Sarajevo, 08.12.2025.

Broj:NO-42572/25-85./1.1.

SKUPŠTINA DRUŠTVA

O B R A Z L O Ž E N J E
Odluke o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za period 2026. - 2028. godina

Na osnovu člana 11. i člana 22. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine i člana 88. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Uprava Društva je pristupila izradi Plana poslovanja JP Elektroprivreda BiH za period 2026. - 2028. godina sa elementima propisanim članom 23. Zakona o javnim preduzećima.

U planu su, pored Sažetka, Uvoda i odredbi u vezi provođenja Plana sadržana sljedeća poglavlja:

- Osnovni podaci o Društvu
- Analiza okruženja
- Strateški planovi i ciljevi Društva
- Elektroenergetski bilans
- Finansijski plan
- Plan ljudskih resursa
- Plan ulaganja
- Nabavke

Prilog Plana su planovi prihoda, troškovi i rashoda po djelatnostima za sve 3 planske godine, razloženo po planskim stavkama. U tekstu plana su navedene planske podloge i pretpostavke koje su korištene u izradi Plana poslovanja.

Planirana je ukupna trogodišnja proizvodnja od 16.175,5 GWh. Planiran je obim prodaje od 5.836 GWh u 2026. godini, 5.933 GWh u 2027. godini i 6419 GWh u 2028. godini.

Aktivnosti na rekonstrukcijima i revitalizacijama blokova, te nabavke uglja su planirane kako je i predviđeno EEB-om, a isto se odražava na obim proizvodnje i raspoložive količine električne energije za prodaju. U postojećoj situaciji značajno je ispoštovati planiranu količinu nabavke i kvalitet uglja te raspoloživost proizvodnih i distributivnih kapaciteta.

Za sve 3 godine planirano je pozitivno poslovanje, uz pretpostavljenu realizaciju energetskih veličina te prodajnih, cjenovnih i troškovnih pretpostavki, uvažavajući i pretpostavljenu realizaciju Plana ulaganja.

Predviđeno je ponovno postizanje profitabilnog poslovanja. Značajni prihodi planirani su i po osnovu pružanja pomoćnih usluga, prodaje sporednih proizvoda (toplotna energije, tehnološka para i dr) te naknada za priključenje.

Kod troškova je uvažen postojeći nivo cijene topline uglja u primjeni od 01.01.2024. godine te inflatorni uticaj na gotovo sve troškove poslovanja.

Eventualne promjene ključnih energetskih i cjenovnih elemenata bi bile uvažene kroz revidovanje Plana u toku 2026. godine.

Planom ulaganja su predviđena ulaganja u iznosu od blizu 1,73 mlrd KM, gdje bi se isto realizovalo pretežno iz kreditnih sredstava, ali i uz značajno učešće vlastitih sredstava za ulaganja u iznosu od 538 mil. KM, koja bi se trebala obezbjediti kroz poslovne aktivnosti, te iz već postojećih novčanih sredstava (gotovina i depoziti) sa krajem 2025. godine. Dugoročni strateški i prioritetni cilj je realizacija novih proizvodnih pogona iz OIE. S tim u vezi posebno značajna planirana ulaganja se odnose na izgradnju više solarnih elektrana na već utvrđenim lokacijama.

Kroz predračun gotovinskog toka uvažena je i potreba očuvanja minimalne likvidnosti od 30 mil. KM sa krajem godine, uz istovremeno poštivanje ulagačkih aktivnosti i servisiranja finansijskih obaveza.

Kada je u pitanju Plan ljudskih resursa, planirano je da prosječni broj radnika bude u približnom nivou planiranog broja zaposlenih za 2025. godinu, da prijemi novih radnika budu jednaki u odnosu na prirodni odliv po osnovu penzionisanja radnika, s ciljem da se broj radnika približi sistematizovanom.

Po usvajanju Plana na Skupštini Društva pristupilo bi se usvajanju planova djelatnosti i podružnica, te Plana Direkcije, a isti bi bio važna podloga i za Plan nabavki. Također, planske veličine će se unijeti u odgovarajuće poslovne aplikacije kako bi se omogućilo praćenje Plana i izvještavanje o realizaciji istog.

Uprava Društva je na 209. sjednici održanoj dana 03.12.2025. godine utvrdila Nacrt Plana poslovanja Društva za period 2026.-2028. godina i uputila ga Nadzornom odboru sa prijedlogom da Nadzorni odbor donese Odluku o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja Društva za period 2026.-2028. godina, te da se Prijedlog Plana uputi Skupštini Društva na odlučivanje.

Nadzorni odbor JP Elektroprivreda BiH d.d.- Sarajevo je na 85. sjednici, održanoj 08.12.2025. godine, utvrdio Prijedlog Plana poslovanja Društva za period 2026.-2028. godina koji se upućuje Skupštini Društva na odlučivanje.

Predsjednik
Nadzornog odbora
Vedran Kaser

Javno preduzeće
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
d.d. - Sarajevo

PRIJEDLOG ODLUKE
koga Skupštini Društva u niže izloženom tekstu radi donošnja upućuje:

Nadzorni odbor
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo
Predsjednik
Vedran Kaser

Sarajevo, 08.12.2025. godine

Na osnovu člana 6. stav 1. tačka c) *Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine* („S1.novine FBiH" broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) i člana 62. tačka 16. *Statuta Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo* (prečišćeni tekst) broj: NO-2190/21-41/2. od 25.01.2021. godine i Statuta o dopuni Statuta *Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo* broj: SD-20745/21-70./6. od 30.07.2021. godine, Devedeset i druga (vanredna) Skupština Društva JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d. d. - Sarajevo, održana _____.2025. godine, donosi

O D L U K U
o donošenju Plana poslovanja
Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo
za period 2026. - 2028. godina

Član 1.

Donosi se P*lan poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za period 2026. - 2028. godina,* koji čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 01.01.2026. godine.

Broj: SD-
Sarajevo, 23.12.2025. godine

Predsjednik
Skupštine Društva

Javno preduzeće
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
d.d. - Sarajevo

Prijedlog utvrđen na
85. sjednici Nadzornog odbora
Društva 08.12.2025. godine

PLAN POSLOVANJA
za period
2026. - 2028. godina

Sarajevo, decembar 2025. godine

SADRŽAJ

SAŽETAK 3
UVOD 9
Misija, Vizija, Ciljevi 9
1 OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU 11
Organizacija Društva 12
2 ANALIZA OKRUŽENJA 14
2.1 Rizici 17
2.2 Prednosti i šanse 19
3 STRATEŠKI PLANOVI I CILJEVI DRUŠTVA 21
Poslovna politika i ciljevi Društva 21
4 ELEKTROENERGETSKI BILANS 27
5 FINANSIJSKI PLAN 30
6 PLAN LJUDSKIH RESURSA 45
7 PLAN ULAGANJA 48
7.1 Politika ulaganja 48
7.2 Prioriteti ulaganja 48
7.3 Ulaganja u djelatnosti proizvodnje 52
7.4 Ulaganja u djelatnosti distribucije 53
7.5 Ulaganja u djelatnosti snabdijevanja i trgovine 55
7.6 Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva 56
7.7 Ulaganja u zajedničke projekte 57
7.8 Ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava 59
7.9 Ulaganja u osnivanje ODS-a 60
8 NABAVKE 61
9 PROVOĐENJE PLANA 63
PRILOZI 64

SAŽETAK

Trogodišnji Plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo ili EP BiH) za period 2026.-2028. godina urađen je prema odredbama Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Statuta Društva, te Pravilnika o planiranju u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Plan poslovanja sačinjen je u skladu sa *Smjernicama za izradu trogodišnjeg Plana poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za period 2026-2028. godina,* prema organizacionoj strukturi EP BiH i njenih djelatnosti, koja je bila važeća u periodu izrade Plana, uz uvažavanje izmjena koje su na snazi od augusta 2025. godine.

Izradu Plana pratile su neizvjesnosti vezane za:
- obim isporuka uglja, te obim proizvodnje i prodaje u zadnjem kvartalu 2025. godine
- cijene za distributivnu mrežarinu (nisu se mijenjale od jula 2011. godine)
- tržišne cijene električne energije
- prilive i odlive novca u toku perioda oktobar-decembar 2025. godine
- realizacije započetih i planiranih projekata za nove proizvodne objekte
- druge okolnosti koje utiču na planske elemente i pretpostavke (ekonomske, socijalne i političke prilike u društvu).

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je dostavilo FERK-u 01.07.2025. godine dopis uz koji je dostavljena Odluka o utvrđivanju prijedloga cijena javne usluge snabdijevanja EP BiH (broj: NO-22411/25-71./11. od 30.6.2025. godine). FERK je 02.07.2025. godine uputio EP BiH zahtjev za informacijama o planu isporuke električne energije za kupce iz kategorije *Domaćinstva* po predloženim blokovima (zeleni, plavi i crveni). Postupajući po navedenom zahtjevu, EP BiH je 07.07.2025. godine FERK-u dostavila tražene informacije. FERK je na 14. redovnoj sjednici održanoj 23.07.2025. godine donio Odluku o davanju saglasnosti EP BiH na prijedlog cijena snabdijevanja krajnjih kupaca kod javnog snabdjevača (broj: 07-13-2-685-4/25 od 23.07.2025. godine). Prilikom izrade ovog Plana kao ulazni parametar korištene su važeće cijene za prodaju kupcima na javnom snabdijevanju, koje su na snazi od 01.09.2025. godine.

Na osnovu odredbi Zakona o električnoj energiji Federacije BiH („Službene novine FBiH" br. 60/23) koji je stupio na snagu u augustu 2023. godine, definisana je obaveza uspostave Operatora distributivnog sistema (ODS) kao zasebnog pravnog lica koje bi nastalo razdvajanjem distributivne djelatnosti iz EP BiH. ODS bi kao nova kompanija postao jedno od zavisnih društava u 100%-tnom vlasništvu EP BiH.

Navedenim zakonom je takođe definisan način razdvajanja ODS-a, odnosno djelatnosti distribucije, te se, osim putem pravnog razdvajanja, zahtijeva i omogućavanje nezavisnosti u upravljanju, tekućem poslovanju i odlučivanju o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvoj distributivnog sistema. Suština je da svi učesnici na tržištu električne energije imaju pristup distributivnoj mreži pod istim uslovima. U članu 167. ovog Zakona utvrđeno je da će EP BiH izvršiti pravno razdvajanje djelatnosti distribucije u skladu sa odredbama ovog Zakona u roku od dvije godine od njegovog stupanja na snagu. Iz objektivnih razloga, aktivnosti na razdvajanju se nisu mogle završiti do navedenog roka, ali bi se mogle okončati u predstojećem periodu kada se steknu neophodni zakonski uslovi. Razdvajanje i formiranje ODS-a se može realizovati nakon sticanja svih zakonskih uslova koji će omogućiti potpuno funkcionalno djelovanje (stvaranje zakonskog osnova za formiranje ODS-a kroz postupak razdvajanja, procjena i podjela imovine, prenos dozvole za rad ODS-a, pitanje investicija, regulisanje međusobnih odnosa između ODS-a i EP BiH, IKT i dr.).

Novi Zakon o električnoj energiji Federacije BiH utvrđuje sljedeće obaveze za EP BiH, kao vertikalno integrisanog subjekta, te zahtjeva, pored pravnog razdvajanja djelatnosti distribucije, i:

- funkcionalno razdvajanje ODS-a i
- računovodstveno razdvajanje ODS-a.

Vezano za razdvajanje djelatnosti distribucije, ODS kao pravno lice ostaje dio vertikalno integrisanog subjekta.

Funkcionalno razdvajanje mora uključivati:
- razdvajanje upravljanja
- nezavisnost i djelotvorno odlučivanje ODS-a
- odvojeni identitet ODS-a u komunikaciji i brendu
- očuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih podataka od strane ODS-a (neobjavljivanje na diskriminirajući način).

Nezavisnost operatora distributivnog sistema ne stvara obavezu da se vlasništvo nad sredstvima za distribuciju električne energije odvoji od vertikalno integrisanog subjekta. Operator distributivnog sistema koji bi kao zavisno društvo EP BiH bio dio vertikalno integrisanog subjekta donosi program usklađenosti kojim se propisuju mjere u cilju usklađivanja efektivnog razdvajanja operatora distributivnog sistema, sprječavanja diskriminatorskog ponašanja i pojave unakrsnih subvencija. Unutar EP BiH jasno bi bilo odvojeno (upravljački, računovodstveno i pravno) društvo koje obavlja regulisanu djelatnost distribucije od preostalih elektroprivrednih djelatnosti u EP BiH.

Budući ODS kao zavisno društvo u 100%-tnom vlasništvu EP BiH kao Vladajućeg društva, biće odgovoran za kvalitet isporučene električne energije svim krajnjim kupcima i biće garant sigurnog snabdijevanja električnom energijom. U nadležnosti ODS-a bi i dalje bilo: vođenje, održavanje, izgradnja i razvoj distributivne mreže, te osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji buduće zahtjeve za pristup elektrodistributivnoj mreži.

Imovina koju trenutno koristi Djelatnost distribucije (budući ODS) za distribuciju električne energije i dalje bi ostala u vlasništvu Vladujećeg društva EP BiH i ista bi se ugovorno prenijela na upravljanje budućem ODS-u. Budući ODS bi se obuhvatao konsolidovanim finansijskim izvještajima EP BiH.

U vezi sa formiranjem ODS-a u planskom periodu, plan djelatnosti distribucije iz ovog Plana će predstavljati okvir za izradu Plana poslovanja ODS-a kao privrednog društva. U okviru pripremnih aktivnosti za formiranje ODS-a, bit će izrađen i Plan poslovanja ODS-a, koji će biti prilagođen datumu početka funkcionisanja ODS-a i ostalim okolnostima (tretman stalnih sredstava, buduća organizacija i sl.). Plan poslovanja ODS-a će usvojiti nadležni organi tog privrednog društva, dok će se i ovaj Plan poslovanja EP BiH revidovati i time prilagoditi na način da se uzme u obzir formiranje ODS-a tj. izdvajanje distributivne djelatnosti. Formiranjem ODS-a i izdvajanjem distributivne djelatnosti u novo privredno društvo desit će se promjene u vezi strukture troškova i rashoda poslovanja EP BiH bez djelatnosti distribucije. Značajan iznos i dio troškova zaposlenih, amortizacije, održavanja, zatim trošak prenosa, naknade za rad NOS-a i sistemske usluge (u dijelu koji se odnosi na kupce na distributivnoj mreži), te dio drugih troškova i rashoda prestat će teretiti troškove i rashode EP BiH, a pojavit će se novi eksterni (po iznosu vrlo značajan) trošak za EP BiH i to trošak distributivne mrežarine. Isti će prema EP BiH fakturisati budući Operator distributivnog sistema (ODS). Također, budući ODS će imati iskazane troškove nabavke električne energije za potrebe pokrića distributivnih gubitaka. Ovo je samo jedan dio izmjena u odnosu na dosadašnju praksu poslovanja i planiranja, koje će nastupiti planiranim prestrukturiranjem, a što se nastoji obuhvatiti ovim Planom.

Planom poslovanja EP BiH teži se:
- poboljšanju finansijskog rezultata poslovanja u odnosu na prethodne tri godine

- obezbijediti stabilnost u radu proizvodnih i distributivnih objekata, uzimajući u obzir redovno održavanje i potrebne rekonstrukcije i modernizacije postojećih energetskih objekata, kao i stabilno snabdijevanje ugljem modernizacijom rudnika uglja putem dokapitalizacije i završetkom njihovog prestrukturiranja
- obezbijediti stabilnost u snabdijevanju krajnjih kupaca električnom energijom po konkurentnim i pristupačnim cijenama
- dodatno naglasiti potrebu i planirati aktivnosti koje vode u pravcu energetske tranzicije
- obezbijediti finansijska sredstava za izgradnju novih i zamjenskih proizvodnih kapaciteta, uz planirano poboljšanje okolinskih uticaja kao i standarda zaposlenika.

Planom je predviđeno ostvarenje dobiti u planskim godinama, na bazi planskih projekcija i pretpostavki. Planirano je i zaduživanje kod međunarodnih i domaćih finansijskih institucija, kako bi se zatvorila finansijska konstrukcija za ulaganja u planskom periodu, koja dosežu iznos od preko 1,73 mlrd. KM, s tim da se realizacija pojedinih projekata proteže i na godine nakon isteka planskog perioda. Izvjesno je da će većina potrebnih finansijskih sredstava, posebno za projekte u vezi proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, morati biti obezbjeđena iz eksternih izvora, što će dovesti do znatno većeg nivoa zaduženosti Društva u odnosu na trenutni nivo. S obzirom da je godinama prisutna niska stopa rentabilnosti na koju je najveći uticaj imao efekat kapitalnih ulaganja i finansiranje poslovanja ZD rudnika uglja putem dugoročnih pozajmica, posljedice koje u ovom i u narednom planskom periodu prate Društvo su, između ostalog, i nedovoljna akumulirana novčana sredstva neophodna za vlastita kapitalna ulaganja.

Planom je predviđen početak izgradnje više novih energetskih objekata. Predviđen je početak izgradnje dvije vjetroelektrane i nekoliko solarnih elektrana, za čiju izgradnju bi bila korištena sredstva međunarodnih finansijskih institucija i dio vlastitih sredstva. Predviđeno je u toku planskog perioda puštanje u pogon u nekoliko novih objekata solarnih elektrana.

U skladu sa raspoloživim mogućnostima i planovima prestrukturiranja rudnika, nastavit će se i sa investiranjem u rudnike uglja u sastavu Koncerna EP BiH, kako bi se obezbijedila stabilna i održiva proizvodnja uglja u obimu potrebnom za planirani rad termoelektrana. U skladu sa strateškim ciljem EP BiH da se značajno poveća udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, planirana su i sredstva za otkup projekata obnovljivih izvora energije koji su već u pogonu i projekata koji su u razvoju, kao i otkup ili zakup zemljišta pogodnih za izgradnju solarnih elektrana. Osim toga, planiraju se aktivnosti i ulaganja u već identifikovane projekte solarne energije što je prepoznato kao razvojna šansa. U tom kontekstu planirana je i izgradnja krovnih fotonaponskih elektrana na vlastitim objektima EP BiH. Također, predviđeno je pružanje ESCO usluga za izgradnju fotonaponskih elektrana kod kupaca na javnom snabdijevanju, što će omogućiti nove kWh zelene električne energije u mreži EP BiH.

Ovaj plan predviđa ulaganja vlastitih i kreditnih sredstava u razvoj i implementaciju ovih projekata, te bi naredni trogodišnji period trebao biti obilježen izgradnjom velikog broja FNE na više perspektivnih lokacija na rudničkim površinama i zemljištu u vlasništvu EP BiH, kao i krovnih FNE na vlastitim objektima EP BiH, te kod kupaca EP BiH.

Plan uvažava važeće i očekivane odluke FERK-a i DERK-a, a koje se odnose na tarife za usluge prenosa električne energije, tarifu za rad NOS-a BiH, tarifu za sistemsku uslugu, tarife za distributivnu mrežarinu, tržišna pravila, kao i akte koji regulišu otkup električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora i od drugih nezavisnih proizvođača. Prihodi od prodaje električne energije krajnjim kupcima (javna usluga snabdijevanja i tržišno snabdijevanje električnom energijom) planirani su na osnovu EEB-a, te izmjene akata kojima se definišu prodajne cijene za krajnje kupce.

Internim aktima o prodajnim cijenama za krajnje kupce koji bi se trebali primjenjivati u narednom periodu nastoji se očuvati pozicija dominantnog snabdjevača.

S obzirom na konstantni rast troškova energije distributivnih gubitaka, sistemske usluge i naknade za rad NOS-a BiH u prethodnim godinama, krajem 2025. ili početkom 2026. godine se očekuje pokretanje tarifnog postupka u vezi visine cijene mrežarine po svim kategorijama kupaca. Imajući u vidu dužinu trajanja tarifnog postupka, stupanje na snagu ovog povećanja očekuje se tokom 2026. godine.

Planom se predviđa da se kroz politiku određivanja prodajnih cijena i drugih uslova prodaje za krajnje kupce u okviru aktivnosti ugovaranja prodaje nađe prihvatljiv balans između:
- potrebe dugoročne održivosti i stabilnosti poslovanja EP BiH i Koncerna EP BiH, uvažavajući globalnu energetsku tranziciju ka dekarboniziranoj ekonomiji
- potrebe da se sačuva likvidnost Društva na kratkoročnom i dugoročnom nivou
- potrebe da se građanima i privrednim subjektima obezbjedi stabilno snabdijevanje električnom energijom.

Nadzorni odbor Društva je na 76. Sjednici održanoj 30.09.2025. godine usvojio zaključak da se od većinskog vlasnika Vlade Federacije Bosne i Hercegovine zatraži razmatranje zakonske mogućnosti podrške u smislu finansijske konsolidacije Društva u svrhu očuvanja energetske stabilnosti EP BiH i Federacije Bosne i Hercegovine.
U cilju očuvanja stabilnosti poslovanja i likvidnosti Društva bit će nužno i poboljšanje gotovinskih tokova iz poslovnih aktivnosti, kako bi se mogla realizovati ulaganja iz vlastitih izvora kao i obezbjediti servisiranje dospjelih kreditnih obaveza i kredita koji će biti ugovoreni i aktivni u planskom periodu. Postojeći i potencijalni kreditori će analizirati gotovinske tokove Društva i Koncerna kao jednu od ključnih podloga za odobrenje kreditnih aranžmana. Također, veoma je važno kupcima i javnosti predstaviti da je postepeno povećanje cijena električne energije, naročito za domaćinstva, uzimajući u obzir troškove proizvodnje, tržišne okolnosti, zakonsku regulativu i potrebu za energetskom tranzicijom, krajnje nužno, ukoliko se želi na duži rok računati na domaće izvore električne energije koji će biti okolinski i klimatski prihvatljiviji od postojećih.

U narednim godinama očekuje se plaćanje taksi ili sličnih naknada na CO_2 emisije iz termoelektrana na prostoru BiH, a na Državi i EP BiH je da se izbore da to bude postepeno i uz što manje naknade. Sa druge strane, Bosna i Hercegovina i EP BiH moraju pokazati i dokazati spremnost da smanje emisije CO_2, shodno globalnim trendovima, a što će biti konkretizovano kroz Nacionalni energetski i klimatski plan BiH (NECP BiH), koji je trenutno u fazi usvajanja.

Od početka augusta 2025. godine u primjeni je izmijenjeni Pravilnik o organizaciji JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, čijom primjenom su nastale organizacione izmjene u pojedinim dijelovima Društva. Jedna od najznačajnijih je izdvajanje pogona obnovljivih izvora energije Bihać, Sarajevo, Tuzla i Mostar iz Direkcije Društva i njihovo pripajanje podružnici Hidroelektrane na Neretvi.

Podlogu za planska predviđanja za naredni trogodišnji period čine:
- Zakon o električnoj energiji Federacije BiH („Službene novine FBiH" br. 60/23)
- Zakon o energiji i regulaciji energetskih djelatnosti u FBiH („Službene novine FBiH" br. 60/23)
- Podzakonski akti FMERI-a, FERK-a, DERK-a i drugih nadležnih organa
- Elektroenergetski bilans EP BiH za planske godine (usvojen na 76. sjednici NO dana 30.09.2025. godine)
- Ugovori o vođenju poslova (sa pripadajućim aneksima) između Vladajućeg i zavisnih društava
- Tarifni stavovi za snabdijevanje kupaca koji imaju pravo na javnu uslugu snabdijevanja električnom energijom (*Domaćinstva*, *Javna rasvjeta i 0,4 kV*) i EP BiH im je javni snabdjevač

- Akti koji regulišu tarifne stavove i druge uslove prodaje za tržišno snabdijevanje krajnjih kupaca
- Tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema EP BiH, kao i za vlastitu potrošnju EP BiH
- Prognozirane cijene električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije
- Pravilnik o internim cijenama za električnu energiju EP BiH i interne cijene EP BiH koje se utvrđuju *Cjenovnikom za interni obračun*
- Rješenja i odluke regulatornih komisija (uključujući i Regulatorni kontni plan)
- Uslovi i obaveze iz licenci za obavljanje regulisanih elektroprivrednih djelatnosti, *Opći uslovi za isporuku i snabdijevanje električnom energijom*, kao i odgovarajuće politike djelatnosti i druge politike donesene na nivou EP BiH
- Finansijski izvještaji o poslovanju i izvještaji nezavisnih revizora o reviziji finansijskih izvještaja EP BiH, zavisnih društava - rudnika uglja i ostalih zavisnih društava u vlasništvu EP BiH u ranijem periodu
- Studije, elaborati i investiciono-tehnička dokumentacija o izgradnji, rekonstrukciji, revitalizaciji i nastavku rada elektroenergetskih i rudarskih kapaciteta
- Odluke i zaključci Vlade FBiH vezani za organizaciju i poslovanje EES-a
- Zaključci Parlamenta FBIH vezano za nastavak rada blokova u TE Tuzla i u TE Kakanj
- Zakon o korištenju OIEiEK („Službene novine FBiH" br. 82/23)
- Zakon o energetskoj efikasnosti („Službene novine FBiH" br. 22/17)
- Odluka FERK-a o utvrđivanju referentne cijene električne energije (za postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju)
- Odluka Vlade FBiH o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektrane V. broj 1785/2023 od 12.12.2023. godine
- Interni akti zavisnih društava rudnika uglja i zavisnih društava u vlasništvu EP BiH
- Dugoročni planovi razvoja prenosne mreže (Elektroprijenos BiH)
- Zakoni i podzakonski akti relevantni za poslovanje EP BiH i zavisnih društava
- Akti koji regulišu način i uslove prodaje u djelatnostima snabdijevanja i trgovine
- Granski kolektivni ugovor elektroenergetske djelatnosti u FBiH („Službene novine FBiH" br. 64/24) i Pravilnik o radu EP BiH
- Donesene investicione odluke i izmjene odluka
- Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine (usvojena na Vijeću ministara BiH krajem augusta 2018. godine)
- Strategija energetske tranzicije i dekarbonizacije EP BiH 2050, usvojena na Upravi i Nadzornom odboru Društva
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike FBiH za naredni period
- Sporazumi o raskidu ugovora zaključenih sa Operaterom za OIEiEK o preuzimanju električne energije iz obnovljivih izvora, iz malih HE EP BiH i VE Podveležje (raskinuti 09/2022. godine)
- Akti i ugovori vezano za prebacivanje gotovinske naplate u poslovnice pošte
- Ugovori sa kreditorima kojima su definisana određena ograničenja vezano za obim ulaganja, nivo zaduženosti i likvidnosti Društva tokom otplate kredita
- Rezultat poslovanja za period I-IX 2025. godine i sagledani rezultat za IV kvartal 2025. godine
- Stanje cijena za dugoročne isporuke električne energije na HUDEX berzi u periodu finalizacije izrade ovog Plana (decembar 2025. godine)
- Operativni akcioni plan prestrukturiranja rudnika uglja broj U-01-16245/21-101./3. od 24.05.2021. godine, broj: U-01-21219-1/23-261/7. od 21.06.2023. godine i broj: U-01-31936-1/23-6/3 od 26.09.2023. godine
- Odluke Skupštine EP BiH vezano za pozajmice ZD rudnicima
- Procedura P 81/03 Izrada i usvajanje Planova poslovanja i izvještavanje o realizaciji
- Pismo namjere o implementaciji internog obračuna troškova ugljika od 22. maja 2021. godine, te analize, informacije, akti i zaključci vezano za CO_2 emisije

- Smjernice za izradu trogodišnjeg Plana poslovanja EP BiH za period 2026 - 2028. godina broj: U-01-31464-1/25-184/26 od 03.09.2025. godine.

Ključni pokazatelji o Društvu

Tabela 1.1

OPIS	2022	2023	2024	Rev plan 2025	2026 Plan	2027 Plan	2028 Plan
Registr. dionički kapital na dan 31.12. (mil. KM)	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237
Operativni prihod (mil. KM)	1.278,2	1.141,2	1.229,4	1.456,9	1.314,0	1.354,1	1.380,7
Operativni rashodi (mil. KM)	1.009,1	1.070,9	1.181,0	1.361,9	1.150,7	1.151,2	1.164,1
EBITDA (mil. KM)	269,2	70,3	48,4	95,0	163,3	202,9	216,6
Dobit prije poreza/Gubitak (mil. KM)	10,7	-327,6	-58,0	-61,2	0,2	17,9	18,3
Proizvodnja (GWh)	5.849	5.334	5.318	4.989	5.312	5.446	5.418
Prodaja (GWh)	6.293	5.960	6.432	7.140	5.836	5.933	6.419
Broj kupaca (kraj godine)	797.260	805.712	816.498	823.000	832.230	840.552	848.958
Broj zaposlenih (kraj godine)	3.909	3.842	3.748	4.107	4.058	4.060	4.060

UVOD

Misija, Vizija, Ciljevi

Poslovna politika, strateška opredjeljenja i poslovni ciljevi Društva u trogodišnjem periodu 2026. - 2028. utvrđuju se i provode u skladu sa misijom, vizijom i politikama Društva (Politika kvaliteta, Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, Okolinska politika, Politika energetske efikasnosti, Politika informacione sigurnosti, Poslovna politika obračuna i naplate, Politika upravljanja zalihama, Politika upravljanja ljudskim resursima).

Misija

Misija Društva je proizvoditi i distribuirati električnu energiju, pouzdano snabdijevati kupce električnom energijom i trgovati u konkurentnom okruženju uz korištenje domaćih resursa i zadovoljenje okolinskih zahtjeva, doprinoseći održivom razvoju i kvalitetnom životu društva.

EP BiH će:
- Proizvoditi električnu i toplinsku energiju iz domaćih obnovljivih i neobnovljivih resursa u skladu sa okolinskim zahtjevima, važećom zakonskom regulativom i evropskim standardima
- Obezbjediti efikasan distributivni sistem za isporuku električne energije krajnjim kupcima, i omogućiti svim korisnicima pristup mreži i napajanje električnom energijom po propisanim normama kvaliteta i pružanje informacija
- Sigurno i pouzdano snabdijevati i trgovati električnom energijom proizvedenom iz domaćih resursa po konkurentnim cijenama
- Osigurati ekonomski održivu proizvodnju uglja za potrebe termoelektrana, industrije i široke potrošnje po konkurentnoj cijeni
- Ulagati u razvoj i realizaciju novih kapitalnih investicija, pri čemu će posebnu pažnju posvetiti investiranju u proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, povećanju fleksibilnosti energetskog portfolija i energetske efikasnosti
- Vršiti prestrukturiranje svih djelatnosti s ciljem povećanja efikasnosti poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru Energetske zajednice i evropskih standarda.

Efikasno poslovanje EP BiH bazira na dosljednoj primjeni propisa i standarda i na principima:
- osiguranja kvaliteta proizvoda i usluga
- povećanja zadovoljstva, sigurnosti i povjerenja kupaca
- očuvanja životne sredine
- strateškog planiranja i razvoja zaposlenika
- obezbjeđenja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
- obezbjeđenja sigurnosti informacija
- upravljanja rizicima
- povećanja energetske efikasnosti
- društveno odgovornog poslovanja.

Vizija

EP BiH svojim društveno odgovornim poslovanjem i profesionalnim integritetom u proizvodnji, distribuciji, pouzdanom snabdijevanju električnom energijom i razvojem tržišta električne energije bit će nosilac i pouzdan partner ostalim privrednim subjektima u ekonomskom razvoju Bosne i Hercegovine.

Ciljevi

Opći – Generalni ciljevi

- Sigurna i pouzdana proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom
- Kvalitet isporuke električne energije u skladu sa standardima kvaliteta
- Zaštita okoliša i ublažavanje klimatskih promjena
- Povećanje poslovne efikasnosti
- Postizanje konkurentne cijene električne energije koja odražava ekonomske i finansijske troškove
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima sistema proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i korištenja energije
- Optimalno korištenje lokalnih izvora energije s ciljem dostizanja ekonomskog rasta i socijalne stabilnosti
- Korištenje mogućnosti na regionalnom tržištu s ciljem iskorištenja izvoznih šansi
- Energetski menadžment na okolinski prihvatljiv način
- Uspostava i stalno poboljšanje sistema upravljanja prema međunarodnim normama na svim organizacionim nivoima i u svim poslovnim procesima
- Sigurno i zdravo radno okruženje
- Zadovoljavanje interesa i potreba kupaca električne energije u liberalizovanom okruženju
- Prestrukturiranje s ciljem poboljšanja poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru energetske zajednice i standarda EU
- Osiguranje stabilne proizvodnje uvažavajući NERP uz rast udjela OI u proizvodnom portfoliu
- Zadovoljenje buduće potražnje krajnjih kupaca (sigurnost snabdijevanja i nezavisnost)
- Osiguranje bilansnog viška/rezerve (učešće na tržištu/sigurnost)
- Osiguranje kontinuiteta proizvodnje uglja uvažavajući potrebe termoelektrana za istim
- Zadovoljenje EU standarda u pogledu graničnih vrijednosti emisija iz termoelektrana
- Poboljšanje efikasnosti (prevashodno u proizvodnji termoelektrana – snižavanje potrošnje uglja i emisije CO_2)
- Povećanje kapaciteta i udjela proizvodnje na bazi obnovljivih izvora
- Kontinuirano pozitivno poslovanje uz postepeni rast povrata na kapital
- Zadovoljenje indikatora likvidnosti i zaduženosti
- Povećanje investicione sposobnosti
- Osiguranje dovoljnih finansijskih rezervi za:
  - novi investicioni ciklus
  - strožije okolinske i klimatske zahtjeve
  - rizike u vezi poslovanja rudnika
  - programe prestrukturiranja i tranzicije EP BiH i rudnika

U skladu sa općim - generalnim ciljevima na svim organizacionim nivoima i poslovnim procesima, prema uspostavljenom sistemu upravljanja, definisat će se specifični ciljevi - mjerljive karakteristike na godišnjem/trogodišnjem periodu i pratiti njihovo ostvarenje.

1 OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je društvo za proizvodnju i distribuciju električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu, uvoz i izvoz električne energije, uključujući i upravljanje elektroenergetskim sistemom. Po vlasničkoj strukturi EP BiH je dioničko društvo, u kojem je 90,37% kapitala u vlasništvu Federacije BiH, a 9,63% kapitala je vlasništvo investicionih fondova i individualnih dioničara.

EP BiH je najveća elektroprivredna kompanija u Bosni i Hercegovini:
- po vrijednosti kapitala
- po instaliranim proizvodnim kapacitetima
- po ukupnoj proizvodnji i prodaji električne energije
- po broju kupaca.

Društvo posluje u kontinuitetu od 1977. godine, pod imenom „Elektroprivreda Bosne i Hercegovine“ Sarajevo, kada je, u skladu sa važećim propisima upisano u sudski registar pod brojem: U/I 278/77 i 1-2758 kao složena organizacija udruženog rada za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije i kao pravni sljednik dotadašnjih elektroprivrednih preduzeća (radnih organizacija) u Bosni i Hercegovini. Od 1990. godine, u skladu sa izmjenama Zakona o elektroprivredi, Društvo mijenja oblik i posluje pod imenom Javno preduzeće za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH.

Društvo je na dan 21.07.1993. godine uskladilo svoje poslovanje sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni list R BiH“ broj 4/92 i 21/92) i Zakonom o elektroprivredi („Službeni list R BiH“ broj 1/93) i od tada posluje pod imenom *Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine sa p.o., Sarajevo*, kao pravni sljednik bivšeg Javnog preduzeća za prozvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH i elektroprivrednih preduzeća koje je ono osnovalo.

U skladu sa Rješenjem Federalne agencije za privatizaciju broj: UO-41-2520-22/04 od 19. 02. 2004. godine, Upravni odbor Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine donio je Odluku o promjeni oblika Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, na koju je aktom broj:11-02-472/04 od 18.02.2004. godine saglasnost dalo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Prva Skupština Društva je na sjednici od 25.03.2004. godine donijela Odluku o usklađivanju oblika Društva sa Zakonom o privrednim društvima i Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu na osnovu čega je izvršena preregistracija JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, od kada posluje pod imenom Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije BiH („Službene novine FBiH” br. 20/16, 3/17, 9/17, 69/17 i 101/22), propisala da Vlada FBiH neposredno ili putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u Društvu vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Organi Društva su:
- Skupština
- Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine)
- Uprava (imenovana od strane Nadzornog odbora) kao organ upravljanja i
- Odbor za reviziju (imenovan od strane Skupštine).

Upravljanje Društvom**,** u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom, vrši Uprava Društva koju čine:

1. Generalni direktor
2. Izvršni direktor za proizvodnju
3. Izvršni direktor za distribuciju
4. Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu
5. Izvršni direktor za ekonomske poslove
6. Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse
7. Izvršni direktor za kapitalne investicije.

Društvo ima Sekretara Društva čije su nadležnosti utvrđene zakonom i Statutom. Pored Uprave, Društvo ima i Pomoćnika generalnog direktora za razvoj, te Pomoćnika generalnog direktora za zavisna i povezana društva. Podružnicama Društva rukovode direktori podružnica.

Nadležnosti organa upravljanja Društva utvrđene su Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima, a Statutom Društva su detaljnije razrađene nadležnosti navedenih organa.

Skupština, kao najviši organ Društva koji čine dioničari, se saziva kada je to određeno zakonom, drugim propisima i Statutom i kada se ocijeni da je to u najboljem interesu Društva i dioničara, a najmanje jednom godišnje.

Nadzorni odbor čini sedam članova (šest članova ispred državnog kapitala i jedan član ispred grupe dioničara sa najmanje 5% dionica Društva sa pravom glasa), koje imenuje i razrješava Skupština Društva. Nadzorni odbor nadzire poslovanje Društva, nadzire rad Uprave Društva i ima druge nadležnosti propisane zakonom i Statutom Društva. Sjednice Nadzornog odbora se u pravilu održavaju jednom mjesečno.

Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Društvo i odgovara za zakonitost poslovanja. Radom Uprave rukovodi Generalni direktor. Sjednice Uprave se u pravilu održavaju jednom sedmično.

Odbor za reviziju ima tri člana koje bira Skupština Društva u skladu sa zakonom i Statutom.

Organizacija Društva

Unutrašnja organizacija Društva utvđena je Pravilnikom o organizaciji Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo. Društvo je jedinstveni pravni subjekt, a po organizaciono-tehnološkoj strukturi složen sistem, organizovan na funkcionalnom, procesno radnom i teritorijalnom principu. Radi obavljanja registrovane djelatnosti i ostvarivanja poslovnih funkcija, organizovane su sljedeće organizacione cjeline:

- **Direkcija**, koja je organizovana u sjedištu Društva radi obavljanja zajedničkih funkcija na nivou Društva, a čine je sektori i samostalne službe i

- **Elektroprivredne djelatnosti**: proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom i trgovina električnom energijom

- **U okviru elektroprivrednih djelatnosti** organizovane su podružnice Društva i to:

- Termoelektrana „Kakanj“, Kakanj
- Termoelektrana „Tuzla“, Tuzla
- Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica
- „Elektrodistribucija“ Bihać
- „Elektrodistribucija“ Mostar
- „Elektrodistribucija“ Sarajevo

- „Elektrodistribucija“ Travnik
- „Elektrodistribucija“ Tuzla i
- „Elektrodistribucija“ Zenica.

Društvo je 100%-tni vlasnik kapitala 11 zavisnih društava (od čega 7 rudnika uglja u FBiH):

- Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj
- Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza
- Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje
- Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik - Bila
- Rudnik uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla
- Rudnik mrkog uglja „Đurdevik“ d.o.o. Đurdevik
- Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica
- „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo - društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama
- Hotel „ELBIH“ d.d. Makarska, R Hrvatska
- „GEOLP“ d.o.o. Kakanj - društvo za geološka i laboratorijska ispitivanja, projektovanje, zaštitu i spašavanje
- „MiOD“ d.o.o. Tuzla - društvo za pružanje usluga elektro-mašinskog održavanja.

Graf 1.1

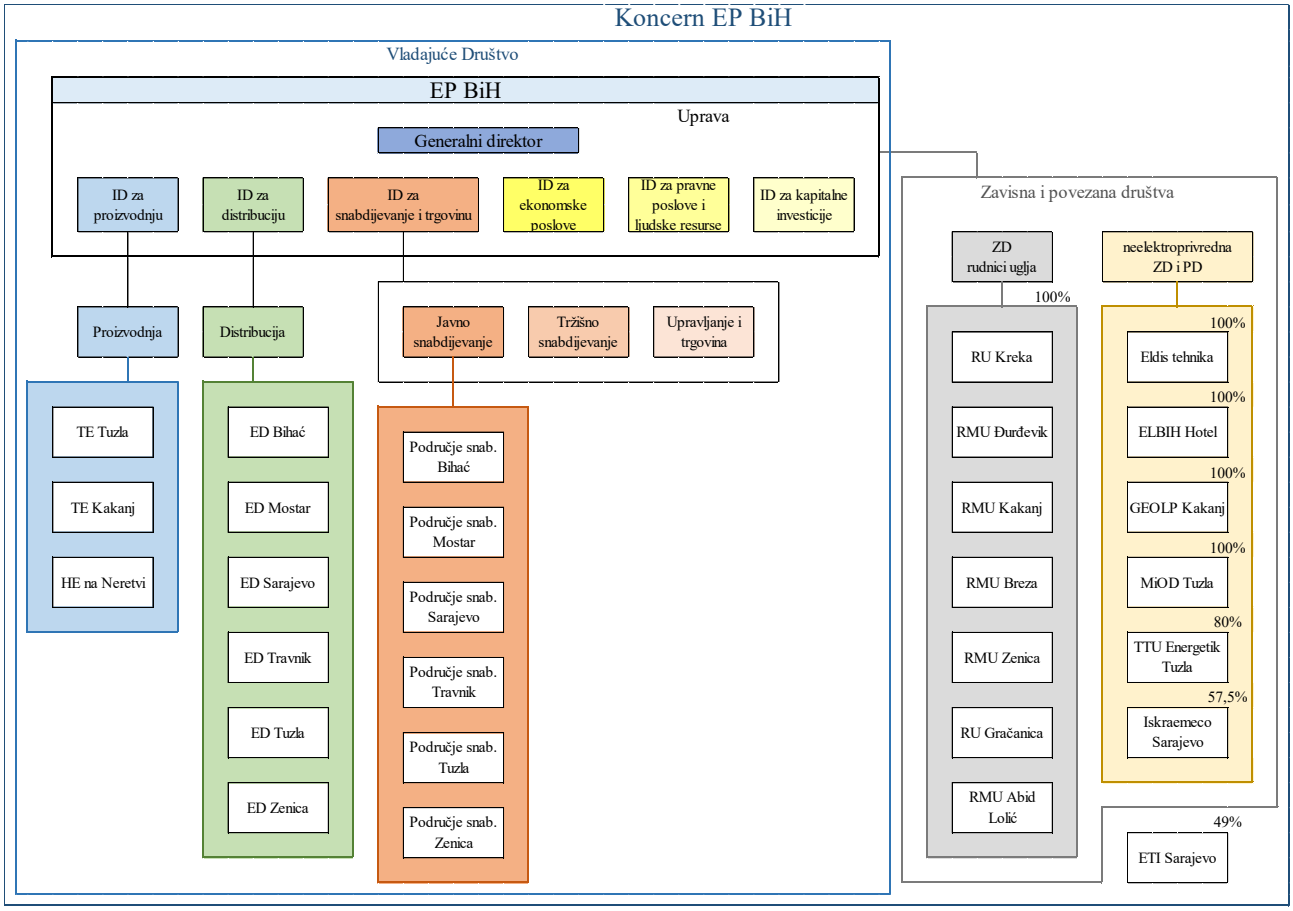

Društvo ima većinski udio u sljedećim pravnim licima:

- „TTU energetik d.o.o.“, Tuzla, u kojem je vlasnik 80% osnovnog kapitala,
- „Iskraemeco“ d.o.o.“, Sarajevo - Društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,5% osnovnog kapitala.

Osim navedenog, Društvo ima i manjinski udio u pravnom licu „ETI“ d.o.o. Sarajevo - Društvo za proizvodnju elektroosigurača, u kojem ima 49% vlasništva u osnovnom kapitalu.

2 ANALIZA OKRUŽENJA

Analiza okruženja podrazumijeva istraživanje svih važnijih karakteristika šireg i užeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških parametara koji mogu odrediti budućnost Društva. Istom se identifikuju ključni parametri iz vanjskog okruženja koji se prepoznaju kao prilike i prijetnje, a iz unutrašnjeg okruženja kao snage i slabosti. Položaj Društva u odnosu na okruženje predstavlja istovremeno i prednost i veliku slabost ukoliko se Društvo ograniči samo na postojeće stanje, te ne prepozna izazove i ne iskoristi mogućnosti i prilike.

U ovom planskom periodu Društvo treba da usmjeri aktivnosti na razvoj tržišnih djelatnosti, izgradnju i razvoj novih elektrana, rast udjela obnovljivih izvora, energetsku efikasnost, smanjenje emisija CO_2 i prestrukturiranje rudnika. To će omogućiti da se lakše nosi sa konkurencijom koja se pojavljuje na regionalnom tržištu električne energije koja ima provjerene strategije djelovanja i definisane strateške pozicije. S obzirom na aktuelni nivo tržišnih cijena, potrebno je održavanje troškovne efikasnosti na dugi rok. Tržišne cijene su za 2026. i 2027. godinu više u odnosu na 2025. godinu, a sve je izvjesnije i uvođenje plaćanja CO_2 taksi.

Evropa i regija

Evropska unija se opredijelila za radikalan zaokret u energetskom sektoru u pogledu smanjenja emisije ugljen dioksida CO_2. Energetskom politikom, usvajanjem Evropskog zelenog plana (EU *Green Deal*) i tome prilagođenim zakonskim mehanizmima, određen je cilj potpune dekarbonizacije (klimatski neutralna Evropa) do 2050. godine. Cilj za redukcija emisije stakleničkih plinova do 2030. godine, koja je povećana sa 40% na najmanje 55% u odnosu na 1990. Ovo za EES znači radikalno i još intenzivnije smanjenje korištenja fosilnih goriva i gašenje elektrana za proizvodnju električne energije iz tih goriva do 2030. godine, odnosno potpuni prestanak proizvodnje iz termoelektrana na ugalj znatno prije 2050. godine.

Opredjeljujući se za ovu politiku EU očekuje da zemlje energetske zajednice EnZ (kojoj pripada i BiH), a posebno one koje su se opredijelile za članstvo u EU, usvoje i implementiraju ovu politiku. EU je spremna finansijski podržati politiku dekarbonizacije i to ne samo u članicama zemalja EU, nego i u drugim zemljama sa posebnim fokusom na zemlje Zapadnog Balkana. Za BiH znači da ukoliko želi da sudjeluje u programu EU *Green Deal*, konačno mora uspostaviti organizirano tržište električnom energijom i prirodnim gasom, urediti sektor prirodnog gasa, funkcionalno razdvojiti energetske kompanije i druge aspekte liberalizacije energetskog sektora na osnovu kojeg se obavezala kao članica EnZ. Na globalnom nivou odgovor međunarodne zajednice na ove izazove predstavlja usvajanje UN Agende 2030 (u 2015. godini) sa ciljevima održivog razvoja. Budući razvoj energetike će se posebno morati usaglašavati sa zahtjevima za ublažavanje klimatskih promjena. Koordinacija međunarodnih aktivnosti usmjerenih na ograničavanje globalnog zagrijavanja će se provoditi na osnovu Pariškog sporazuma o klimi, koji je ratificiran 2016. godine. Sve države regije Zapadni Balkan, pa i BiH, su potpisnice Pariškog sporazuma. Sigurno je da ratovi, politička napetost u svijetu i trenutna energetska kriza (koja nije isključiva posljedica ratnih sukoba) prisiljavaju donosioce odluka da još jednom preispitaju situaciju i perspektive u vezi načina i uslova obezbjeđenja potrebnih količina svih vidova energije.

EU preko programa „EU zelena agenda za Zapadni Balkan“ nudi tehničku i finansijsku podršku regionu prvenstveno za dekarbonizaciju i digitalizaciju energetskog sektora. Ovaj program EU je možda posljednja prilika da se energetika u BiH i regionu transformiše u moderan, održiv i inkluzivan sektor. Priključivanjem realizaciji Evropskog zelenog plana, BiH može da izgradi moderan, konkurentan okolinski i klimatski održiv sistem. To je preduvjet i za privlačenje stranih investicija, pogotovo u industrijsku proizvodnju koja je namjenjena izvozu. Za to su potrebne brze i odlučne

političke odluke, definisanje dugoročne vizije i planova energetske tranzicije i postizanje društvenog konsenzusa o transformaciji postojećeg konvencionalnog modela energetike, prema modernom modelu, baziranom na zelenom održivom razvoju.

Funkciju koordinacije entiteta u ispunjavanju međunarodnih obaveza BiH, kad je energetski sektor u pitanju, vrši Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MVTEO/MOFTER) u Vijeću ministara BiH, dok su za energetski sektor na entitetskom nivou nadležna ministarstva energije. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je nadležno za sektor energetike u skladu sa Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH. MVTEO je nadležno za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti BiH koji se odnose na definisanje politike, osnovnih principa, koordiniranje djelatnosti i usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u područjima između ostalog energetike, konkurencije, zaštite okoline, razvoja i korištenja prirodnih resursa.

Ovakav ustroj i organizacija energetskog sektora, između ostalog, uzrokuje kašnjenja u realizaciji preuzetih obaveza, usporenog procesa reformi, usporenog razvoja i neadekvatnog korištenja međunarodnih finansijskih izvora. Susjedne, a i ostale zemlje regije postižu brži napredak u reformama energetskog sektora, jer nisu opterećene unutrašnjim strukturnim i drugim problemima kao BiH.

Pravni okvir

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je elektroprivredno društvo koje obavlja djelatnosti *proizvodnje električne energije*, *distribucije električne energije*, *snabdijevanja električnom energijom*, trgovanje, *zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije,* kao i druge djelatnosti utvrđene Statutom, radi sticanja dobiti.

Društvo je jedinstven pravni subjekt, a po organizaciono tehnološkoj strukturi složen sistem i u skladu sa odredbama *Zakona o privrednim društvima* EP BiH je dioničko društvo, a prema odredbama *Zakona o javnim preduzećima* posluje i kao javno preduzeće, tj. obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa. EP BiH je obveznik *Zakona o javnim nabavkama*.

Ugovori o vođenju poslova između Društva i rudnika kao zavisnih društava potpisani su 16.11.2009. godine. Potpisivanjem ugovora o vođenju poslova stvoreni su uslovi za rješavanje pravnih, finansijskih, organizacionih, planskih i drugih neriješenih pitanja neophodnih za funkcionisanje Koncerna EP BiH. Na osnovu Odluke o preuzimanju udjela Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima - rudnicima uglja u FBiH, izvršeno je povećanje osnovnog kapitala u iznosu od 81.804.212,00 KM emisijom dionica putem zatvorene prodaje unaprijed poznatom kupcu: Federaciji Bosne i Hercegovine.

Društvo ima zaključene ugovore o vođenju poslova i sa ostalim zavisnim društvima koji su u 100% vlasništvu Društva. Sa društvima „TTU Energetik“, Tuzla, (80%), „Iskraemeco Sarajevo d.o.o.“ (57,5%) i „ETI Sarajevo d.o.o.“ (49%) Društvo nema zaključen ugovor o vođenju poslova, s obzirom na Statutarnu odredbu zaključivanja ugovora o vođenju poslova samo sa društvima u 100%-tnom vlasništvu Društva, kao Vladajućeg društva.

Zakon o električnoj energiji Federacije BiH („Službene novine FBiH” br. 60/23) koji je stupio na snagu u augustu 2023.godine, te Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije predstavljaju okvir koji usmjerava politiku i aktivnosti EP BiH.

JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, kao i svi elektroenergetski subjekti u FBiH su dužni da usklade svoju unutrašnju organizaciju, rad i poslovanje sa odredbama Zakona o električnoj energiji Federacije BiH, uključujući i odredbe o razdvajanju operatora distributivnog sistema iz člana 47. navedenog Zakona, u roku od dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu (17.08.2025. godine). U članu 47. Zakona (Razdvajanje operatora distributivnog sistema) propisano je da ako je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog subjekta, dužan je da bude nezavisan u odnosu na druge djelatnosti koje nisu povezane sa distribucijom, najmanje u smislu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka. Nezavisnost operatora distributivnog sistema ne stvara obavezu da se vlasništvo nad sredstvima za distribuciju električne energije odvoji od vertikalno integrisanog subjekta.

Mrežarine (prenosna i distributivna) su i dalje regulisane od strane nadležnih regulatornih komisija i to:
- DERK-a za prenosnu mrežarinu, tarifu za rad NOS-a i tarifu za sistemsku uslugu
- FERK-a za distributivnu mrežarinu.

Smanjenje potrošnje kod direktnih kupaca, odlaskom nekoliko velikih potrošača u prethodnim godinama, utiče na povećanje tarifa koje određuje DERK, jer Elektroprijenos BiH i NOS BiH ne smanjuju svoje pretežno fiksne troškove procentualno u odnosu na smanjenje te potrošnje. Kod tarife za rad NOS-a BiH, koja se svake godine povećava, je već uvedena G komponenta kod plaćanja tarife, a slična mogućnost postoji i kod tarife za usluge prijenosa, ali G komponenta još nije primjenjena na prenosnu tarifu. Distributivna mrežarina za djelatnost distribucije EP BiH nije mijenjana od sredine 2011. godine.

Što se tiče veleprodajnog tržišta električne energije u narednom periodu su najznačajnije aktivnosti na daljoj evoluciji nacionalnih tržišta u regionu prema regionalnom tržištu električne energije. U BiH je uspostavljeno balansno tržište električne energije i tržište pomoćnih usluga na kojem EP BiH već ima značajnu ulogu i učešće kao balansno odgovorna strana, pružalac i korisnik pomoćnih usluga. U djelatnosti trgovine električnom energijom potrebno je zadržati 100% stepen naplate i kontinuirano pratiti sve tehno-ekonomske rizike, naročito uz turbulentna dešavanja na tržištu električne energije.

Prestrukturiranje

Prvi korak u procesu prestruktiriranja EP BiH je pravno razdvajanje djelatnosti distribucije, odnosno osnivanje društva za distribuciju električne energije kao zasebnog pravnog lica (elektroenergetskog subjekta), koje će obavljati djelatnost distribucije neovisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti. Prema novom Zakonu o električnoj energiji FBiH moguće su tri opcije pravnog razdvajanja djelatnosti distribucije EP BiH:
1. Operator distributivnog sistema (ODS) nije dio EP BiH kao vertikalno integrisanog subjekta
2. ODS je dio EP BiH kao vertikalno integrisanog subjekta, a sredstva za distribuciju električne energije su odvojena od vertikalno integrisanog subjekta i postala su vlasništvo ODS-a
3. ODS je dio EP BiH kao vertikalno integrisanog subjekta, a sredstva za distribuciju električne energije nisu odvojena od vertikalno integrisanog subjekta i ostala su u vlasništvu EP BiH.

U sažetku ovog dokumenta navedeno je opredjeljenje EP BiH kada su u pitanju opcije pravnog razdvajanja djelatnosti distribucije EP BiH (opcija 3), kao i benefiti koje odabrana opcija nosi.

Vertikalno integrisani subjekt, prema članu 6. (stav (1) tačka xx) Zakona o električnoj energiji FBiH, znači elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata u kojima ista osoba ili iste osobe imaju mogućnost direktne ili indirektne kontrole i gdje elektroenergetski subjekt ili grupa

elektroenergetskih subjekata obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti prenosa ili distribucije električne energije, te najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom.

Suština zahtjeva za razdvajanje djelatnosti distribucije je kreiranje tržišnog okruženja u kojem će svi učesnici biti ravnopravni. Zahtjevi su definirani radi osiguranja neovisnosti ODS-a i sprečavanja narušavanja tržišta do kojeg bi moglo doći korištenjem vertikalne integrisanosti. Stoga se osim pravnog razdvajanja traži funkcionalno razdvajanje koje u slučaju kada je ODS dio vertikalno integrisanog preduzeća podrazumijeva visok stepen neovisnosti ODS-a, razdvajanje upravljanja, pravo donošenja odluka i odvojen identitet ODS-a.

Dodatno, Zakonom je utvrđena obaveza donošenja programa usklađenosti koji sadrži mjere kako bi se osiguralo isključivanje diskriminirajućeg ponašanja i kako bi se osiguralo da se ovaj aspekt adekvatno prati.

Pripremiće se sva potrebna dokumentacija za formiranje ODS-a kao pravnog lica, u skladu sa odabranom opcijom pravnog razdvajanja djelatnosti distribucije. Paralelno sa pripremom potrebne dokumentacije za formiranje ODS, sačinit će se potrebna dokumentacija za novu organizaciju EP BiH, koja će funkcionirati nakon pravnog razdvajanja djelatnosti EP BiH.

Rok za razdvajanje operatora distributivnog sistema je dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o električnoj energiji Federacije BiH i propisan je članom 167. stav (1) Zakona i taj rok je istekao 17.08.2025. godine. Iz objektivnih razloga, aktivnosti na razdvajanju se nisu mogle završiti do zakonskog roka, ali je realno za očekivati da bi se mogle okončati u predstojećem periodu.
Nakon sticanja svih zakonskih uslova za formiranje ODS-a (procjena i podjela imovine, prenos dozvole za rad ODS-a, pitanje investicija, regulisanje međusobnih odnosa između ODS-a i EP BiH, IKT i dr.), biće moguće realizovati potpuno razdvajanje i funkcionalno djelovanje ODS-a.

U maju 2021. godine usvojen je Operativni akcioni plan prestruktuiranja ZD rudnika uglja Koncerna EP BiH, kojim je predviđeno 39 aktivnosti vezanih za prestruktuiranje. U Operativnom akcionom planu prestrukturiranja rudnika stoji: „Kao potpisnica Ugovora o uspostavi Energetske zajednice, BiH je formalno dužna primijeniti regulatorni okvir Evropske unije za energetski sektor, te implementirati osnovne principe sigurnosti snabdijevanja, konkurencije i održivosti, što između ostalog podrazumijeva i rast udjela obnovljive energije u finalnoj potrošnji energije“.

2.1 Rizici

U trogodišnjem periodu 2026-2028. godine EP BiH će u svom poslovanju biti suočena sa određenim rizicima kao i sa uspostavom instrumenata za upravljanje rizicima. Najvažniji uticajni faktori na buduće poslovanje su tržišne djelatnosti, tržišne cijene električne energije i cijene za javno i tržišno snabdijevanje, cijene uglja i ostalih ulaznih faktora proizvodnje, te loše tehnološko i finansijsko stanje većine ZD rudnika. Postoji i rizik rasta naknada, posebno uvođenja taksi za emitovanje CO_2. Smirivanjem i/ili prekidom ratnih sukoba u svijetu, cijene električne energije i drugih energenata na svjetskom tržištu bi vjerovatno pale, mada je pitanje šta bi bilo sa snabdijevanjem energentima iz Rusije kao značajnog izvoznika prirodnog gasa i nafte. Prema prognozama, očekivano je da stopa inflacije u BiH ostane stabilna i ne veća od 3,0% u 2026. godini. Međutim, prema posljednjim dostupnim podacima, godišnja stopa inflacije je u julu mjesecu 2025. godine iznosila 4,8% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Procjenjuje se da će EP BiH u narednom trogodišnjem periodu biti suočena sa sljedećim potencijalnim rizicima:

- fluktuacija cijena na tržištu električne energije
- neadekvatne cijene u javnom snabdjevanju, koje ne odgovaraju stvarnim troškovima proizvodnje, posebno za kupce u kategoriji *Domaćinstva,* cijena energije za ovu kategoriju je niža od proizvodne cijene električne energije, uprkos korekcijama cijena za javnu uslugu snabdijevanja iz jula 2024. godine i septembra 2025. godine
- rizici pozicije tržišnog snabdjevača na maloprodajnom tržištu
- prestrukturiranje i reorganizacija u skladu sa zahtjevima Zakona o električnoj energiji
- nedovoljna pogonska spremnost proizvodnih postrojenja (u termoelektranama) koji su na kraju životnog vijeka kao posljedica smanjenih ulaganja u ista u prethodnom periodu
- izgradnja zamjenskih i novih proizvodnih objekata nije u skladu sa planiranom dinamikom, uslijed neadekvatnog zakonskog okvira
- neispunjenje rokova završetka remontnih radova, neplanski ispadi blokova/agregata (uticaj rizika povećan uslijed fluktuacije cijena energije), te potreba za kupovinom energije na tržištu u značajnim količinama za prevenciju i sanaciju ispada
- rizik isporuke nedovoljnih količina uglja za potrebe rada termoelektrana
- (ne)likvidnost i (ne)solventnost većine ZD rudnika
- politička nestabilnost u regiji i svijetu
- rizik obezbjeđenja povoljnih kreditnih sredstava za kapitalna ulaganja, te projekte odsumporavanja i denitrifikacije
- rizici u vezi implementacije novih proizvodnih tehnologija, uključujući i projekte odsumporavanja i denitrifikacije
- uticaj odnosa lokalnih zajednica i komplikovanih procedura za izgradnju novih objekata
- pravni okvir u kojem posluje EP BiH u oblasti dodjele koncesija i izdvajanja za lokalnu zajednicu i sl.
- naplata potraživanja od kupaca
- rizik obezbjeđenja potrebnih površina za izgradnju i odlaganje nus produkata iz rada TE (deponije šljake i pepela), a vodeći računa o budućim nus produktima koji će nastajati radom postrojenja za odsumporavanje, te o odnosu sa lokalnom zajednicom
- rizik narušene likvidnosti u slučaju odliva po raznim osnovama u iznosima većim od predviđenih Planom
- nepredviđeni događaji uzrokovani višom silom, vremenskim uslovima (loša hidrologija, i sl.)

Neostvarenje planiranih ciljeva u pogledu izgradnje novih elektroenergetskih objekata, te zaostajanje u implementaciji novih tehnologija će u bliskoj budućnosti dovesti do smanjenja ukupnog proizvodnog portfolia - instaliranih kapaciteta (posebno proizvodnih).

Finansijske projekcije pokazuju relativno slab razvojni potencijal EP BiH i smanjenu mogućnost za intenziviranje kapitalnih investicija, ali isto tako i značajne rizike i visoku osjetljivost na promjene cijena uglja i električne energije. Veliki je broj nepoznanica i uticajnih faktora koji će imati efekat na broj projekata, vremenski raspored i modele realizacije.

Kroz upravljanje rizicima potrebno je eliminisati ili minimizirati negativne posljedice navedenih rizika kroz sljedeći set mjera i aktivnosti:

- pravovremeno prepoznavanje rizika i značajnosti istih
- pravilna identifikacija uzroka koji doprinose rizicima i preventivno djelovanje uz poduzimanje konkretnih aktivnosti i poslovnih odluka kojima se mogu umanjiti eventualne negativne posljedice usljed ostvarenih rizika

- disperzija rizika kroz upravljanje proizvodnjom i trgovinom električne energije, te novčanim tokovima
- kontinuirano sagledavanje elektroenergetskih i tržišnih prilika
- unapređenje upravljanja ljudskim resursima uz kontinuiranu edukaciju
- provođenje adekvatnog održavanja elektroenergetskih objekata
- kontinuiran monitoring zavisnih društava, posebno rudnika uglja
- intenzivnije prestrukturiranje rudnika uglja
- poboljšanje sistema i načina upravljanja investicijskim projektima
- pratiti dešavanja u relevatnom okruženju
- proaktivan nastup kod predlaganja za donošenje zakonskih i podzakonskih propisa od strane nadležnih tijela BiH, FBiH, kantona i općina
- multidisciplinaran pristup u rješavanju problema i kriznih situacija.

U toku pripreme ovog Plana prepoznat je kao izvjestan rizik nelikvidnosti, koja može nastupiti u ovom trogodišnjem periodu ako se ne poduzmu određeni konkretni koraci/pomaci vezano za:
- troškovnu efikasnost u poslovanju Društva
- cjenovnu politiku (u domenu prodaje krajnjim kupcima)
- politiku i praksu investiranja u Društvu i ZD rudnicima uglja
- poboljšanje upravljanja, tehničke i finansijske discipline u ZD rudnicima uglja
- politiku i praksu avansnog plaćanja
- politiku i praksu naplate potraživanja
- potrebu nabavki dodatnih količina električne energije radi nedostatka iz vlastitih proizvodnih kapaciteta
- potrebu nabavki dodatnih količina uglja radi nedovoljnih isporuka iz rudnika uglja u sastavu Koncerna EP BiH i odstupanja od ugovorenih količina

Nelikvidnost je veoma izvjesna (i to u toku planskog perioda) u slučaju da se:
- nivo prodajnih cijena (u dijelu energije) u javnom snabdijevanju ne približi proizvodnim troškovima
- desi značajniji porast cijena energije na regionalnom tržištu u odnosu na ugovorene cijene kod kupaca na tržišnom snabdijevanju
- ne smanji obim finansiranja ZD rudnika uglja za očuvanje njihove likvidnost, na nivo koji ne ugrožava likvidnost poslovanja EP BiH
- ne obezbijede potrebna kreditna sredstva neophodna za veliki dio planiranih ulaganja
- ne uspiju obezbijediti sredstva neophodna za finansiranje projekata odsumporavanja i denitrifikacije termoblokova
- ne budu u kontinuitetu pratili i realno projicirali novčani tokovi, te se obim i dinamika investiranja ne prilagode stvarnim mogućnostima
- ne realizuje naplata potraživanja po svim osnovama, prije svega od ZD rudnika uglja, kao i od većih potrošača, javnih preduzeća i ustanova, uključujući i naplatu po važećim reprogramima
- ne bude poštovala Politika upravljanja zalihama, uz neracionalno planiranje nabavki neusklađeno sa kratkoročnim gotovinskim tokovima

Implementacija navedenog je predviđena ovim Planom, ali je veoma bitna podrška i razumijevanje većinskog vlasnika, posebno u domenu prestrukturiranja ZD rudnika uglja i EP BiH.

2.2 Prednosti i šanse

Kao prednost i pogodnost EP BiH na domaćem i regionalnom tržištu električne energije može se prvenstveno izdvojiti posjedovanje vlastitog prilično diverzificiranog proizvodnog portfolia sa većim

brojem proizvodnih jedinica kojim se centralizovano upravlja. Ovo omogućava prilagođavanje energetskoj, vremenskoj (klimatskoj) i tržišnoj situaciji, te daje šansu da se postignu visoki efekti po osnovu kupoprodaje električne energije na dnevnoj, sedmičnoj, mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj bazi. EP BiH posjeduje tehničke i ljudske resurse sa kojim može biti ozbiljan i pouzdan konkurent na domaćem i regionalnom tržištu pomoćnih usluga (kapaciteti za regulaciju, korigovanje debalansa, pokriće gubitaka prenosa i distribucije i sl.) što čini usluge koje će biti veoma aktuelne na tržištu potražnje, s obzirom na povećan obim proizvodnje iz obnovljivih izvora energije, gdje dobar dio ovih proizvođača ne posjeduje resurse za regulaciju u vlastitoj režiji. Osim toga, potrebno je takođerjačati ulogu EP BiH kao tržišnog snabdjevača, koji treba preuzeti ulogu agregatora i učesnika na lokalnom i balansnom tržištu putem BOS-a (balansno odgovorna strana).

Od velikog značaja je učlanjenje EP BiH na berzu SEEPEX, gdje se trguje na organizovanom tržištu, uz nastavak bilateralne trgovine. EP BiH ima potpisane generalne ugovore o trgovini (*EFET General Agreement Concerning Delivery and Acceptance of Electricity*) sa oko 20 kompanija („majka“ + „kćerka“ kompanije) u kojima su regulisana pitanja vezana za trgovinu električnom energijom. Trgovina električnom energijom podijeljena je na kratkoročnu (obuhvata prodaju i kupovinu energije u periodu od 1 sata do mjesec dana) i dugoročnu (obuhvata prodaju i kupovinu energije u periodu dužem od mjesec dana).

EP BiH ima reputaciju pouzdanog partnera koji uredno izmiruje obaveze prema drugim subjektima, kao i imidž dobrog poslodavca. U slučaju potrebe, EP BiH ima prostora da kroz povećanje cijena svoje javne usluge, a koje bi bilo prihvaćeno od strane nadležnog regulatora, ostvari pozitivno poslovanje iz poslovnih aktivnosti uz obezbjeđenje potencijala za ulaganja. Pozitivno poslovanje se ipak mora bazirati prvenstveno na troškovnoj efikasnosti, kvalitetnom investiranju i upravljanju proizvodnim portfolijem, te korištenju šansi koje se ukažu u djelatnosti Trgovine, posebno kroz adekvatan raspored za ugovaranje budućih prodaja i eventualnih nabavki energije.

Kao šansa su prepoznati i potencijali za korištenje energije vjetra i solarne energije na prostoru djelovanja EP BiH. U fazi razvoja je preko 10 projekata koji se odnose na vjetroelektrane i fotonaponske elektrane (većina na zemljištu na lokacijama ZD rudnika uglja). Postoji potencijal i jasan plan (prema aktuelnoj Strategiji energetske tranzicije EPBiH 2050) za izgradnju ovih kapaciteta do 2030. godine od preko 500 MW snage i godišnju proizvodnju od preko 1000 GWh, ali isto podrazumijeva i značajna ulaganja (preko 1 mlrd KM).

Ovim Planom se pred EP BiH postavlja izazov za poduzimanje aktivnosti kako bi se evidentni potencijali iskoristili, što je bitno za budućnost i dugoročni razvoj kompanije u situaciji kada se termo kapaciteti reduciraju, uvažavajući nužnost energetske tranzicije.

3 STRATEŠKI PLANOVI I CILJEVI DRUŠTVA

Poslovna politika i ciljevi Društva

Planiranjem poslovnih aktivnosti u Društvu nastoji se obezbjediti skladan rad, održivi razvoj i uspješno poslovanje Društva kao cjeline, elektroprivrednih djelatnosti i podružnica Društva, a sve u cilju:

- sigurnosti u proizvodnji električne energije
- sigurnosti u snabdijevanju kupaca električnom energijom po pristupačnim cijenama
- poboljšanja poslovnih procesa uz povećanje energetske efikasnosti, produktivnosti i racionalizaciju troškova poslovanja
- vođenja jedinstvene poslovne i razvojne politike radi kontinuiranog rasta vrijednosti Društva
- racionalnog ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju elektroenergetskih kapaciteta
- ublažavanja klimatskih promjena kroz smanjenje karbonskog otiska Društva i
- poduzimanja mjera zaštite okoline i unapređenja sistema upravljanja okolinskim aspektima, te osiguranja implementacije načela održivog razvoja.

Poslovna politika EP BiH podrazumijeva opredijeljenost i odgovornost za razvoj i odgovorno ulaganje s ciljem da se postigne:

- sigurnost snabdijevanja
- održivost
- konkurentnost
- energetska tranzicija dekarbonizacija i korištenje zelene energije

Realizacija ovih ciljeva omogućava:

- energetsku nezavisnost, rast vlastite proizvodnje i korištenje domaćih resursa
- održiv i okolinski prihvatljiv razvoj uz rast energetske efikasnosti
- ekonomski razvoj i intenziviranje privrednih aktivnosti na prostoru BiH
- doprinos pravednoj tranziciji ugljenih regiona.

Ključni faktori koji utiču na razvojna opredjeljenja i strukturu investicionog portfolia su:

- Stanje postojećih proizvodnih kapaciteta (stari termo blokovi, na kraju životnog vijeka sa niskom efikasnošću, koji ne zadovoljavaju sve okolinske standarde)
- Ograničeni plasman uglja iz vlastitih rudnika
- Zahtjevi Integrisanog energetskog i klimatskog plana BiH u pogledu ciljeva smanjenja emisije CO_2 i udjela OIE
- EU regulativa
  - Liberalizacija tržišta i konkurencija
  - Ograničavanje emisija zagađujućih materija i stakleničkih plinova
  - Strategija smanjenja emisije stakleničkih plinova, Direktiva ETS, kao i Odluka o uvođenju CBAM mehanizma
  - Rast udjela obnovljivih izvora
  - Poboljšanje energetske efikasnosti.

Planovi ulaganja EP BiH odražavaju navedenu politiku i kroz trogodišnji plan poslovanja gdje je predviđeno pokretanje i realizacija većeg broja kapitalnih projekata obnovljivih izvora.

Na kvalitet isporuke električne energije utiče i stanje distributivne mreže, te su predviđena dalja ulaganja u cilju poboljšanja i razvoja distributive mreže sa fokusom na reduciranja NN mreže, unificiranje naponskih nivoa, ugradnju naprednih mjerila i korištenje sistema pametne mreže. Sve to

treba rezultirati smanjenjem gubitaka u mreži i poboljšati efikasnost u korištenju i distribuciji električne energije, omogućiti integraciju distribuiranih proizvođača električne energije na obnovljive izvore, te ispuniti zahtjeve koji se traže od operatora distribucije u pogledu pružanja usluga svim korisnicima mreže.

Sa ekonomskog aspekta, uvažavajući potrebe i održive tranzicije i poslovanja rudarskog sektora, najvažniji i prioritetni cilj je nastavak modernizacije u TE Tuzla i TE Kakanj, kao i projekti odsumporavanja i denitrifikacije dimnih plinova u TE Tuzla i TE Kakanj. Riječ je o očuvanju glavnog dijela i modernizaciji termoproizvodnje i ekološkim projektima u situaciji kada će određeni postojeći blokovi biti zaustavljena u narednom periodu ili će im biti smanjen obim rada zbog ograničenja u skladu sa Nacionalnim planom smanjenja emisija zagađujućih materija u zrak iz termoelektrana (NERP BiH). Bez ovih projekata plasman uglja za potrebe rada termoelektrana bi bio dodatno reduciran na nivo koji bi onemogućio rad većeg broja rudnika, te doveo do njihovog bržeg zatvaranja i gubitka značajnog broja radnih mjesta. U datim okolnostima vrlo su bitni Zaključci Parlamenta FBiH iz marta 2022. godine vezano za produženje rada blokova, 4 u TE Tuzla i 5 u TE Kakanj, koji omogućavaju EP BiH da sa većim stepenom sigurnosti može ispuniti svoje obaveze prema krajnjim kupcima i poslovati rentabilnije u narednom periodu.

Najvažniji i prioritetni ciljevi za trogodišnji period:

- Početak izgradnje i realizacija nekoliko kapitalnih projekata (HE Janjići, VE Vlašić, FNE Gračanica i drugih FNE) i stvaranje pretpostavki za nove proizvodne objekte (VE, HE, FNE i dr.)
- Intenzivan razvoj i priprema fleksibilnih opcija (BESS, Pumpna HE, CCGT) koje trebaju da omoguće planirano postepeno fazno povećanje integracije energije iz varijabilnih OIE, kako iz vlastitih planiranih projektata FNE i VE tako i otkupa energije na tržištu
- usklađivanje rada termoblokova sa ograničenjima definisanim Nacionalnim planom redukcije emisija (NERP)
- utvrđivanje dugoročnih planova rudnika na osnovu plana EP BiH, odnosno donošenje odluka vezanih za kapitalna ulaganja, prestrukturiranje i status rudnika na osnovu projiciranih potreba termoelektrana i komercijalnog tržišta
- prestrukturiranje EP BiH u funkciji razdvajanja djelatnosti distribucije i novih uloga na liberaliziranom maloprodajnom tržištu u djelatnosti distribucije i snabdijevanja
- utvrđivanje tarifnih modela i nivoa cijena koji će omogućiti, s jedne strane, konkurentnost na otvorenom tržištu, a s druge strane ravnotežu u odnosu proizvodne i prodajne cijene, koji ujedno pozitivno doprinose poboljšanju poslovnog rezultata kao i stvaranju mogućnosti za stabilizaciju novčanog toka kao i jačanju investicione sposobnosti.

Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine

Krajem augusta 2018. godine Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je Okvirnu energetsku strategiju Bosne i Hercegovine do 2035. godine (u daljem tekstu: Strategija). Osim elektroenergetskog sektora, Strategija je obuhvatila i sektor uglja, obnovljive izvore energije, gasni sektor, sektor nafte i naftnih derivata, toplinarstvo kao i energetsku efikasnost.

U skladu sa Direktivom 2009/72/EC vršit će se usklađenje tržišta električne energije sa Zakonom o električnoj energiji u FBiH koji zahtjeva pravno, funkcionalno i računovodstveno razdvajanje djelatnosti iz vertikalno integriranih elektroprivreda (formiranje Operatora distributivnog sistema). Za postizanje dugoročne održivosti elektroprivrednih kompanija, potrebno je staviti fokus na restrukturiranje sektora rudnika, čiju će dinamiku i smjer odrediti odabrana strategija razvoja termosektora.

EU je ranije utvrdila ciljeve za 2030. godinu koji su dosta ambiciozniji u odnosu na ciljeve koji su bili do 2020. godine:
- Smanjenje stakleničkih plinova za 55% u odnosu na 1990. godinu
- Smanjenje krajnje potrošnje za barem 11,7 % u odnosu na predviđenu za 2030. godinu
- Povećanje udjela obnovljivih izvora u finalnoj potrošnji na 42,5%
- Postizanje nulte stope onečišćenja

Za elektroenergetski sektor smanjenje emisije CO_2 iznosi 43% u odnosu na 1990. godinu, a dugoročno opredjeljenje je dostizanje nulte emisije do 2050. godine. Dugoročno, to znači prestanak korištenja uglja u proizvodnji električne energije, što podrazumijeva da države koje žele postati članice EU, kao što je Bosna i Hercegovina, očekuje smanjenje emisije stakleničkih gasova, povećanje udjela OIE i postizanje ušteda energije.

EP BiH je izradom dugoročnog strateškog dokumenta „Strategija energetske tranzicije i dekarbonizacije EP BiH 2050“ usvojenog na Upravi i NO Društva u 2024. godini, uskladila svoja strateška opredjeljenja i razvoj kompanije sa energetskim politikama i ciljevima energetske tranzicije EU.

Nacionalni energetski i klimatski plan (NECP)

U okviru novog energetskog paketa, svaka država članica bila je u obavezi izraditi *Nacionalni energetski i klimatski plan* (NECP). Ovi planovi će služiti kao alat za planiranje u sljedećim godinama tokom kojih države članice moraju utvrditi vlastite ciljeve za 2030. godinu u okviru dugoročne strategije EU za 2050. godinu. NECP utvrđuje koje će mjere država članica poduzeti kako bi dala doprinos ciljevima EU za 2030. godinu za energetsku efikasnost, obnovljivu energiju, smanjenje emisija stakleničkih gasova i postepeno ukidanje fosilnih goriva, te u isto vrijeme kvantificirati ulaganja potrebna za postizanje tih ciljeva.

Ovi ciljevi se stalno preispituju, tako da aktuelni EU Green Deal uvodi prijedlog da se cilj u pogledu smanjenja stakleničkih plinova za 2030. godinu sa 40% poveća na **55%** i da bude pravno obavezujući.

Ciljevi iz nacrta NECP BiH, usaglašeni sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom, su smanjenje emisije CO_2 za 42.2% u odnosu na 1990. godinu. Dokument dugoročnog strateškog razvoja EP BiH „Strategija energetske tranzicije i dekarbonizacije EP BiH 2050“ uzeo je u obzir ovaj cilj.

Deklaracija o Zelenoj agendi za zapadni Balkan

Ova Deklaracija rezultat je nastojanja EU da u realizaciju svojih politika i ciljeva uključi i druge zemlje koje nisu članice EU. Tako je u novembru 2020. godine u Sofiji od zemalja u regiji prihvaćena i potpisana ova Deklaracija kojom su zemlje Zapadnog Balkana prihvatile da slijede put EU ka klimatski neutralnoj Evropi do 2050. godine.

U dijelu ove Deklaracije koji se odnosi na klimu i energiju, između ostalog, navedeno je:
„Obavezujemo se da ćemo zajedno sa EU raditi na cilju dostizanja ugljično neutralnog kontinenta do 2050. godine kroz uvođenje stroge klimatske politike i reformu energetskog i transportnog sektora...“

Dokument dugoročnog strateškog razvoja EP BiH „Strategija energetske tranzicije i dekarbonizacije EP BiH 2050“ uzeo je u obzir cilj prestanak proizvodnje električne energije iz uglja do 2050 godine.

Obračun troškova za CO_2 emisije

U maju 2021. potpisano je Pismo namjere kojim je EP BiH prihvatila inicijativu EnZ za uvođenje internog obračuna troškova emisija CO_2. Inicijativa predviđa mehanizam interne cijene za emisije CO_2 iz rada termoelektrana, kao prelaznu mjeru kako bi se mogli predvidjeti mogući budući troškovi po ovom osnovu. Ovim obračunom se samo ispituju i projiciraju rezultati provedbe planova smanjenja emisija CO_2 uz izdvajanje naknada za emitovanje CO_2 koje ne potpadaju pod tzv. *Free allowances* (slobodne, odnosno besplatne kvote emisija CO_2).

Istovremeno, ovakav obračun služi kao formalna priprema za uslove poslovanja uz plaćanje naknade za emisije CO_2 koje bi mogle nastupiti u narednim godinama, do kada bi se trebao uspostaviti nacionalni ETS usklađen sa EU ETS. Ukoliko ne bude uspostavljen nacionalni ETS, biće primjenjen CBAM mehanizam EU - plaćanje karbonske takse na uvoz električne energije u EU iz zemlje koja nije uvela ETS. Posebno je značajno da se na ovaj način utvrđuju budući veći troškovi proizvodnje i njihov uticaj na prodajne cijene električne energije i konkurentnost na tržištu, kao i na odluke o ulaganju u nove proizvodne kapacitete.

EP BiH je od početka 2021. godine uvela koncept obračuna internog troška sa postepenim povećavanjem udjela troška emisije od po 5% godišnje. S obzirom na ostvarenu proizvodnju i procijenjene emisije, uz smanjenje udjela besplatne alokacije te cijenu emisija, interni trošak za CO_2 za 2021. godinu iznosio je 23,8 mil. KM i to uz udio besplatne alokacije od 95% u toj godini. Za 2022. godinu interno je obračunato 68,3 mil. KM troška CO_2 emisija uz udio besplatne alokacije od 90%. Uz smanjenje udjela besplatne alokacije od 85% interni trošak za CO_2 emisije za 2023. godinu iznosi 53,5 mil. KM, a za 2024. godinu uz udio besplatne alokacije od 80% iznose 75,3 mil. KM. Na osnovu Cjenovnika za interni obračun za 2025. godinu ovaj trošak se procijenjuje na 137,8 mil. KM (udio besplatne alokacije 75% za 2025. godinu). Od početka 2026. godine izgledno je uvođenje obaveze plaćanja taksi, te bi ovi troškovi teretili proizvodnu cijenu, finansijski rezultat i gotovinske tokove.

U internom trošku emisije CO_2 za EP BiH, plafoni emisija i slobodne kvote su računate u odnosu na stvarne trenutne emisije EP BiH. Ove granične vrijednosti tek će biti utvrđene na nivou BiH i raspoređene operaterima u okviru razrade ETS sistema BiH. Ako BiH uvede ekvivalentni EU ETS bez izuzeća za električnu energiju, EP BiH će se suočiti sa značajnim povećanjem troškova, smanjenjem konkurentnosti i rizikom narušavanja investicione klime. Da bi se ublažilo ovo opterećenje, potrebno je razmotriti:
• posebne mehanizme za sektor električne energije
• državnu podršku kroz olakšice, subvencije ili investicione potpore
• jasnu strategiju prelaska na alternativne (čiste) tehnologije radi smanjenja emisijskih troškova.
Bez tih mjera, ekvivalentnost sa EU ETS sistemom bi za EP BiH mogla predstavljati ozbiljan finansijski izazov.

Internom shemom oporezivanja EP BiH, kao referentna kvota emisije CO_2 (dozvoljena emisija, plafon – *cap*) provizorno se uzima stvarna generirana emisija CO_2 iz TE za datu godinu. Za buduće utvrđivanje dozvoljenih godišnjih emisija (plafon, *cap*) kao i obračun plaćanja emisija CO_2, očekivanje je da će se definisati godišnji plafon (*cap*) koji će se za pojedine termoblokove utvrđivati po osnovu projiciranih plafona za termoblokove prema NECP BiH. Plafoni emisija CO_2 prema NECP BiH su dosta viši za termoblokove EP BiH u odnosu na trenutne stvarne emisije, zahvaljujući postignutim smanjenjima emisije CO_2 kao i smanjenju proizvodnje u proteklom periodu, a posebno zadnjih godina. Viši plafoni emisija su povoljnija opcija za obračun besplatnih udjela emisija, odnosno emisija koje se plaćaju; u slučaju smanjene proizvodnje i emisije CO_2, moguća je poželjna situacija da sve stvarne emisije CO_2 budu u okviru dodijeljenih besplatnih emisija; u takvom slučaju

troškovi emisije CO_2 se izbjegavaju, ili se čak stvara višak besplatnih emisionih jedinica, koje se mogu prodati na tržištu i generirati dobit. Ovo je dodatni motiv da se EP BiH založi kod nadležnih ministarstava i u pregovorima sa Evropskom komisijom, za ETS shemu koja će podrazumijevati postepeno plaćanje (*gradual carbon pricing*) u što dužem periodu, i sa što većim udjelom besplatnih emisija, posebno u početnom periodu primjene ETS. Argumentacija je da su takvu postepenu shemu plaćanja imale sve zemlje EU kada su pristupale u EU ETS, te da je EP BiH prethodnim ulaganjima i mjerama (povećanje energetske efikasnosti kroz modernizaciju termoblokova, uvođenje biomase kao CO_2 neutralnog goriva), te smanjenjem proizvodnje iz TE, generirala uštede emisija CO_2 a što je suština EU ETS koncepta upravljanja i trgovanja emisijama.

Zaštita okoline/okoliša

Zaštita okoline/okoliša je komponenta poslovne politike EP BiH i njenih zavisnih društava, koja svoju strategiju temelji na principima održivog razvoja. Poslovne aktivnosti, razvojni planovi i projekti se planiraju i provode prema konceptu preventivnog djelovanja i kontinuiranog poboljšanja. Kontinuirano se poduzimaju organizacione i tehničke mjere u skladu sa državnim, federalnim, kantonalnim i međunarodnim propisima, zahtjevima iz oblasti zaštite okoline i prirodnih resursa, te tehno-ekonomskim mogućnostima. Kontinuirano se prate uticaji i učinci postojećih energetskih objekata na okoliš, te se poduzimaju preventivne i korektivne mjere za ispunjenje zakonskih i ostalih zahtjeva. Razvojni planovi i programske aktivnosti bit će utemeljeni na načelima održivog razvoja i standardima zaštite okoline/okoliša.

U kontekstu provođenja okolinske politike, prioritetni zadaci razvojnih projekata biće:
- U okviru istraživanja, projektovanja i inžinjeringa implementacija standarda iz oblasti zaštite okoliša i društva, zakonskih zahtjeva i zahtjeva međunarodnih finansijskih institucija iz oblasti zaštite okoliša i društva
- Korištenje najboljih raspoloživih tehnika (BAT) i tehnologija
- Optimiziranje proizvodnje električne i toplotne energije, usmjeravanje na kogeneraciju i kosagorjevanje
- Povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih energetskih resursa
- Pravedna tranzicija ugljenih regiona
- Modernizacija i izgradnja distributivnih sistema prema okolinskim zahtjevima.

Planom investicionih ulaganja biće obuhvaćeni projekti:
- Projekti odsumporavanja i denitrifikacije dimnih plinova na postojećim termoblokovima prema NERP BiH
- Zatvaranje zapunjenih, kao i postepena rekultivacija aktivnih deponija šljake i pepela u skladu sa ishodovanim okolinskim dozvolama i zakonskim zahtjevima kao i najbolje raspoloživim tehnikama
- Povećanje energetske efikasnosti, smanjenje energetskih gubitaka u proizvodnji, distributivnoj mreži i rudnicima prema zahtjevima standarda BAS EN ISO 50001
- Monitoring sistemi za kontinuirano praćenje emisija zagađujućih materija u zrak i vodu
- Procjena rizika i mogućih incidentnih uticaja na okolinu
- Planiranje novih, kao i održavanje uspostavljenih privremenih skladišta otpada u cilju upravljanja nastalim otpadom na okolinski prihvatljiv način.

Tokom proteklih godina EP BiH je napravila prve korake u razvoju elektromobilnosti i ove aktivnosti se namjeravaju nastaviti i u narednom periodu.

Menadžment i stručni kadrovi će se aktivno uključivati u procese transponiranja i implementacije legislative EU, utvrđenih međunarodnih obaveza, te u investicijske programe i finansijske potpore za

održivi razvoj BiH u okviru evropskih integracija. Takođe, značajno je uključivanje u izradu strateških i planskih dokumenata iz domena energetskog sektora, zaštite i unaprjeđenja okoline, korištenja prostora i prirodnih resursa FBiH, odnosno cijele BiH.

Kako bi prevazišla nepovjerenje i negativne stavove javnosti u vezi s tehno-ekonomskom i okolinskom prihvatljivošću programa energetskog razvoja FBiH, EP BiH treba djelovati transparentno, te razvijati stalnu komunikaciju i saradnju s lokalnim zajednicama, nadležnim vlastima, međunarodnim i nevladinim organizacijama, medijima i širom javnošću, u skladu sa ESG principima koje je kompanija utvrdila u 2025.godini. Poseban značaj ima uključivanje lokalnog stanovništva u edukativne aktivnosti o značaju ekološke svijesti, održivog razvoja i socijalne odgovornosti. Ovi zadaci, zajedno s povećanjem udjela obnovljivih izvora energije, zaštitom zraka, voda i biodiverziteta, unaprjeđenjem energetske efikasnosti i usklađivanjem sa standardima EU, predstavljaju ključne prioritete u oblasti zaštite okoliša.

***

Imajući u vidu uslove privređivanja u okruženju, te kretanja uslova na tržištu, planove proizvodnje i prodaje, planiranu realizaciju obaveza po licencama i Opštim uslovima za isporuku i snabdjevanje električnom energijom, za naredne tri godine se očekuje relativno mali porast obima prodaje električne energije krajnjim kupcima djelatnosti snabdijevanja, porast prodajnih cijena kao posljedica rasta ulaznih troškova, te stanja cijena na tržištu. Tržišna kretanja pokazuju da bi i veleprodajne cijene električne energije u djelatnosti trgovine mogle biti ispod ostvarenih tokom zadnje 2 godine. Potrebno je usmjeriti pažnju na kontinuiranu realizaciju mjera štednje i racionalizacije troškova poslovanja u svim oblastima i djelatnostima.

4 ELEKTROENERGETSKI BILANS

Elektroenergetski bilans EP BiH za period 2026.–2028. godine (EEB) predstavlja okvirni energetski plan EP BiH u naredne tri godine, a usvojen je u septembru 2025. godine od strane NO. Isti je potreban u cilju sagledavanja potreba postojećih kupaca električne energije koji imaju ugovore za snabdijevanje sa EP BiH, realizacije planiranih remonta i rekonstrukcije proizvodnih kapaciteta, plana proizvodnje koji obezbjeđuje optimalno iskorištenje proizvodnih kapaciteta i postizanje maksimalnih energetsko-ekonomskih efekata za EP BiH, te iskazivanja mogućeg bilansnog viška električne energije. Ovaj EE Bilans je zasnovan prevashodno na 2026. godini, a za naredne dvije godine date su samo okvirne projekcije, pri čemu je naročito važno sagledavanje remontnih aktivnosti radi njihove pravovremene pripreme. Ujedno, ovaj Bilans predstavlja bitnu podlogu za izradu Plana poslovanja Društva za period 2026 -2028. godina.

Osnovna polazišta za izradu EEB-a za period 2026.–2028. godine bila su:

- zadovoljavanje očekivanih potreba kupaca EP BiH na distributivnoj i prijenosnoj mreži, te pokrivanje gubitaka na distributivnoj mreži EP BiH
- omogućavanje planiranih radova na remontnom održavanju proizvodnih kapaciteta
- obezbjeđenje sigurnosti u planiranoj proizvodnji električne energije putem hladne rezerve kod termoelektrana kada je to moguće
- optimalna eksploatacija termo kapaciteta u skladu sa raspoloživim količinama uglja
- optimalno iskorištenje prirodnih dotoka vode u akumulacije hidroelektrana
- optimiziranje mjesečne dinamike bilansnih viškova/manjkova
- odustajanje od ograničenja broja sati rada termo blokova G4 u TE Tuzla i G5 u TE Kakanj vezano za Odluku Ministarskog vijeća 2016/19/MC-ENC (opcija opt-out), a u skladu sa odobrenjem Parlamenta FBiH o produžetku rada ovih blokova

Podloge za izradu EEB-a za period 2026.-2028. godina bile su sljedeće:

- prognoza neto potrošnje kupaca EP BiH priključenih na mrežu distribucije sa godišnjim povećanjem od 1,4% u 2026. godini u odnosu na procjenu za 2025. godinu, te daljim povećanjem od 1,5% u 2027. godini i 1,5% u 2028. godini
- plan potrošnje kod direktnih potrošača na bazi dostavljenih podataka, gdje je njihova potrošnja jednaka za sve tri godine i veća za 1,8% u odnosu na nivo procijenjene potrošnje u 2025. godini
- gubici na distributivnoj mreži od 7,5% u 2026. i 2027. godini, te 7,4% u 2028. godini u odnosu na bruto distributivnu potrošnju
- početak proizvodnje novih FNE EP BiH u 2027. i 2028. godini
- Operator za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju FBiH nije dostavio potrebne podloge za izradu EEB, tako da je količina od 48,0 GWh električne energije proizvedene u obnovljivim izvorima, a koju EP BiH kao snabdjevač preuzima, procijenjena za sve tri godine
- plan proizvodnje HE Rama
- procjena proizvodnje mHE u vlasništvu EP BiH i VE Podveležje
- zastoji proizvodnih objekata radi obavljanja rekonstrukcija i remonata
- plan isporuke tehnološke pare i energije za grijanje iz termoelektrana urađen je na bazi procijenjenih potreba za zadovoljenje toplotnog konzuma
- za tehničko-energetske karakteristike termo blokova u TE Tuzla uzete su vrijednosti preko specifičnog utroška toplote (polinom trećeg stepena) dobijenog na bazi ranije obavljenih normativnih ispitivanja, dok su za termo blokove u TE Kakanj uzete procijenjene vrijednosti za svaku godinu bazirane na ostvarenju iz proteklog perioda, kao i starosti termo blokova u ovoj termoelektrani
- pretpostavka o raspoloživim količinama uglja dostavljenim iz rudnika Koncerna EP BiH
- pretpostavka o isporuci električne energije za pokrivanje gubitaka na mreži prijenosa

Kod izrade EEB za period 2026.-2028. godina korišteni su:

- kriteriji iz *Pravilnika o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa* i ostalih relevantnih dokumenata
- planiranje proizvodnje HE na Neretvi bazirano na *Uputstvu za planiranje i korištenje akumulacija* koji definiše planske kote akumulacije HE Jablanica, 70% i 90% vjerovatnoću pojave dotoka vode na profilima hidroelektrana na mjesečnoj rezoluciji, te nominalne proizvodnje hidroelektrana na mjesečnoj rezoluciji
- kod planiranja pogona termoblokova G4 u TE Tuzla i G5 u TE Kakanj, vezano za Odluku Ministarskog vijeća 2016/19/MC-ENC (opcija opt-out), a u skladu sa odobrenjem Parlamenta FBiH o produžetku rada, odustalo se od ograničenja broja sati rada
- U skladu sa planovima ugradnje instalacija DeNOx i DeSOx sistema na termo blokovima, u 2028. godini u TE Tuzla moguć je pogon jednog termo bloka koji koristi mješavinu uglja lignit i mrki 1 (odnosno pogon termo bloka G5 planira se samo u slučaju dugotrajne neraspoloživosti termo bloka G4), a u TE Kakanj moguć je pogon termo blokova G6 i G7.

Pregled planskih nabavki uglja za potrebe termoelektrana po usvojenom EEB-u dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 4.1

Nabavke uglja (000 t)	Plan		
	2026.	2027.	2028.
Lignit	1.477	1.540	1.332
Mrki 1	492	514	444
Mrki 2	650	650	645
TE Tuzla	**2.619**	**2.704**	**2.421**
TE Kakanj	**1.582**	**1.635**	**1.673**
UKUPNO	**4.201**	**4.339**	**4.094**

Bilansni višak dominantno je određen isporukama uglja iz rudnika Koncerna EP BiH i Rudnika uglja Banovići, koje određuju obim termo proizvodnje.

Plan proizvodnje termoelektrana u 2026. godini dominantno je određen završetkom revitalizacije termo bloka G7 u TE Kakanj 31.05.2026. godine.
Obim proizvodnje termoelektrana u 2026. godini dominantno je određen raspoloživim količinama uglja. Posljedica je planiranje povremenih zastoja termo blokova, a da nisu istovremeno u statusu hladne rezerve
Raspoložive količine uglja za potrebe termoelektrana u skladu su sa podlogama za izradu EE Bilansa a koje definišu mogućnosti isporuke od strane RU Koncerna EP BiH, te RU Banovići. Dodatno, planirana je isporuka uglja, nabavljenog na tržištu, za potrebe TE Kakanj u mjesečnoj dinamici 33.000 tona prvih devet mjeseci, a u skladu sa procjenom o izvjesnosti realizacije te nabavke u trenutku kod izrade ovog EE Bilansa.
Planirane raspoložive količine uglja ne omogućavaju dovoljan nivo ukupne godišnje proizvodnje da budu zadovoljene potrebe kupaca EP BiH, tako da su, u cilju anuliranja godišnjeg bilansnog manjka, sklopljeni ugovori o otkupu električne energije od nezavisnih proizvođača FNE i VE u ukupnoj količini od 568,7 GWh.

U slučaju 70% vjerovatnoće dotoka vode kod hidroelektrana i uz snabdjevenost termoelektrana sa planiranim količinama uglja, te pretpostavljenu potrošnju, isporuku i prijem električne energije, EP BiH bi u sve tri planske godine raspolagala sa bilansnim viškom
Po usvojenom EEB-u:

- ukupna proizvodnja u periodu 2026.-2028. godina iznosila bi 16.175,5 GWh
- hidroenergija u ukupnoj proizvodnji električne energije učestvuje u prosjeku sa 25,6%
- ostatak se odnosi na termoelektrane, vjetroelektrane i solarne elektrane
- planirana je proizvodnja električne energije iz VP Podveležje u iznosu od 126 GWh godišnje
- planirana proizvodnja iz FNE se povećava tokom planskih godina, od početnih 1,4 GWh u 2026. godini do 154,2 GWh u 2028. godini
- kod TE planirani obim proizvodnje je u korelaciji sa obimom i trajanjem remonata, rekonstukcija i revitalizacija, te raspoloživim količinama uglja.

U narednoj tabeli daje se sažetak EEB-a za period 2026.-2028. godina.

Tabela 4.2

Elektroenergetski bilans	Ostvarenje	SEEP po RP	EEB		
	2024	2025	2026	2027	2028
	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh
HIDROELEKTRANE	**1.258,0**	**1.174,0**	**1.376,5**	**1.378,4**	**1.382,4**
Hidroelektrane na Neretvi	1.198,5	1.111,8	1.312,5	1.316,2	1.319,7
male hidroelektrane	59,6	62,3	64,1	62,3	62,8
SOLARNE ELEKTRANE	**0,0**	**1,4**	**1,4**	**21,6**	**154,2**
VJETROELEKTRANE	**105,6**	**127,6**	**126,0**	**126,0**	**126,0**
VP Podveležje	105,6	127,6	126,0	126,0	126,0
TERMOELEKTRANE	**3.954,0**	**3.685,7**	**3.807,8**	**3.920,0**	**3.754,9**
TE Tuzla	2.522,7	2.253,9	2.276,0	2.322,0	2.094,3
TE Kakanj	1.431,3	1.431,9	1.531,8	1.598,0	1.660,6
PROIZVODNJA NA PRAGU	**5.317,7**	**4.988,8**	**5.311,8**	**5.446,1**	**5.417,6**
Promjena u % (u odnosu na godinu prije)		*-6,2%*	*6,5%*	*2,5%*	*-0,5%*
PRIJEM ENERGIJE	1.528,5	2.273,9	1.137,2	1.118,9	1.197,9
RASPOLOŽIVO	**6.846,1**	**7.262,6**	**6.449,0**	**6.565,0**	**6.615,5**
SNABDIJEVANJE ED neto	**4.799,8**	**4.942,5**	**4.991,1**	**5.064,9**	**5.141,9**
Distributivni gubici	396,6	360,4	404,3	409,1	415,1
Distributivni gubici u %	*7,6*	*6,8*	*7,5*	*7,5*	*7,4*
DISTRIBUCIJA bruto *	**5.206,1**	**5.282,7**	**5.398,4**	**5.479,3**	**5.574,5**
Promjena u % (u odnosu na godinu prije)		*1,5%*	*2,2%*	*1,5%*	*1,7%*
Direktni potrošači (110 kV)	507,3	505,5	518,0	518,0	518,0
UKUPNA POTROŠNJA	**5.703,7**	**5.808,4**	**5.913,4**	**5.992,1**	**6.075,1**
Promjena u % (u odnosu na godinu prije)		*1,84%*	*1,81%*	*1,3%*	*1,4%*
Tržišna prodaja uklj. bil. višak 70%	907,8	1.412,2	357,6	394,9	362,4
Prodaja po osnovu UPTS	177,6	196,9	178,0	178,0	178,0
Ostale isporuke i pomoćne usluge	57,0	44,4	0,0	0,0	0,0
ISPORUKA SA BIL.VIŠ.70%	**1.142,4**	**1.653,5**	**535,6**	**572,9**	**540,4**
Promjena u % (u odnosu na godinu prije)		*44,74%*	*-67,61%*	*7%*	*-6%*
UKUPNE POTREBE	**6.846,1**	**7.462,0**	**6.449,0**	**6.565,0**	**6.615,5**
Bilansni višak za 70% dotok vode u HE	0,0	-199,4	4,1	41,4	8,9
Bilansni višak za 90% dotok vode u HE		-291,0	-244,7	-207,4	-239,9

5 FINANSIJSKI PLAN

Planirani finansijski rezultat EP BIH za period 2026. - 2028. godina

Tabela 5.1 hilj. KM

PS 6.1.	PREDRAČUN BILANSA USPJEHA po planskim stavkama	Ostvareno 2024.	Plan 2025.	Rev Plan 2025.	Plan 2026.	Plan 2027.	Plan 2028.
I	P R I H O D I						
1	**Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga**	**1.163.482**	**1.194.415**	**1.390.386**	**1.248.545**	**1.287.591**	**1.313.659**
	- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH	*938.561*	*954.793*	*1.070.253*	1.106.413	*1.157.554*	*1.171.691*
	- dugoročna i kratkor. prodaja u /van BiH	*63.160*	*122.041*	*59.445*	62.598	*50.643*	*62.574*
	- prihod od UPTS-a (energija+ mrežarina)	*18.863*	*19.813*	*21.086*	20.384	*20.384*	*20.384*
	- prihod po osnovu kupoprodaje (vezana trg.)	*123.936*	*81.910*	*215.840*	39.600	*39.600*	*39.600*
	- prihod od pom. usl. uključ i el.en. u vezi PU	*18.962*	*15.859*	*23.762*	19.549	*19.410*	*19.410*
2	**Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda**	**20.792**	**19.719**	**25.308**	**25.902**	**26.072**	**25.715**
	-prihod od tehnološke pare	*5.158*	*5.508*	*5.508*	5.508	*5.630*	*5.508*
	-prihod od toplotne energije	*13.311*	*12.343*	*17.807*	17.796	*17.990*	*17.661*
	-prihod od prodaje nus proizvoda	*2.322*	*1.868*	*1.993*	2.598	*2.452*	*2.546*
3	**Prihodi od prodaje materijala i usluga**	**44.409**	**34.529**	**41.234**	**39.583**	**40.421**	**41.301**
	- prihod od naknada priključenja	*33.483*	*26.650*	*30.183*	28.950	*29.650*	*30.350*
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	*10.925*	*7.879*	*11.051*	10.633	*10.771*	*10.951*
4	**Prihod od finansiranja**	**11.513**	**10.488**	**9.129**	**6.555**	**4.170**	**5.702**
5	**Ostali prihodi**	**46.649**	**16.157**	**13.566**	**14.732**	**12.911**	**14.820**
	UKUPNO PRIHODI (1 do 5)	**1.286.845**	**1.275.308**	**1.479.622**	**1.335.317**	**1.371.166**	**1.401.198**
II	TROŠKOVI I RASHODI						
8	**Materijal za proizvodnju električne energije**	**456.315**	**462.922**	**424.481**	**414.227**	**426.774**	**406.561**
9	**Materijal za održavanje**	**15.738**	**15.588**	**18.298**	**20.534**	**21.436**	**20.492**
10	**Ostali troškovi materijala**	**4.408**	**6.084**	**5.613**	**6.662**	**7.217**	**6.880**
11	**Troškovi prevoza uglja**	**43.338**	**51.065**	**43.096**	**39.965**	**41.498**	**39.784**
12	**Usluge održavanja**	**28.245**	**29.022**	**30.383**	**36.731**	**37.280**	**34.913**
13	**Troškovi nabavke el. energije i PU**	**293.229**	**184.904**	**473.266**	**257.363**	**225.135**	**257.241**
14	**Premije osiguranja**	**2.456**	**2.669**	**2.458**	**3.015**	**3.024**	**3.074**
15	**Drugi troškovi usluga**	**14.242**	**16.048**	**15.954**	**16.765**	**16.791**	**16.938**
16	**Troškovi amortizacije**	**144.675**	**155.206**	**144.364**	**149.925**	**148.545**	**159.444**
17	**Troškovi mrežarina i naknade za NOS**	**58.513**	**55.802**	**59.397**	**59.923**	**60.877**	**61.678**
18	**Plate i naknade plata**	**165.487**	**174.151**	**176.910**	**180.346**	**185.755**	**189.294**
19	**Drugi troškovi rada**	**31.849**	**36.709**	**36.765**	**36.482**	**39.649**	**39.495**
20	**Vodoprivredne naknade**	**22.104**	**22.729**	**22.286**	**25.658**	**25.765**	**25.817**
21	**Razne dažbine, naknade i članarine**	**21.198**	**22.525**	**17.510**	**19.086**	**19.499**	**19.283**
22	**Drugi troškovi poslovanja**	**9.037**	**9.342**	**10.559**	**14.156**	**14.200**	**13.732**
23	**Finansijski troškovi i rashodi**	**4.492**	**4.932**	**4.426**	**6.766**	**9.494**	**8.573**
24	**Drugi rashodi**	**15.792**	**12.035**	**31.103**	**29.804**	**45.022**	**51.728**
25	**Troškovi rezervisanja**	**13.690**	**12.680**	**23.933**	**17.695**	**25.290**	**27.947**
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8 do 25)	**1.344.808**	**1.274.414**	**1.540.802**	**1.335.102**	**1.353.252**	**1.382.874**
	Dobit prije poreza / Gubitak	**-57.963**	**893**	**-61.180**	**215**	**17.914**	**18.324**

Predračun finansijskog rezultata poslovanja Društva za period 2026. - 2028. urađen je na bazi:

- Elektroenergetskog bilansa za period 2026. - 2028. godina
- Smjernica za izradu trogodišnjeg plana EP BiH za period 2026. - 2028. godina
- ostvarenog rezultata poslovanja za period I - X 2025. godine
- važećih zakonskih propisa u momentu izrade Plana
- ostalih podloga i saznanja koji su bili na raspolaganju u periodu izrade Plana.

Ključne pretpostavke kojima smo se vodili kod izrade finansijskog plana, kao i predračuna gotovinskih tokova i raspoloživih vlastitih sredstava za ulaganja bile su:

a) Realizacija EEB-a u planiranom obimu proizvodnje u HE na Neretvi i malim HE, ispunjenje plana proizvodnje TE što podrazumjeva i isporuke uglja u planiranoj količini i kvalitetu te planski specifični utrošak
b) Pretpostavke o cijenama plasmana kroz djelatnost *Trgovine*, gdje su za 2026. godinu uzete cijene iz već zaključenih ugovora za 2026. godinu, dok su za ostatak energije (preostale bilansne viškove) primjenjene cijene koje su blizu nivoa berzanskih cijena na regionalnom tržištu za buduće isporuke, uvažavajući obavezu pokrića dijela prenosnih gubitaka (oko 170 GWh energije)
c) Važeća nabavna cijena topline uglja po Odluci Vlade FBiH iz decembra 2023. godine i pretpostavka da će ostvarenjem isporuka rudnici u sastavu Koncerna biti u stanju djelomično vraćati/pravdati do sada odobrene pozajmice
d) Inflatorna kretanja prisutna tokom 2025. godine, a što pokazuju stope rasta potrošačkih i proizvođačkih cijena u FBiH, BiH i Regionu
e) Pretpostavljeno je da će se zadržati dostignuti nivo zaliha (posebno u distributivnoj djelatnosti) sa krajem oktobra 2025. godine
f) Pretpostavka da će se tokom planskog perioda uredno izmirivati obaveze po osnovu postojećih kredita, gdje će iste biti povećane, s obzirom na planirano povlačenje novih kredita
g) Pretpostavka da će u toku planskog perioda doći do puštanja u pogon novih FNE
h) Očekivanje da će tokom planskog perioda teći implementacija projekta Energetska efikasnost - rekonstrukcija i izgradnja elektrodistributivnih objekata u cilju smanjenja gubitaka električne energije (dijelom iz kredita EIB-a), te da će u toku planskog perioda biti aktuelni projekti odsumporavanja i dentrifikacije u obje TE
i) Da će broj zaposlenih biti veći od procjenjenog broja sa krajem 2025. godine; prijem novih radnika na poslovima proizvodnje i održavanja u djelatnosti proizvodnje, te operativnog stručnog tehničkog osoblja za rad na terenu u djelatnosti distribucije, planiran je uz povećanje broja izvršilaca do broja predviđenog sistematizacijom, dok je u ostalim djelatnostima, poslovima i procesima planiran do 100% od broja prestanaka ugovora o radu po sili zakona
j) Važeći Granski kolektivni ugovor (na snazi od jula 2024. godine), rast izdvajanja za troškove radne snage (do 7% u odnosu na 2025. godinu) planiran je vezano za prijem novih radnika, te usklađenje satnice i raznih naknada sa inflacijom i BDP-om, odnosno prosječnom platom u Federaciji BiH
k) Pretpostavka o isplati dividendi pojašnjena je u dijelu „Raspodjela planirane dobiti“
l) Pretpostavljen je porast cijena prenosne mrežarine, naknada za rad NOS-a BiH i sistemske usluge, s tim da se porast prenosne mrežarine može nadoknaditi kroz prihod od distributivne mrežarine
m) Pretpostavljena je određena neizvjesnost da će rudnici, uz prisutnu problematiku, biti u stanju da redovno i u cjelosti izmiruju obaveze prema EP BiH.

Novi proizvodni objekti koji će se graditi i pustiti u pogon tokom planskog perioda neće imati preveliki uticaj na bilans uspjeha, s obzirom da se radi o relativno malim količinama električne energije (u odnosu na ukupne bilansne količine). Međutim, ulaganja u nove objekte te produženje

životnog vijeka i modernizaciju postojećih će znatno uticati na gotovinske tokove, kao i zaduženost Društva koja bi krajem perioda trebala biti značajno povećana u odnosu na trenutnu. Istovremeno, ovo znači da će u godinama planskog perioda (a i nakon isteka istog) obaveze za vraćanje kredita biti veće nego su trenutno.
Zbog toga je bitno da se u planskom periodu ostvari planirani EBITDA, odnosno da se u odnosu na ranije godine neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti poveća kako bi se mogla finansirati planska i buduća ulaganja, te servisirati povećane kreditne obaveze.

Predračun bilansa uspjeha Društva predstavlja strukturiran prikaz finansijske uspješnosti poslovanja. Iskazani planirani finansijski rezultat EP BiH po godinama trogodišnjeg planskog perioda predstavlja konsolidaciju planiranih prihoda, troškova i rashoda djelatnosti (*Proizvodnja*, *Distribucija*, *Snabdijevanje, Trgovina i Funkcije potpore*) na nivou Društva. Prihodi, troškovi i rashodi su grupisani u planske stavke, dok su glavne stavke prihoda dodatno raščlanjene po podgrupama shodno karakteru i materijalu/usluzi koja se prodaje. U okviru plana djelatnosti snabdjevanja dodatno je isto razloženo na javno i tržišno snabdijevanje.

Planovi za sve tri godine su horizontalno razrađeni po djelatnostima (kao funkcionalni budžet), po organizacionim cjelinama unutar djelatnosti (po pripadnosti podružnicama), zatim po podružnicama, kao i po organizacionim cjelinama u Direkciji. Također, pored planskih stavki, planovi djelatnosti i podružnica za planske godine su vertikalno razrađeni i po vrstama i strukturi prihoda, troškova i rashoda, do nivoa osmocifrenih konta, u skladu sa važećim kontnim planom koji se primjenjuje u Društvu.

Na narednim stranicama su detaljnije pojašnjeni prihodi, troškovi i rashodi planirani za 2026. godinu, dok su nakon toga data osnovna obilježja planiranih prihoda, troškova i rashoda za preostale dvije godine planskog perioda.

Planirani finansijski rezultat EP BIH za 2026. godinu po djelatnostima

Tabela 5.2 hilj. KM

6.1.	PREDRAČUN BILANSA USPJEHA	Djelatnost Proizvodnje	Djelatnost Distribucije	Djelatnost Snabdijevanja	Djelatnost Trgovine	Direkcija Funkcije potpore	Plan 2026.	% učešća u UP u UT
I	P R I H O D I							
1	**Prihodi od prod. el. energije i pom. usluga***	**0**	**3.100**	**1.106.063**	**139.382**	**0**	**1.248.545**	**93,5**
	- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH		*350*	*1.106.063*			*1.106.413*	***82,9***
	- dugoročna i kratkor. prodaja u /van BiH				*62.598*		*62.598*	***4,7***
	- prihod po osnovu UPTS-a (energija+ mrežarina)		*2.750*		*17.634*		*20.384*	***1,5***
	- prihod po osnovu kupoprodaje (vezana trgov.)				*39.600*		*39.600*	***3,0***
	- prihod od prodaje iz obnovljivih izvora						*0*	***0,0***
	- prihod od pom. usl. uključ i el.energ. u vezi PU				*19.549*		*19.549*	***1,5***
2	**Prihod od prodaje spored. i nus proizvoda**	**25.902**	**0**	**0**	**0**	**0**	**25.902**	**1,9**
	-prihod od tehnološke pare	*5.508*					*5.508*	***0,4***
	-prihod od toplotne energije	*17.796*					*17.796*	***1,3***
	-prihod od prodaje nus proizvoda	*2.598*					*2.598*	***0,2***
3	**Prihodi od prodaje materijala i usluga**	**2.809**	**35.085**	**1.587**	**0**	**102**	**39.583**	**3,0**
	- prihod od naknada priključenja		*28.950*				*28.950*	**2,2**
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	2.809	*6.135*	*1.587*		*102*	*10.633*	**0,8**
4	**Prihod od finansiranja**	**126**	**118**	**1.976**	**0**	**4.336**	**6.555**	**0,5**
5	**Ostali prihodi**	**4.215**	**6.372**	**515**	**0**	**3.629**	**14.732**	**1,1**
	UKUPNO PRIHODI (1 - 5)	**33.052**	**44.676**	**1.110.141**	**139.382**	**8.067**	**1.335.317**	**100,0**
II	TROŠKOVI I RASHODI							
8	**Materijal za proizvodnju el. energije**	**414.227**	**0**	**0**	**0**	**0**	**414.227**	**31,0**
9	**Materijal za održavanje**	**11.287**	**9.126**	**55**	**2**	**63**	**20.534**	**1,5**
10	**Ostali troškovi materijala**	**2.473**	**3.894**	**115**	**9**	**171**	**6.662**	**0,5**
11	**Troškovi prevoza uglja**	**39.965**	**0**	**0**	**0**	**0**	**39.965**	**3,0**
12	**Usluge održavanja**	**24.504**	**9.023**	**1.197**	**90**	**1.917**	**36.731**	**2,8**
13	**Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga**	**481**	**25.461**	**12.086**	**219.336**	**0**	**257.363**	**19,3**
14	**Premije osiguranja**	**1.766**	**693**	**33**	**10**	**513**	**3.015**	**0,2**
15	**Drugi troškovi usluga**	**573**	**2.995**	**12.038**	**44**	**1.734**	**17.385**	**1,3**
16	**Troškovi amortizacije**	**76.726**	**70.427**	**249**	**45**	**2.478**	**149.925**	**11,2**
17	**Troškovi mrežarina i naknade za NOS**	**413**	**53.886**	**5.625**	**0**	**0**	**59.923**	**4,5**
18	**Plate i naknade plata**	**68.771**	**83.852**	**10.751**	**1.426**	**16.546**	**181.346**	**13,6**
19	**Drugi troškovi rada**	**13.897**	**18.025**	**1.729**	**182**	**2.648**	**36.482**	**2,7**
20	**Vodoprivredne naknade**	**25.311**	**262**	**33**	**4**	**51**	**25.661**	**1,9**
21	**Razne dažbine, naknade i članarine**	**13.286**	**2.893**	**1.068**	**108**	**1.736**	**19.091**	**1,4**
22	**Drugi troškovi poslovanja**	**5.251**	**5.537**	**535**	**256**	**2.578**	**14.156**	**1,1**
23	**Finansijski troškovi i rashodi**	**1.167**	**1.916**	**17**	**16**	**3.649**	**6.766**	**0,5**
24	**Drugi rashodi**	**1.341**	**3.845**	**2.548**	**2**	**20.940**	**28.675**	**2,1**
25	**Troškovi rezervisanja**	**3.503**	**3.090**	**46**	**44**	**10.512**	**17.195**	**1,3**
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8-25)	**704.941**	**294.927**	**48.125**	**221.574**	**65.535**	**1.335.102**	**100,0**
	Dobit prije poreza						*215*	

** Plan prihoda od el. energije i pomoćnih usluga dat je po planiranom fakturisanju djelatnosti, a planska raspodjela ovih prihoda na djelatnosti izvršit će se naknadno po usvajanju plana od strane nadležnih organa u skladu sa aktima koji regulišu raspodjelu prihoda te će biti uvrštena u planove djelatnosti*

Bilješka I - Ukupan prihod

Planirani ukupan prihod Društva za 2026. godinu iznosi 1.335,32 mil. KM i čine ga:
- *Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga* u iznosu od 1.248,55 mil. KM
- *Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda* u iznosu od 25,90 mil. KM
- *Prihod od prodaje materijala i usluga* u iznosu od 39,58 mil. KM
- *Prihodi od finansiranja* u iznosu od 6,56 mil. KM
- *Ostali prihodi* u iznosu od 14,73 mil. KM.

Najveći dio planiranog prihoda čini prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga na koji se odnosi 94% planiranih prihoda za 2026. godinu.

1. Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga planiran je u ukupnom iznosu od 1.248,55 mil. KM i čine ga:

- prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima (krajnji kupci na 110 kV i distributivnoj mreži) EP BiH u iznosu od 1.106,41 mil. KM
- prihod od UPTS-a (uključujući energiju i mrežarinu) u iznosu 20,38 mil. KM
- prihod od prodaje vlastito proizvedene el. en. kroz djelatnost trgovine u iznosu 62,60 mil. KM
- prihod od kupoprodaje (vezane trgovine) u iznosu 39,60 mil. KM
- prihod od prodaje pomoćnih usluga (kapacitet i energija) u iznosu od 19,55 mil. KM.

Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima planiran je na osnovu neto potrošnje od 5.498,7 GWh, gdje se 4.980,7 GWh odnosi na krajnje kupce na distributivnoj mreži, dok se preostalih 518 GWh odnosi na krajnje kupce na 110 kV mreži (tzv. direktni kupci).

Planirani prihod (energija + mrežarina) od prodaje krajnjim kupcima ima sljedeću strukturu:
- krajnji kupci na 110 kV (direktni kupci) 105,39 mil. KM
- distributivni kupci (krajnji kupci EP BiH na distributivnoj mreži) 1.000,68 mil. KM (uključujući kupce na mreži drugih ODS-ova)
- prihod od neovlaštene potrošnje 0,12 mil. KM (planirano kod djelatnosti *Distribucije*)

Najveći dio planirane prodaje električne energije krajnjim kupcima odnosi se na kategoriju *Domaćinstva,* što iznosi 440,96 mil. KM. Planiran je porast broja krajnjih kupaca za oko 1% u odnosu na 2025. godinu, kao i mala (slična kao u 2025. godinu) količina energije koju će dio krajnjih kupaca nabaviti od drugih snabdjevača u BiH, pri čemu EP BiH (odnosno distributivna djelatnost) ostvaruje samo prihod od mrežarine. Planom je predviđeno da EP BiH zadrži preko 99% učešća (gledano po obimu prodate energije) u snabdijevanju krajnjih kupaca.

Prihod od prodaje na tržištu kroz djelatnost *Trgovine* planiran je u iznosu od 119,83 mil. KM (bez dijela po osnovu pomoćnih usluga) što se odnosi na:
- prodaju po osnovu tržišne prodaje gdje prihod iznosi 62,60 mil. KM
- prihod od isporuka energije po osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS) sa drugim elektroprivredama u BiH u iznosu 17,63 mil. KM
- prihod od kupoprodaje („vezana trgovina“) u iznosu 39,60 mil. KM.

Od iznosa prihoda po osnovu tržišne prodaje i kupoprodaje očekuje se da do 15% bude ostvareno po osnovu izvoza električne energije, tj. prodaje kupcima izvan BiH. Prihod po osnovu tržišne prodaje električne energije planiran je na osnovu prognoziranih cijena za ovaj vid prodaje, a shodno raspoloživim količinama za prodaju iz EEB-a. U okviru raspoloživih mogućnosti (u smislu energetske i finansijske situacije) treba težiti maksimizaciji pozitivnih energetskih i finansijskih efekata kupoprodaje.

Prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača planiran je kod djelatnosti *Distribucije* u iznosu od 2,95 mil. KM.

Planirana prodaja električne energije za 2026. godinu iznosi 6.230,6 GWh što prihodovno iznosi 1.239,1 mil. KM, a ukupna prosječna prodajna cijena (sa mrežarinom koja se fakturiše krajnjim kupcima i kod UPTS prodaje) iznosi 19,89 F/kWh. U planiranu količinu prodaje nisu uvršteni planirani prihodi po osnovu neovlaštene potrošnje, prihod od pomoćnih usluga u dijelu kapaciteta, kao ni prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača.

Struktura prodaje je sljedeća:
- krajnji kupci EP BiH (djelatnost snabdijevanja) čine 88,3% količine i 89,3% prihoda
- tržišna prodaja (djelatnost trgovina, UPTS) čine 11,7% količine i 10,7% prihoda.

U slučaju da se kroz djelatnost *Snabdijevanja* ne proda/ugovori dio planirane količine energije za krajnje kupce, ova energija bi se plasirala kroz djelatnost *Trgovine*.

U nastavku je dat tabelarni pregled *Strukture planirane prodaje električne energije* u 2026. godini sa uključenom mrežarinom kod krajnjih kupaca i UPTS-a.

Tabela 5.3

STRUKTURA	**Plan 2026.**			***Procjena 2025.***			**Ostvareno 2024.**		
PRODAJE	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod
vrsta prodaje	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM
Krajnji kupci									
- kupci na 110 kV (TS)	518,0	20,34	105,4	*510,4*	*19,50*	*99,6*	507,3	18,36	93,1
- kupci na 35 kV (TS)	317,2	20,58	65,3	*332,1*	*20,24*	*67,2*	309,3	19,14	59,2
- kupci na 10 kV (TS)	920,4	22,84	210,2	*925,6*	*21,94*	*203,1*	936,0	21,22	198,6
- domaćinstva (JS)	2.639,6	16,71	441,0	*2.587,7*	*16,00*	*414,0*	2.464,0	14,94	368,0
- ostali 0,4 kV (JS)	1.025,4	25,75	264,1	*1.024,8*	*26,00*	*266,5*	1.000,5	19,84	198,5
- javna rasvjeta (TS)	78,1	25,73	20,1	*77,2*	*25,57*	*19,7*	79,7	24,72	19,7
Ukupno krajnji kupci (SNB)	**5.498,7**	**20,11**	**1.106,1**	***5.457,8***	***19,61***	***1.070,1***	**5.296,8**	**17,69**	**937,2**
Tržišna prodaja									
Tržišna prodaja iz vl. proizvodnje	304,4	20,56	62,6	*319,4*	*19,20*	*61,3*	305,7	20,66	63,2
Prodaja UPTS (sa mrežarinom)	192,3	10,60	20,4	*186,6*	*12,20*	*22,8*	177,6	10,62	18,9
Vezana trgovina	180,0	22,00	39,6	*1.111,5*	*19,56*	*217,4*	594,4	20,85	123,9
Prodaja u vezi pomoćnih usluga	55,2	18,91	10,4	*71,0*	*20,32*	*14,4*	57,0	18,91	10,8
Ukupno tržišna prodaja (TRG)	**731,9**	**18,17**	**133,0**	***1.688,4***	***18,71***	***315,9***	**1.134,7**	**19,10**	**216,7**
Ukupno prodaja električne energije*	**6.230,6**	**19,89**	**1.239,1**	*7.146,2*	*19,40*	*1.386,0*	**6.431,5**	**17,94**	**1.153,9**

**nisu obuhvaćeni: prihod po osnovu neovlaštene i nefakturisane potrošnje, prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača, prihod od pomoćnih usluga (kapacitet i balansiranje)*

Prihod od pomoćnih usluga (kapacitet i energija) planiran je u iznosu 19,55 mil. KM i sastoji se od sljedećih komponenti:
1. prihod od kapaciteta za pomoćne usluge:
- usluga kapaciteta za primarnu i sekundarnu regulaciju 4,43 mil. KM
- usluga kapaciteta za tercijarnu regulaciju 2,04 mil. KM
2. prihod od energije u vezi pomoćnih usluga (isporuka 49,2 GWh) od 10,44 mil. KM i to:
- prihod od energije u režimu rada primarne i sekundarne regulacije 3,84 mil. KM
- prihod od energije u režimu rada tercijarne regulacije 4,2 mil. KM
- prihod od energije za pokrivanje debalansa 2,40 mil. KM

Osim toga, očekuje se 2,64 mil. KM prihoda od usluge balansiranja nezavisnih proizvođača.

2. Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda je planiran (u termoelektranama) u iznosu od 25,90 mil. KM i to po sljedećim osnovama:
- prihod od prodaje tehnološke pare u iznosu 5,51 mil. KM
- prihod od isporuke toplotne energije (grijanje Tuzle, Lukavca i Kaknja) 17,80 mil. KM
- prihod od prodaje nus proizvoda (pretežno šljaka i pepeo) 2,60 mil. KM.

3. Prihod od prodaje materijala i usluga je planiran za 2026. godinu u iznosu 39,58 mil. KM, a obuhvata sljedeće elemente:
- prihode od naknade priključenja na distributivnu mrežu u iznosu 28,95 mil. KM (planirano kod djelatnosti distribucije)
- razne druge prihode od prodaje usluga, te prihode po osnovu izdavanja elektroenergetskih saglasnosti, zakupnine, naknada za korištenje infrastrukture, isporuka vode sa brane Snježnica za RiTE Ugljevik i drugo u sumarnom iznosu od 10,63 mil. KM.

Na ovoj stavci planiran je (kod djelatnosti snabdijevanja) i prihod po osnovu provizije od naplate RTV takse što je usluga koju je EP BiH ugovorila sa BHRT i RTV FBiH tokom 2017. godine i koja se u kontinuitetu produžava na godišnjem nivou. Na ovoj planskoj stavci je i planirani prihod od naknada koje kablovski operateri plaćaju po osnovu korištenja infrastrukture EP BiH (distributivna mreža) za svoje potrebe.

4. Prihodi od finansiranja planirani su u iznosu 6,56 mil. KM. Jednim dijelom se odnose na prihode po osnovu zateznih kamata zbog neblagovremenog plaćanja računa za isporučenu električnu energiju (većinom planirano kod djelatnosti *Snabdijevanja*). Planiran je kamatni prihod po osnovu oročenja i deponovanja novčanih sredstava Društva u poslovnim bankama, ali u znatno manjem iznosu nego je ostvarenje u proteklim godinama. Isti će uveliko zavisiti od utroška i dinamike plaćanja po investicionim aktivnostima u toku 2026. godine, jer će ovo uticati na mogućnost oročavanja i stanje novčanih sredstava na računima EP BiH. Također, na ovoj stavci planirani su i prihodi od kamata po osnovu reprograma potraživanja, kamate po osnovu pozajmica rudnicima, te drugi finansijski prihodi. Nisu planirani prihodi (kao ni rashodi) po osnovu kursnih razlika, s obzirom na nepredvidivost kretanja valutnih kurseva.

5. Ostali prihodi planirani su u iznosu od 14,73 mil. KM. Na ovoj planskoj stavci značajni su i odgođeni prihodi po osnovu amortizacije doniranih stalnih sredstava (ukupno 5,33 mil. KM, 98% u djelatnosti Distribucije), te prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (pretežno u djelatnosti Snabdijevanja). Također, u ovu plansku stavku svrstani su i prihodi od kazni i penala, prihodi od osiguravajućih društava po osnovu naplaćenih šteta, prihodi od prodatog otpadnog materijala, prihodi od prodatih stalnih sredstava i materijala sa demontiranih stalnih sredstava, prihodi iz ranijih godina i slično.

Bilješka II– Ukupni troškovi i rashodi

Ukupni troškovi i rashodi planirani su u iznosu od 1.335,10 mil. KM, od čega se 53% odnosi na djelatnost proizvodnje, 22% na djelatnost distribucije, 17% na djelatnost trgovine, te 4% na djelatnost snabdijevanja.

8. Materijal za proizvodnju električne energije planiran je u iznosu od 414,23 mil. KM (u TE Kakanj planirani troškovi 169,25 mil. KM, u TE Tuzla planirano 244,98 mil. KM) i čine ga troškovi uglja za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i toplotne energije, kalo i rastur uglja, troškovi hemikalija, industrijske vode, analize uglja, troškovi tečnih goriva za potpalu i podršku vatri, troškovi biomase i slično. Troškovi uglja za proizvodnju električne energije su najznačajniji trošak

unutar ove stavke, a planirani su na osnovu planirane proizvodnje električne energije u termoelektranama, specifičnog utroška topline uglja uz primjenu planske cijene topline uglja koja je zadržana na nivou ostvarenja iz 2025. godine, te očekivanih ugovornih odredbi o premiranju i penaliziranju kvaliteta uglja. Uobziren je i inflatorni uticaj na nabavne cijene goriva i hemikalija.

9. Materijal za održavanje obuhvata troškove planirane u iznosu 20,53 mil. KM, a istim su obuhvaćeni troškovi materijala i rezervnih dijelova za održavanje (redovno i investiciono) sredstava u tehnički ispravnom stanju kako bi ova sredstva mogla obavljati svoju funkciju u okviru predviđenog vijeka trajanja, čime se postiže pogonska spremnost proizvodnih postrojenja i distributivne mreže kao i funkcionalnost IKT infrastrukture. Na ove troškove uticaj ima, osim rasta cijena, povećana potrebe za održavanjem, s obzirom na starost postrojenja i posljedice kvarova na blokovima.

10. Ostali troškovi materijala planirani su u iznosu 6,66 mil. KM, a obuhvataju troškove sirovina i materijala, kancelarijskog materijala, goriva i maziva za vozila, otpis HTZ opreme (kod stavljanja u upotrebu), vlastitu potrošnju električne energijem (neto), itd. Kod troškova goriva je uobziren aktuelni nivo cijena goriva za vozila u periodu izrade Plana, a potrebno je posvetiti pažnju smanjenju troškova električne energije u poslovnim objektima Društva u skladu sa *Politikom energetske efikasnosti*.

11. Troškovi prevoza uglja planirani u 2026. godini iznose 39,96 mil. KM. Predračun ovih troškova izvršen je na osnovu potrebnih količina uglja u tonama (po EEB-u za 2026. godinu potrebe iznose 4,13 mil. tona) i procijenjenih cijena prevoza uglja, uvažavajući strukturu nabavke po rudnicima/kopovima, te po vrsti prevoza (željeznički, drumski) koji će se koristiti kod isporuka uglja termoelektranama. Ovdje treba naglasiti da se cijena prevoza po toni razlikuje po termoelektranama, s obzirom na geografski položaj i učešće u nabavci rudnika od kojih se ugalj nabavlja, kao i na vidove transporta.

12. Usluge održavanja planirane su u iznosu od 36,73 mil. KM od čega se 67% odnosi na djelatnost proizvodnje, a 25% na djelatnost distribucije. Ove usluge obuhvataju održavanje (redovno i investiciono) opreme i građevina, sječu šume, iskop i zatrpavanje kanala kod polaganja kablova za električnu mrežu, održavanje vozila, usluge održavanja hardvera i softvera, te TK opreme. Shodno EEB-u za 2026. godinu, planirani su remonti na svim agregatima u HE Grabovica i HE Salakovac, te na A1, A2 i A3 u HE Jablanica. Također, planirani su remonti na svim termoblokovima, osim za G5 u TE Kakanj, gdje je planirana njega. U djelatnosti distribucije planiraju se dosta intenzivne aktivnosti na održavanju distributivne mreže. Planirano je i povećanje troškova na ime održavanja hardvera i softvera. Ovi troškovi rastu s obzirom na proces informatizacije (uvođenje novih softvera u poslovanju) i nastavak postepenog prelaska na daljinsko očitanje brojila, što povlači za sobom dodatne troškove u vezi hardvera, softvera i TK infrastrukture.

13. Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga planirani su u iznosu od 257,36 mil. KM.

Od planskog iznosa se na nabavku električne energije odnosi 228,16 mil. KM, a planirani troškovi imaju sljedeću strukturu:
- 152,98 mil. KM za sanaciju debalansa u proizvodnji uzrokovanih ispadima u proizvodnji i potrebom za energetskom konsolidacijom
- 30,60 mil. KM po osnovu kupoprodaje na tržištu
- 16,86 mil. KM za nabavku el. energije u vezi pomoćnih usluga (energetski debalansi)
- 20,63 mil. KM za prijem po osnovu UPTS-a na 110 kV mreži i distributivnoj mreži
- 7,08 mil. KM za nabavku el. energije iz obnovljivih izvora.

Troškovi nabavke po osnovu UPTS-a se javljaju zbog isprepletenosti distributivne mreže sa mrežama drugih elektroprivreda u BiH.

Za troškove pomoćnih usluga u EES-u je planirano 28,61 mil. KM. Najveći dio se odnosi na trošak sistemske usluge u iznosu 27,95 mil. KM (pretežno u djelatnosti distribucije), dok se ostatak odnosi na troškove od 0,66 mil. KM penaliziranja za neispunjene kapacitete za pomoćne usluge (u djelatnosti trgovine). Troškovi (ali i prihodi) u vezi pomoćnih usluga su planirani imajući u vidu postojeći koncept pomoćnih usluga u elektroenergetskom sistemu BiH.
Iznos od 0,60 mil. KM planiran je za prekogranične kapacitete za trgovinu na berzi SEEPEX.

Tabela 5.4

PS 6.1./13	
Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga	
- troškovi nabavke el. en. - pokriće ispada i deficita	*152,98*
- troškovi nabavke el. en. po osnovu kupoprodaje	*30,60*
- troškovi nabavke el. en. po osnovu UPTS-a	*20,63*
- troškovi nabavke el.en. u vezi pomoćnih usluga	*16,86*
- troškovi nabavke iz obnovljivih izvora	*7,08*
- troškovi pomoćnih usluga u EES - sistemska i ostale usluge	*28,61*
- troškovi - naknada za prekogranični kapacitet	*0,60*
U K U P N O	**257,36**

14. Troškovi premija osiguranja planirani su u iznosu od 3,01 mil. KM, gdje se primjenjuje selektivniji pristup kod identifikacije imovine koja podliježe većim rizicima i koju treba osigurati. Najveći dio troškova osiguranja se odnosi na premije osiguranja stalnih sredstava (oprema i građevine) u djelatnostima proizvodnje i distribucije, a manji dio planiranih troškova odnosi se na osiguranje vozila i zaposlenih.

15. Drugi troškovi usluga planirani su u iznosu od 17,39 mil. KM, a obuhvataju troškove poštanskih i telekomunikacionih usluga, troškove službenih putovanja, troškove sistemskih studija, reprezentaciju, troškove bankarskih usluga, troškove zakupa, troškove reklame, sponzorstva itd. Ovdje su planirani i troškovi otpreme pošte u okviru djelatnosti snabdijevanja, gdje se kontinuirano povećava obim štampanja, kovertiranja i dostave računa kupcima putem pošte (prema zaključku Vlade FBiH iz maja 2016. godine). Ovdje su planirani i izdaci za medijsku promociju EP BiH, u okviru koje će se u narednom periodu intenzivirati aktivnosti na promociji štednje električne energije kroz kampanju „Energetska efikasnost“, te nastaviti promocija e-računa.

16. Troškovi amortizacije planirani su u iznosu od 149,92 mil. KM i odnose se na predračun troškova amortizacije stalnih sredstava shodno Računovodstvenoj politici Društva, odnosno amortizacionim stopama i osnovicama za obračun amortizacije. U strukturi planiranih troškova amortizacije dominantno mjesto zauzima djelatnost *Proizvodnje* na koju se odnosi 51% planiranih troškova amortizacije, dok se na djelatnost *Distribucije* odnosi 47% planskih troškova. Dio planiranih troškova amortizacije odnosi se na amortizaciju opreme i građevinskih objekata, a dio na troškove amortizacije doniranih sredstava (oko 5,31 mil. KM) i isti ima protustavku u prihodu od donacija na stavci *Ostali prihodi*.

17. Troškovi mrežarina i naknade za NOS planirani su u iznosu 59,92 mil. KM. Proračun ovih troškova izvršen je prema planiranom/bilansiranom preuzimanju električne energije sa prenosne mreže i približno važećim tarifama određenim od strane DERK-a u momentu izrade Plana, a vezan je za količine preuzete energije sa mreže prenosa, a kod naknade za rad NOS-a BiH i za obim proizvodnje (preko G komponente tarife).

Struktura je sljedeća:
- 48,45 mil. KM odnosi se na troškove prenosa električne energije po osnovu isporuka krajnjim kupcima na distributivnoj mreži i 110 kV naponu
- 6,41 mil. KM odnosi se na troškove naknade za rad NOS-a BiH
- 5,07 mil. KM odnosi se na korištenje mreže drugih EP radi isporuke krajnjim kupcima.

Važno je istaći da se troškovi prenosa i tarife za rad NOS-a obračunavaju i plaćaju (od strane EP BiH) za energiju koju potroše krajnji kupci. U skladu sa važećim propisima i strukturom distributivne mrežarine, troškovi prenosa i NOS-a za krajnje kupce na distributivnoj mreži planirani su kod djelatnosti *Distribucije* (osim manjeg iznosa planiranog kod *Snabdijevanja* za kupce sa područja drugih ODS-ova), dok su troškovi prenosa i NOS-a u vezi krajnjih potrošača kupaca na 110 kV naponu planirani kod djelatnosti *Snabdijevanja*. Za dio tarife za rad NOS-a koji se plaća preko G komponente dio troškova NOS-a je planiran u djelatnosti *Proizvodnje*.

18. Troškovi plata i naknada plata planirani su u iznosu od 181,35 mil. KM što je 3,6% iznad procjene ostvarenja za 2025. godinu. Od jula 2024. godine na snazi je novi Granski kolektivni ugovor elektroenergetske djelatnosti u FBiH u kojem je zadržana klauzula (član 37.) u vezi usklađivanja minimalne satnice za slučaj da godišnja inflacija pređe stopu od 5%. Ovo je, uz povećanje broja zaposlenih po planu ljudskih resursa, ključni razlog zbog kojeg su troškovi plata predviđeni u većem iznosu u odnosu na procjenu za 2025. godinu. Pretpostavljeno je da će na snazi ostati stope doprinosa i poreza koje su važile u periodu izrade ovog Plana. Planirani broj zaposlenih na kraju 2026. godine bi trebao biti 4.058, što je za 3,2% više od procjene za kraj 2025. godine. Planirano je da broj novih zapošljavanja na neodređeno vrijeme prati broj odlazaka u penziju. Ovdje treba istaći da je zabranom/moratorijumom/odgađanjem zapošljavanja radnika u prethodnim godinama neminovno uticalo na smanjen broj zaposlenih u svim procesima rada.

Pored troškova plata, za plate po osnovu rada zaposlenika EP BiH na investicionim projektima Društva planiran je iznos od 4,9 mil. KM, što daje ukupnu planiranu bruto masu za plate u iznosu 186,25 mil. KM.

19. Drugi troškovi rada planirani su u iznosu 36,48 mil. KM i najvećim dijelom obuhvataju naknade (u bruto iznosu, uključujući poreze i doprinose na oporezivi iznos) koje se isplaćuju zaposlenicima po osnovu Pravilnika o radu Društva (naknade za topli obrok i prevoz, regres, naknade za smrtne slučajeve, pomoći za liječenja i dr.). Naknada za topli obrok planirana je sa prosječnim bruto troškom u iznosu od 29 KM dnevno (usklađenje iznosa 'neto na ruke' shodno odredbama GKU), dok su troškovi naknada i pomoći (prevoz, regres za godišnji odmor, druge pomoći i naknade) planirani uvažavajući neoporezivi iznos isplate, očekivani rast prosječne neto plate u FBiH u 2026. godini, te broj zaposlenika koji ostvaruju prava na te naknade. Pored navedenog planirani su i troškovi stipendija, naknada pripravnicima, te naknade članovima organa Društva i sl.

20. Troškovi vodoprivrednih naknada su planirani u iznosu 25,66 mil. KM na osnovu zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast (konkretno važećih stopa), te na osnovu planirane proizvodnje za 2026. godinu. Izuzetak su troškovi opšte vodoprivredne naknade koji su vezani za isplaćene plate zaposlenicima, te troškovi naknade za zaštitu voda (baziraju se na podacima o ekvivalentnom broju stanovnika). Preko 98% ovih troškova se odnosi na djelatnost proizvodnje i to posebno podružnicu HE na Neretvi, kod koje su posebno veliki troškovi doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata i troškovi vodne naknade od posebnog značaja za HNK (u sumi 23,83 mil. KM).

21. Razne dažbine, naknade i članarine planirane su u ukupnom iznosu od 19,09 mil. KM, a u skladu sa važećim zakonskim propisima i osnovama za obračun poreza, naknada doprinosa i članarina dok su troškovi administrativnih i drugih taksi planirani prema procjeni za plansku godinu. Samo na dvije (varijabilne) naknade odnosi se 54% troškova iz ove stavke i to na naknadu za zagađenje zraka (planirano kod obje TE u ukupnom iznosu 3,52 mil. KM) i naknadu o izdvajanju i usmjeravanju dijela

prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana (6,85 mil. KM). Ostatak se odnosi na komunalne naknade, koncesije, doprinose za građevinsko zemljište, članarine komorama i elektroprivrednim udruženjima, doprinose i poreze koji ne zavise od poslovnog rezultata, razne naknade regulatornim agencijama (DERK, FERK, RAK) i slično. Značajan iznos ovih troškova je i u distributivnoj djelatnosti, s obzirom na izuzetno visoke iznose komunalnih naknada u pojedinim općinama, a dio se odnosi i na koncesije u vezi proizvodnje iz OIE (VE Podveležje).

22. Drugi troškovi poslovanja planirani su za 2026. godinu u iznosu od 14,16 mil. KM, a obuhvataju izdatke za zaštitarske i usluge čišćenja, zdravstvene usluge, sistematski pregled radnika, usluge za stručno usavršavanje (edukacija radnika), pretplatu za stručna i službena izdanja, troškove konsultantskih, revizorskih i advokatskih usluga, usluga prevođenja, zatim komunalnih i neproizvodnih usluga, usluge u vezi protivpožarne zaštite i zaštite na radu, te razne ostale neproizvodne usluge. Na ovoj stavci planirani su i troškovi poribljavanja u iznosu 1,36 mil. KM, gdje se na podružnicu HE na Neretvi odnosi 93% ukupnog iznosa.

23. Finansijski troškovi i rashodi planirani su u iznosu 6,77 mil. KM, a pretežno se odnose na kamate po dugoročnim kreditima (5,136mil. KM) i troškove kamata po osnovu aktuarskih obračuna (1,20 mil. KM). Nisu planirani rashodi (kao ni prihodi) po osnovu kursnih razlika. Očekuje se rast troškova kamata na kredite u narednim godinama. U okviru ostalih finansijskih rashoda, planirano je 0,10 mil. KM rashoda za rezervisana, a nepovučena kreditna sredstva za izgradnju proizvodnih objekata OIE.

24. **Drugi rashodi** planirani su u iznosu od 28,68 mil. KM, a odnose se na rashode po osnovu šteta i naknada šteta, kazni i penala, rashode po osnovu otpisa potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, rashode po osnovu otpisa zaliha i smanjenja vrijednosti stalnih sredstava. Planirani su i rashodi koje je Društvo dužno provoditi u skladu sa MRS i MSFI.

25. Troškovi rezervisanja planirani su u iznosu od 17,19 mil. KM i odnose se na:
- rezervisanja na ime započetih sudskih sporova 7,50 mil. KM
- rezervisanja po aktuarskim obračunima za tekući rad 2,90 mil. KM
- ostala rezervisanja za rizike i troškove u iznosu od 6,79 mil. KM (od čega 1,14 mil. KM troškovi demontaže u TE, a ostalo su sredstva rezerve za nepredviđene okolnosti).

Aktuarski obračuni se odnose na buduće isplate zaposlenicima po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina (kod odlaska u penziju), te isplate naknada za smrtne slučajeve penzionisanih zaposlenika, a u skladu sa MRS-om 19. Nisu planirani troškovi rezervisanja na ime aktuarskih gubitaka (kao ni prihodi po osnovu aktuarskih dobitaka).

Bilješka III – Finansijski rezultat

Planirana dobit za 2026. godinu prije oporezivanja iznosi 0,22 mil. KM.
Glavna pozitivna okolnost po rezultat poslovanja u 2026. godini jeste da se očekuje veća ukupna proizvodnja od sagledane i usvojene u Revidovanom planu poslovanja za 2025. godinu, te povećanje prodajnih cijena u dijelu javnog snabdijevanja koje je u primjeni od 01.09.2025. godine treba da pokaže svoj puni efekat tokom 2026. godine. Također, očekuje se povećanje prihoda i u dijelu tržišnog snabdijevanja.
Sa druge strane, ključne negativne okolnosti bi bile nedovoljne isporuke uglja iz rudnika u sastavu Koncerna, rast cijena mnogih dobara i usluga, u dobroj mjeri zbog inflatornog uticaja, povećanja cijene topline uglja, pad cijena energije na regionalnom tržištu, te povećanje dažbina.

Bilješke uz Predračun Bilansa uspjeha za 2027. i 2028. godinu

Glavne razlike između planiranih prihoda, troškova i rashoda za 2027. i 2028. godinu u odnosu na 2026. godinu su sljedeće:

- različiti elementi varijabilnih prihoda i troškova bazirani na energetskim veličinama (pretežno iz EEB: prodaja, količina i struktura proizvodnje električne energije, količine nabavke energije itd.)
- uvođenje u pogon više FNE sa njihovim očekivanim prihodima i troškovima (kod ovih objekata će dominantan trošak biti amortizacija, a značajni će biti i troškovi kamata kao i koncesionih naknada)
- razlika u obimu tržišne prodaje, s obzirom na proizvodne mogućnosti i količine nabavke
- nakon puštanja u pogon novih i rekonstruisanih proizvodnih objekata (uključujući projekte odsumporavanja i denitrifikacije dimnih plinova u TE) doći će do rasta amortizacije i troškova kamata, s obzirom da će isti većinom biti finansirani iz eksternih izvora, ipak očekuje se da amortizacija za nove objekte u dobroj mjeri bude neutralisana prestankom obračuna amortizacije za značajan broj i vrijednost stalnih sredstava (posebno u TE)
- troškovi zaposlenih planirani su u skladu sa Smjernicama za izradu Plana poslovanja 2026 – 2028. godina i to tako da planirani iznos ne pređe procjenjeni za 2025. godinu za više od 5% u 2027. i 7% u 2028. godini; planiranje je izvršeno u skladu sa predviđenim kretanjem broja zaposlenih po planu ljudskih resursa, uz uvažavanje odredbi iz Granskog kolektivnog ugovora; prati se kretanje inflacije i prosječne plate u FBiH

Investicijama u proizvodnju se nastoji obezbjediti pogonska spremnost i ekološka prihvatljivost proizvodnih kapaciteta na duži rok. Planiranim ulaganjima u nove proizvodne objekte bi se postepeno povećavao trošak amortizacije i kamata, kao i učešće istih u ukupnim troškovima, uz smanjenje varijabilnih troškova, s obzirom da bi u pogonu više učestvovali blokovi sa nižim specifičnim utroškom. Jedan dio „novih“ troškova amortizacije ima i svoju ekološku dimenziju u vidu poboljšanja ekoloških performansi proizvodnih kapaciteta što se prvenstveno odnosi na projekte odsumporavanja i denitrifikacije dimnih plinova, ali i izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju iz OIE. Ovim bi se obezbjedio novi vid i dodatne količine energije iz obnovljivih izvora (posebno solarne energije). U prvoj godini planskog perioda to su još uvijek skromne količine, dok bi u 2028. godini bile značajnije. Jasno je da će implementacija projekata odsumporavanja i denitrifikacije dimnih plinova dovesti do povećanja proizvodnog troška (i fiksne i varijabilne komponente) u termoelektranama nakon što budu završeni.

Uporedba Predračuna Bilansa uspjeha za period 2026-2028. godina sa Revidovanim planom za 2025. godinu

Tabela 5.5 **u hilj.KM**

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	Plan 2025-2027		Plan 2026-2028					
		2025. Plan	Rev Plan 2025	2026. plan	2027. plan	2028. plan	index 2/1	index 3/2	index 4/2
		0	0	2	3	4	5	6	7
6.1./01	***Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga***	**1.194.415**	**1.390.386**	**1.248.545**	**1.287.591**	**1.313.659**	*89,8*	*103,1*	*105,2*
	-prihod od prod. krajnjim kupcima EP BIH	*954.793*	*1.070.253*	*1.106.413*	*1.157.554*	*1.171.691*	*103,4*	*104,6*	*105,9*
	- dugoročna i kratkor. prodaja u /van BiH	*122.041*	*59.445*	*62.598*	*50.643*	*62.574*	*105,3*	*80,9*	*100,0*
	- prihod po osnovu UPTS-a (energija+ mrežarina)	*19.813*	*21.086*	*20.384*	*20.384*	*20.384*	*96,7*	*100,0*	*100,0*
	- prihod po osnovu kupoprodaje (vezana trgov.)	*81.910*	*215.840*	*39.600*	*39.600*	*39.600*	*18,3*	*100,0*	*100,0*
	- prihod od pom. usl. uključ i el.energ. u vezi PU	*15.859*	*23.762*	*19.549*	*19.410*	*19.410*	*82,3*	*99,3*	*99,3*
6.1./02	***Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda***	**19.719**	**25.308**	**25.902**	**26.072**	**25.715**	*102,3*	*100,7*	*99,3*
6.1./03	***Prihodi od prodaje materijala i usluga***	**34.529**	**41.234**	**39.583**	**40.421**	**41.301**	*96,0*	*102,1*	*104,3*
	- prihod od naknada priključenja	*26.650*	*30.183*	*28.950*	*29.650*	*30.350*	*95,9*	*102,4*	*104,8*
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	*7.879*	*11.051*	*10.633*	*10.771*	*10.951*	*96,2*	*101,3*	*103,0*
6.1./04	***Prihod od finansiranja***	**10.488**	**9.129**	***6.555***	***4.170***	***5.702***	*71,8*	*63,6*	*87,0*
6.1./05	***Ostali prihodi***	**16.157**	**13.566**	***14.732***	***12.911***	***14.820***	*108,6*	*87,6*	*100,6*
	UKUPNI PRIHODI	**1.275.308**	**1.479.622**	**1.335.317**	**1.371.166**	**1.401.198**	***90,2***	***102,7***	***104,9***
6.1./08	***Materijal za proizvodnju električne energije***	**462.922**	**424.481**	**414.227**	**426.774**	**406.561**	*97,6*	*103,0*	*98,1*
6.1./09	***Materijal za održavanje***	**15.588**	**18.298**	**20.534**	**21.436**	**20.492**	*112,2*	*104,4*	*99,8*
6.1./10	***Ostali troškovi materijala***	**6.084**	**5.613**	**6.662**	**7.217**	**6.880**	*118,7*	*108,3*	*103,3*
6.1./11	***Troškovi prevoza uglja***	**51.065**	**43.096**	**39.965**	**41.498**	**39.784**	*92,7*	*103,8*	*99,5*
6.1./12	***Usluge održavanja***	**29.022**	**30.383**	**36.731**	**37.280**	**34.913**	*120,9*	*101,5*	*95,1*
6.1./13	***Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga***	**184.904**	**473.266**	**257.363**	**225.135**	**257.241**	*54,4*	*87,5*	*100,0*
6.1./14	***Premije osiguranja***	**2.669**	**2.458**	**3.015**	**3.024**	**3.074**	*122,7*	*100,3*	*102,0*
6.1./15	***Drugi troškovi usluga***	**16.048**	**15.954**	**17.385**	**16.791**	**16.938**	*109,0*	*96,6*	*97,4*
6.1./16	***Troškovi amortizacije***	**155.206**	**144.364**	**149.925**	**148.545**	**159.444**	*103,9*	*99,1*	*106,3*
6.1./17	***Troškovi mrežarina i naknade za NOS***	**55.802**	**59.397**	**59.923**	**60.877**	**61.678**	*100,9*	*101,6*	*102,9*
6.1./18	***Plate i naknade plata***	**174.151**	**176.910**	**181.346**	**185.755**	**189.294**	*102,5*	*102,4*	*104,4*
6.1./19	***Drugi troškovi rada***	**36.709**	**36.765**	**36.482**	**39.649**	**39.495**	*99,2*	*108,7*	*108,3*
6.1./20	***Vodoprivredne naknade***	**22.729**	**22.286**	**25.661**	**25.765**	**25.817**	*115,1*	*100,4*	*100,6*
6.1./21	***Razne dažbine, naknade i članarine***	**22.525**	**17.510**	**19.091**	**19.499**	**19.283**	*109,0*	*102,1*	*101,0*
6.1./22	***Drugi troškovi poslovanja***	**9.342**	**10.559**	**14.156**	**14.200**	**13.732**	*134,1*	*100,3*	*97,0*
6.1./23	***Finansijski troškovi i rashodi***	**4.932**	**4.426**	**6.766**	**9.494**	**8.573**	*152,9*	*140,3*	*126,7*
6.1./24	***Drugi rashodi***	**12.035**	**31.103**	**28.675**	**45.022**	**51.728**	*92,2*	*157,0*	*180,4*
6.1./25	***Troškovi rezervisanja***	**12.680**	**23.933**	**17.195**	**25.290**	**27.947**	*71,8*	*147,1*	*162,5*
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	**1.274.414**	**1.540.802**	**1.335.102**	**1.353.252**	**1.382.874**	***86,6***	***101,4***	***103,6***
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA (prije poreza)	**893**	**-61.180**	**215**	**17.914**	**18.324**			

Tabela 5.6

	Predračun gotovinskog toka za period 2026. - 2028.			u mil. KM
	predračun rađen bez PDV-a kao neutralnog elementa posmatrano na godišnjem nivou, ali je uobziren uticaj očekivanih priliva i odliva po osnovu PDV-a vezano za pretvaranje avansa u pozajmice	**2026.**	**2027.**	**2028.**
	P R I L I V I S R E D S T A V A IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
	Prilivi po osnovu prodaje el. energije i pomoćnih usluga	1.237,3	1.275,8	1.301,7
	Prilivi po osnovu teh. pare, toplotne energije, šljake i pepela	23,6	23,7	23,4
	Prilivi od prodaje materijala i usluga (priključci, tenderi, el. en. saglasnosti)	37,6	38,4	39,2
	Ostali prilivi (kamate, naplaćena potraživanja i sl.)	12,4	8,3	11,6
I	**UKUPNO PRILIVI iz poslovnih aktivnosti**	**1.310,9**	**1.346,2**	**1.376,0**
	O D L I V I S R E D S T A V A IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
	Materijal za proizvodnju (uključujući prevoz uglja)	454,2	468,3	446,3
	Materijal i usluge održavanja	57,3	58,7	55,4
	Ostali materijali i usluge	41,2	45,7	45,1
	Odlivi po osnovu zaposlenih (plate, naknade zaposlenim i sl.)	217,8	225,4	228,8
	Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga	257,4	225,1	257,2
	Troškovi mrežarina, naknada za NOS i prenos	59,9	60,9	61,7
	Razne dažbine (vodoprivr. naknade, porezi i sl.)	44,8	45,3	45,1
	Ostali odlivi (rezervisanja, isplate po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina i dr.)	17,5	21,1	24,0
	- isplate po osnovu sudskih sporova i dr. rezervisanja	14,3	17,9	20,9
	- isplate po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina	1,8	1,9	1,8
	- ostalo (usluge, roba, štete)	1,4	1,3	1,2
II	**UKUPNO ODLIVI iz poslovnih aktivnosti**	**1.150,0**	**1.150,5**	**1.163,6**
III	**NETO GOTOVINSKI TOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI (I-II)**	**160,8**	**195,7**	**212,3**
	P R I L I V I S R E D S T A V A IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
	Prodaja stalnih sredstava i otuđenje udjela			
	Ostali prilivi iz ulagačke aktivnosti (dividenda ZD i drugi)	10,3	0,0	0,0
IV	**UKUPNO PRILIVI iz ulagačkih aktivnosti**	10,3	0,0	0,0
	O D L I V I S R E D S T A V A IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
	Sticanje stalnih sredstava po osnovu raspoloživih vlastitih sredstava	**132,5**	**186,4**	**211,4**
V	**UKUPNO ODLIVI iz ulagačkih aktivnosti**	132,5	186,4	211,4
VI	**NETO GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI (IV-V)**	**-122,3**	**-186,4**	**-211,4**
	P R I L I V I S R E D S T A V A IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
	Povrat pozajmljenih sredstava (povrat pozajmica od rudnika)	19,8	26,4	32,5
	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti (umanjenje postojećih oročenih depozita)	34,3	0,0	0,0
VII	**UKUPNO PRILIVI iz finansijskih aktivnosti**	54,1	26,4	32,5
	O D L I V I S R E D S T A V A IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
	Vraćanje uzetih kredita (odnosi se na postojeće kredite)	15,7	22,0	20,0
	Otplata kreditnih anuiteta za VP Podveležje	12,7	12,5	12,3
	Otplata kredita KfW Scada	1,1	1,1	1,0
	Ostali odllivi (vraćanje novih kredita, sudske presude i drugi odlivi)	40,0	0,0	0,0
VIII	**UKUPNO ODLIVI iz finansijskih aktivnosti (VII-VIII)**	69,5	35,6	33,4
IX	**NETO GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI**	**-15,4**	**-9,2**	**-0,9**
X	**Neto povećanje (smanjenje) gotovine (III+VI+IX)**	**23,1**	**0,1**	**0,0**
	stanje gotovine na dan 31.12.2025. g. (procjena sredina novembra) 6,9 mil. KM stanje oročenih depozita 34,3 mil.KM			
PG	Stanje gotovine na početku godine	6,9	30,0	30,1
KG	Stanje gotovine na kraju godine	30,0	30,1	30,1
X	**Neto povećanje (smanjenje) gotovine (KG-PG)**	**23,1**	**0,0**	**0,0**

Raspodjela planirane dobiti

Članom 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima Uprava Javnog preduzeća predlaže raspored dobiti u jednoj finansijskoj godini i raspored dobiti po godinama trogodišnjeg planskog perioda, vodeći računa o preporukama Odbora za reviziju, ukupnim finansijskim obavezama Javnog preduzeća u godini koja slijedi, iznosu kapitalnih izdataka, te drugim investicijama neophodnim za pravilno održavanje i razvoj preduzeća.

Članom 40. Zakona o javnim preduzećima Odluku o raspodjeli dobiti donosi Skupština Društva po prijedlogu Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora.

Predlaže se da se planirana dobit nakon oporezivanja po godinama planskog perioda rasporedi na sljedeći način:

Tabela 5.7

O P I S	2026. mil. KM	2027. mil. KM	2028. mil. KM
1. planirana dobit nakon poreza	*0,19*	*15,85*	*16,22*
1.1. fond rezervi (zakonska obaveza)	0,04	3,17	3,24
1.2. neraspoređena dobit	0,12	10,30	10,54
1.3. dividende	0,03	2,38	2,43

Napominjemo da je za sve 3 godine procjenjen iznos poreza na dobit, s tim da je uvažena činjenica da je, shodno propisima koji regulišu porez na dobit u FBiH i dosadašnjim poreznim prijavama, oporeziva dobit EP BiH poslije transfernih cijena dosta veća u odnosu na dobit prije oporezivanja. Stoga je stopa poreza na dobit (10%) primjenjena na procjenjenu oporezivu dobit, a ne na planiranu dobit prije oporezivanja koja se može vidjeti iz planiranog bilansa uspjeha.

Iznos za fond rezervi planiran je u skladu sa članovima 180. do 182. Zakona o privrednim društvima u FBiH, koji glase:
Član 180, stav (3): Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dioničkog društva.
Član 181, stav (1): U fond rezervi izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 180. stav (3) ovog zakona.
(2) Ukoliko izdvajanjima iz stava (1) ovog člana fond rezervi ne dostigne visinu iz člana 180. stav (3) ovog zakona do kraja pete poslovne godine, po godišnjem obračunu za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 180. stav (3) ovog zakona.
Član 182.
(1) Fond rezervi koristi se za pokriće gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.
(2) U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda rezervi ispod 25% iznosa osnovnog kapitala, dioničko društvo je dužno vršiti izdvajanja u skladu sa odredbama člana 181. stav (2) ovog zakona.

S obzirom da fond rezervi nakon pokrića gubitka iz 2024. godine čini 16,56 % osnovnog kapitala, prilikom raspodjele dobiti, kada bude ostvarena u narednom periodu, 20% neto dobiti će se raspoređivati u fond rezervi do dostizanja zakonskog minimuma.

Pretpostavka je da će se nastaviti sa subvencioniranjem socijalno ugroženih kategorija u skladu sa aktima Vlade FBiH. S tim u vezi, planirana je isplata dividende većinskom vlasniku (90,4%). Planirani iznosi za 2027. i 2028. godinu su približni godišnjem iznosu subvencija (cca 2,2 mil. KM). Kroz planirani iznos za dividendu planiran je i dio isplate ostalim dioničarima (9,6%).

6 PLAN LJUDSKIH RESURSA

Društvo će u periodu 2026-2028. godina zapošljavanjem kvalitetnih kadrova putem javnog oglašavanja, te dosljednim provođenjem temeljnih opredjeljenja utvrđenim Politikom upravljanja ljudskim resursima, obezbijediti postizanje planskih rezultata i ostvarenje ciljeva Društva. Zapošljavanja novih radnika će se u pravilu, u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Federaciji BiH, vršiti putem javnog oglašavanja, po postupku utvrđenim ovom Uredbom i aktima Društva.

Po pitanju broja radnika i troškova radne snage, planirano je da se koeficijenti produktivnosti po radniku minimalno zadrže na dostignutom nivou uz zadovoljenje uslova da prosječni ukupni godišnji troškovi radne snage ne prelaze procijenjeni iznos za 2025. godinu za više od 3% u 2026. godini, 5% u 2027. godini i 7% u 2028. godini, a sve u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH (Sl.novine Federacije BiH br. 64/2024).

Tabela 6.1

Djelatnosti	Plan 31.12.2025. godine neodređeno	Procjena broja zaposlenih 31.12.2025.		Nerealizirani prijemi iz 2025. godine			Plan 2026.					Plan 2027.					Plan 2028.				
							prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2026.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2027.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2028.
		N	P	N	O	P		N	O	P			N	O	P			N	O	P	
PROIZVODNJA	1.474	1.382	6	60	0	12	64	64	17	20	1.442	67	67	17	21	1.442	75	75	17	21	1.442
DISTRIBUCIJA	2.089	2.020	13	35	2	5	86	99	1	17	2.068	95	95	1	17	2.068	72	72	1	17	2.068
SNABDIJEVANJE	239	232	1	4	1	0	14	21	0	7	243	13	15	0	0	245	7	8	0	0	246
TRGOVINA	27	23	1	1	0	0	0	2	0	1	26	0	0	0	1	26	1	0	0	1	25
FUNKCIJE POTPORE	278	275	0	4	0	1	15	15	0	2	279	4	4	0	2	279	10	10	0	2	279
UKUPNO EP BIH	**4.107**	**3.932**	**21**	**104**	**3**	**18**	**179**	**201**	**18**	**47**	**4.058**	**179**	**181**	**18**	**41**	**4.060**	**165**	**165**	**18**	**41**	**4.060**

Gornja tabela predstavlja planski okvir u kojem će se kretati broj radnika. Prijem novih radnika u planskom periodu planiran je u 100% obimu od broja prestanaka ugovora o radu po osnovu penzionisanja radnika. Izuzetno, planiran je veći broj prijema od broja prestanaka po osnovu penzionisanja u djelatnosti trgovine i djelatnosti distribucije, kako bi se obezbijedilo nesmetano odvijanje procesa rada, odnosno uslovi za organiziranje rada u smjenama i neophodno popunjavanje novih radnih mjesta koja će biti sistematizirana u predstojećem periodu u ovim djelatnostima i u dijelu tržišnog snabdijevanja, radi otvaranja tržišta i prilagođavanja aktuelnim promjenama na tržištu električne energije, u cilju unapređenja i modernizacije u djelatnosti snabdijevanja električne energije, u obimu koji je ocijenjen neophodnim za poboljšanje tržišnog nastupa i unapređenja odnosa sa kupcima.

U toku je rješavanje nekoliko zahtjeva upućenih u toku 2025. godine prema Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, kojim je zatražena saglasnost za prijem novih radnika po osnovu realizacije Plana ljudskih resursa iz 2025. godine i po osnovu neplaniranih okolnosti. Navedeni prijemi, kao i prijemi za koje je u toku 2025. godine data saglasnost od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, ali je izvjesno da neće biti relizirani u toku 2025. godine, su u gornjoj tabeli prikazani kao „nerealizirani prijemi iz 2025. godine“, ukupno 118 novih radnika (neodređeno, određeno, pripravnici). Navedeni prijemi će se realizovati u 2026. godini ukoliko se dobije tražena saglasnost od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Potrebe za zapošljavanjem će se preispitivati kontinuirano od strane Uprave Društva, te će se svi prijedlozi za zapošljavanje morati detaljno obrazložiti. U slučaju potreba poslovanja, biće omogućena preraspodjela radnika prilikom zapošljavanja između djelatnosti i podružnica i to u okviru planiranog broja za nivo Društva.

Na osnovu navedenih kriterija za planiranje u planovima djelatnosti i u Planu Direkcije će biti razrađeni planovi ljudskih resursa. Planovi podružnica će sadržavati konkretan pregled radnih mjesta koja će biti popunjavana, vrstu zapošljavanja (određeno, neodređeno), plan prijema pripravnika, kao i dinamiku realizacije, vezu plana zapošljavanja sa planom sukcesije. Planovi ljudskih resursa podružnica u 2026. godini, osim plana zapošljavanja i plana prestanaka, će da sadrže i Plan sukcesije na radnim mjestima na kojima postojećim radnicima prestaje ugovor o radu radi penzionisanja, u formi tabele. Planom sukcesije će se planirati da li će se upražnjeno radno mjesto popuniti u toku godine, da li će se popunjavanje izvršiti zapošljavanjem novog radnika ili internim premještajem radnika sa drugog radnog mjesta, sa kojeg radnog mjesta će se izvršiti interni premještaj, te kako će se dalje izvršiti popunjavanje radnog mjesta koje će ostati upražnjeno nakon internog premještaja.

U Planu poslovanja Direkcije biće razrađen plan za funkcije potpore (zajedničke funkcije Društva), a u planovima djelatnosti biće razrađeni planovi djelatnosti uključujući i odgovarajuće sektore u Direkciji. Planovi ljudskih resursa će se u toku planskog perioda analizirati i po potrebi revidirati u skladu sa promjenama koje budu rezultat prestrukturiranja (u organizacijskom, pravnom i računovodstvenom smislu), te u skladu sa rezultatima realizacije novih poslovnih mogućnosti.

Zapošljavanje novih radnika će se vršiti isključivo na nepopunjenim radnim mjestima, na kojima prethodno nije moguće izvršiti interno raspoređivanje postojećih radnika. Prijem novih radnika će se u pravilu vršiti na radnim mjestima koja su u okviru određenog posla najniže rangirana, a koja po uslovima rada zahtijevaju visok nivo angažmana i izloženosti utjecajima.
Izuzetno, kod odlaska u penziju radnika na specifičnim radnim mjestima koja zahtjevaju posebno radno iskustvo ili posebna znanja i sposobnosti, može se planirati i izvršiti prijem novog radnika prije odlaska u penziju (najviše do 6 mjeseci) radi uvođenja u posao i prenosa potrebnih informacija i znanja na novog radnika.

U Planovima ljudskih resursa nije planirano i neće se vršiti planski prijem novih radnika po bilo kom osnovu:
- na radnim mjestima sa ograničenjem u pogledu novog zapošljavanja i internog raspoređivanja i
- na radnim mjestima sa privremenim ograničenjima u pogledu novog zapošljavanja i internog raspoređivanja, dok je stvarni broj izvršilaca na ovim radnim mjestima veći ili jednak sistematiziranom broju izvršilaca.

Izuzetno u slučaju neplaniranih okolnosti, kada je to neophodno radi nesmetanog odvijajanja procesa rada, u slučajevima privremene spriječenosti za rad (bolovanje) radnika u trajanju dužem od 42 dana i odsustva radnika sa posla usljed korištenja porodiljskog odsustva, na radnim mjestima sa ograničenjem u pogledu novog zapošljavanja i internog raspoređivanja, može se izvršiti zapošljavanje novog radnika na određeno vrijeme do povratka odsutnog radnika sa bolovanja, a najduže 3 godine, odnosno do povratka radnika sa porodiljskog odsustva. Djelovaće se u pravcu povećanja udjela zaposlenih u neposrednoj eksploataciji u odnosu na upravljačke i potporne procese i održavanje, te u pravcu povećanja efikasnosti zaposlenih na svim nivoima.

Broj radnika u organizacionim jedinicama koje će voditi izgradnju novih proizvodnih jedinica će se odrediti nakon donošenja odluke o njihovoj izgradnji i određivanja metodologije upravljanja tim projektima.
U slučajevima neplaniranih prestanaka ugovora o radu, zapošljavanje novih radnika će se vršiti samo ukoliko je to neophodno da bi se obezbjedilo nesmetano odvijanja procesa rada.

U slučaju privremene spriječenosti za rad (bolovanja) radnika u trajanju dužem od 42 dana i odsustva radnika sa posla usljed korištenja porodiljskog odsustva i u drugim sličnim opravdanim slučajevima, može se izvršiti zapošljavanje novog radnika na određeno vrijeme, ali samo ako ne postoji mogućnost angažovanja drugih radnika, i najduže do povratka radnika sa bolovanja, odnosno do povratka sa porodiljskog ili drugog odsustva. Pri tome će se poštovati opredjeljenje da se koeficijenti produktivnosti po radniku minimalno zadrže na dostignutom nivou uz zadovoljenje uslova da prosječni ukupni godišnji troškovi radne snage ne prelaze procijenjeni iznos za 2025. godinu za više od 3% u 2026. godini, 5% u 2027. godini i 7% u 2028. godini, a sve u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH.

Kroz provođenje odgovarajućih mjera, po potrebi će se djelovati sa ciljem poboljšanja nepovoljne starosne strukture zaposlenih, racionalizacije broja zaposlenih i rješavanja problema izazvanih postojanjem velikog broja radnika sa preostalom radnom sposobnošću - invalidi II kategorije invalidnosti, koji je naročito izražen u podružnicama Društva, kao i na određene kategorije radnika koje kroz proces prestrukturiranja i reinženjeringa budu identifikovane kao ciljne kategorije na koje trebaju biti usmjerene odgovarajuće mjere.

Uzimajući u obzir da je obrazovanje jedan od najvažnijih segmenata upravljanja i razvoja ljudskih resursa, najefikasniji način ostvarenja konkurentnih prednosti i temeljna pretpostavka ulaska na otvoreno tržište, obučavanja radnika koji će se u planskom periodu fokusirati na slijedeće oblasti:

- menadžerska znanja i sposobnosti
- multidisciplinarna znanja neophodna za rekonstrukciju i izgradnju novih objekata
- savremene tehnologije i nove metode rada i upravljanja u elektroenergetici i rudarstvu
- tržište električne energije i snabdijevanja u uslovima otvorenog tržišta
- kreiranje i primjena mjera upravljanja potrošnjom
- energetska efikasnost
- obnovljivi izvori električne energije
- upravljanje ljudskim resursima
- aktuelna zakonska regulativa iz oblasti radnog prava, privrednih društava, finansijskog poslovanja i dr.
- unapređenje znanja iz oblasti zaštite okoline i
- zaštita na radu i zaštita od požara.

Potrebe za stručnim i profesionalnim razvojem radnika će se realizovati i upućivanjem radnika na seminare, konferencije, kurseve, obučavanje za sticanje/produžavanje važenja licenci, certifikata, stručnih ispita i sl, kao i upućivanjem na druge vidove obučavanja. Program obučavanja na nivou Društva koji se utvrđuje na osnovu potreba procesa rada i rezultata anketa će se realizirati centralizirano sa nivoa Društva. Osim standardnih metoda obučavanja radnika, u planskom periodu će se provoditi obučavanje radnika metodom „učenje na daljinu“, te putem edukacionog portala.

7 PLAN ULAGANJA

7.1 Politika ulaganja

Društvo će u narednom planskom periodu nastojati ispuniti planirani nivo ulaganja u cilju ostvarenja definisanih poslovnih ciljeva. Fokusom na ulaganja u nove i zamjenske proizvodne objekte, uz istovremena ulaganja u ciljane rekonstrukcije i revitalizacije kao i uvođenja okolinski prihvatljivih tehnologija u postojeće proizvodne objekte, želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata, sa savremenim tehnološkim procesima proizvodnje električne energije u proizvodni portfolio EP BiH uz optimalno iskorištenje postojećih.

Ovim ulaganjima se pored izgradnje zamjenskih objekata teži povećanju instalisanih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti te zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

Politika ulaganja je:

- U proizvodnji ulaganja u okolinski prihvatljive tehnologije i ciljane rekonstrukcije i revitalizacije u postojećim objektima, te intenziviranje ulaganja u nove i zamjenske projekte kroz kapitalne investicije;
- U distribuciji održanje nivoa ulaganja u skladu sa raspoloživim sredstvima, uz korištenje tekućih, i po potrebi novih kreditnih sredstava, kao i ciljano smanjenje postojećih zaliha materijala predviđenih za nove objekte;
- Postepeno reduciranje zajedničkih ulaganja i svođenje samo na sistemsku infrastrukturu;
- Realiziranje odluka o dokapitalizaciji rudnika u skladu sa raspoloživim sredstvima, te planiranje budućih ulaganja u skladu sa dugoročnim planovima u vezi termokapaciteta i prestrukturiranja rudnika.

7.2 Prioriteti ulaganja

Kvantifikacija najvažnijih strateških ciljeva EP BiH kroz plan ulaganja:

- **Izgradnja zamjenskih kapaciteta i novih proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora:**
  - iznos ulaganja 1,73 milijardi KM
  - broj objekata sa početkom gradnje u planskom periodu 19
  - broj objekata koji ulaze u pogon do kraja planskog perioda 11
- **Izgradnja postrojenja za smanjenje štetnih i zagađujućih emisija u postojećim termokapacitetima**
- **Realizacija ulaganja u distributivne objekte** (dostizanje standarda kvaliteta) u planiranom iznosu
- **Dokapitalizacija rudnika:**
  - Ulaganje od 85,0 miliona KM po odlukama o dokapitalizaciji, u skladu sa raspoloživim sredstvima za ulaganje
- **Dokapitalizacija ostalih zavisnih i povezanih preduzeća:**
  - Ulaganja u ostala zavisna i povezana društva planirana su u iznosu od 250 hiljada KM za dokapitalizaciju zavisnog društva „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo koja su potrebna za realizaciju Pilot projekta krovnih fotonaponskih elektrana kod aktivnih kupaca Javnog preduzeća Elektroprivreda BiH – d.d. Sarajevo

U skladu sa Zakonom o električnoj energiji Federacije BiH u planskom periodu slijedi i

- **Osnivanje Operatora distributivnog sistema**
  - Ulaganje od 1,0 milion KM kao ulog u novcu

Realizacija planiranih ulaganja po djelatnostima u 2026. godini vršiće se usmjeravanjem ulaganja po prioritetu razvojnih projekata, te ulaganjima za koja su već donesene investicione odluke, a čija je realizacija u prethodnom periodu već počela.

U oblasti **proizvodne djelatnosti** ističu se projekti izgradnje postrojenja za odsumporavanje i denitrifikaciju dimnih plinova u TE Tuzla i TE Kakanj. Pored toga, planirana je rekonstrukcija Bloka 7 u TE Kakanj, revitalizacija Bloka 4 u TE Tuzla i rehabilitacija HE Salakovac.

U dijelu ulaganja **djelatnosti distribucije** izdvajaju se projekti prelaska distributivne mreže na naponski nivo 20 kV, rekonstrukcije i izgradnje elektrodistributivnih objekata, rekonstrukcije obračunskih mjesta, sistema nadzora i upravljanja, priključenja na distributivnu mrežu i ROMM i AMM/AMR, te osnivanje ODS-a.

U **djelatnosti snabdijevanja i trgovine** prioritet su rekonstrukcija i sanacija poslovnih objekata, te IKT projekti u vezi ovih djelatnosti (SCADA, billing sistem, fiskalizacija i dr.).

U oblasti **kapitalnih ulaganja** sa nivoa Društva prioriteti su dati u strateškim ciljevima EP BiH.

Ulaganja **u zajedničke projekte** odnose se na ulaganja IKT (Direkcija i zajednički IKT projekti) za infrastrukturu, tehničke sisteme upravljanja, licence, razvojne projekte, izgradnje mreže punionica za elektromobile, storage sisteme, električni strojevi, aparati, oprema i potrošni materijal (rasvjeta), kancelarijski i ostali namještaj, nabavka motornih vozila, sigurnost i zaštitu itd.

Dinamika realizacije ulagačkih aktivnosti i ukupan iznos ulaganja u **dokapitalizaciju rudnika** će biti u skladu sa nivoom raspoloživih sredstava, s tim da će se nastaviti i u godinama nakon planskog perioda.

Rezultat ovakve politike ulaganja je vidljiv kroz suštinske promjene strukture ulaganja koje se vide na grafičkom prikazu dinamike. Posmatrajući sveukupno ulaganje u tri godine oko 46 % se odnosi na nove kapitalne projekte.

Strukturu sredstava za ulaganje u trogodišnjem periodu čine:

- **Raspoloživa vlastita sredstva** od **530,4 mil. KM**, koja proizilaze iz planiranog gotovinskog toka iz poslovnih aktivnosti i stanja novčanih sredstava i oročenja sa krajem 2025. godine, te postojećih zaliha na skladištima kod ED podružnica u iznosu od **7,5 mil.KM**
- **Kreditna sredstva** za nove kapitalne projekte **521,0 mil. KM**, za odsumporavanje i denitrifikaciju u termoelektranama su **317,7 mil. KM**, rehabilitaciju HE Salakovac **3,0 mil. KM** i podizanje energetske efikasnosti elektrodistributivnih objekata **29,1 mil. KM**
- **Donacije 12,6 mil. KM.**

Graf 7.1

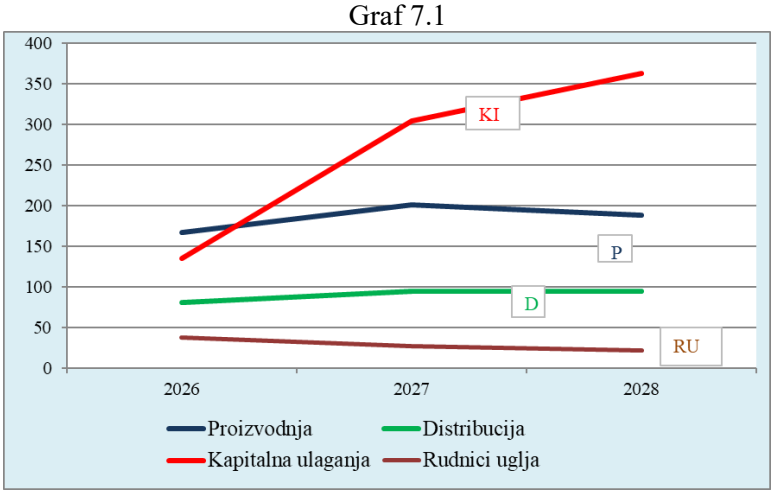

Raspoloživa vlastita sredstva za ulaganje u narednom periodu procijenjena su na osnovu predračuna gotovinskog toka iz poslovnih aktivnosti, stanja gotovine i depozita na kraju 2025. godine i drugih bitnih elemenata. Pri tome se, između ostalog, vodilo računa o obavezama na ime servisiranja kredita, zadržanju rezerve likvidnosti, a pretpostavka je utrošak većine oročenih depozita na investicije tokom planskog perioda (što je u vezi sa planiranim finansijskim prihodima za planski period). Također kao izvor vlastitih sredstava za ulaganja u planskom periodu distribucija uzete su u obzir i postojeće zalihe na skladištima ED podružnica. Na taj način dobivena su raspoloživa vlastita sredstva u iznosu od 537,9 mil. KM. Ovdje treba napomenuti da će sredstva potrebna za finansiranje rada vlastitih zaposlenika (plate i druge redovne naknade) na investicijama iznositi cca 4,9 mil. KM godišnje odnosno 14,6 mil. KM za trogodišnji planski period gdje se vlastiti rad na investicijama pretežno odnosi na djelatnost distribucije u iznosu od 4,6 mil. KM godišnje.

Graf 7.2

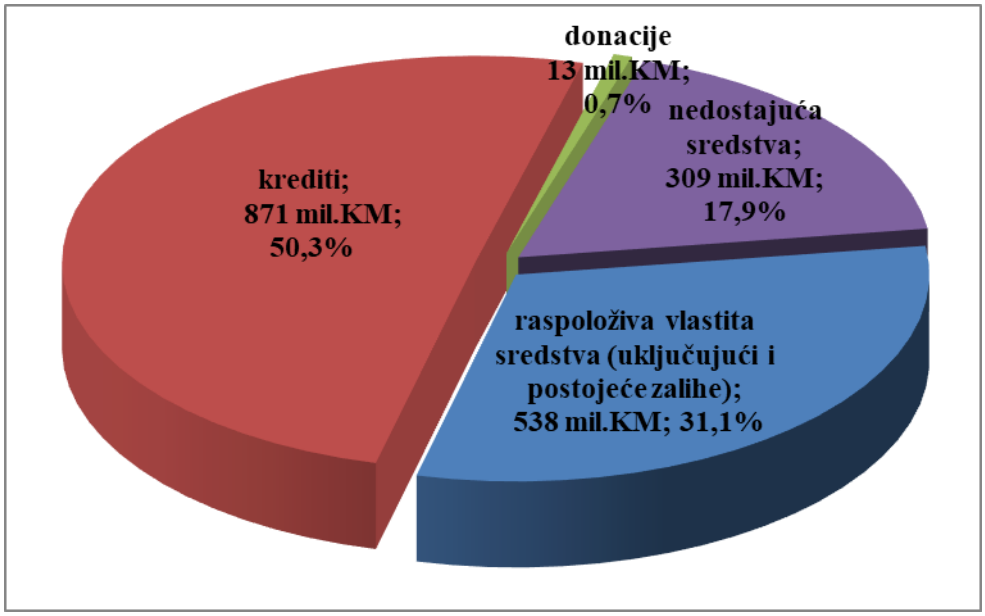

Ukupni investicioni plan u trogodišnjem periodu iznosi 1,73 milijardi KM, prije svega za potrebe kapitalnih ulaganja u nove i zamjenske proizvodne objekte. Osim vlastitih sredstava u iznosu od 537,9 mil. KM, planirano je da se dodatna sredstva obezbijede iz kredita u iznosu od 870,8 mil. KM, od kojih za podizanje energetske efikasnosti elektrodistributivnih objekata 29,1 mil. KM, za odsumporavanje i denitrifikaciju u Termoelektranama 317,7 mil. KM i rehabilitaciju HE Salakovac 3,0 mil.KM, te donacija u iznosu od 12,6 mil. KM.

Tokom planskih godina, zavisno od sticanja uslova za realizaciju pojedinih projekata, donosiće se odluke o novim izvorima finansiranja ili revidiranju planova.

Da bi se realizovala planirana ulaganja potrebno je pored navedenih sredstava, obezbijediti i nedostajuća sredstva u iznosu od 309,4 mil. KM.

Tabela 7.1

	Plan ulaganja - raspoloživa sredstva				hilj. KM	
	Ulaganja po djelatnostima	2026.	2027.	2028.	Ukupno	udio
I	**Djelatnost proizvodnja - planirana ulaganja**	**166.228**	**200.446**	**188.318**	**554.992**	32,1%
Ia	Planirana ulaganja za projekte djel. proizv.	164.783	199.546	188.028	**552.357**	
Ib	Planiranja ulaganja za IKT projekte u djel. proizv.	1.445	900	290	**2.635**	
1	Vlastita sredstva - amortizacija (dio)*	42.181	41.810	50.864	134.855	
2	Kredit za odsumporavanje u TET i TEK	79.150	82.200	84.321	245.671	
3	Kredit za denitrifikaciju u TET i TEK	8.100	36.300	27.600	72.000	
4	Kredit za rehabilitaciju HE Salakovac	0	0	3.000	3.000	
5	*Povrat postojećih kredita*	*16.541*	*15.067*	*27.381*	*58.989*	
II	**Djelatnost distribucija - planirana ulaganja**	**80.169**	**94.521**	**94.367**	**269.057**	15,5%
IIa	Planirana ulaganja za projekte djel. distr.	77.169	91.521	91.367	**260.057**	
IIb	Planiranja ulaganja za IKT projekte u djel. distr.	3.000	3.000	3.000	**9.000**	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	51.613	52.399	53.321	157.334	
2	Vlastita sredstva - priključci	28.950	29.650	30.350	88.950	
3	Kredit za rekon. i izgr.el.distr.obj. u cilju smanjenja gubitaka el.en.	169	14.521	14.367	29.057	
4	Postojeće zalihe - vlastita sredstva	3.000	2.500	2.000	7.500	
5	*Povrat postojećih kredita*	*5.415*	*5.899*	*5.931*	*17.245*	
III	**Djelatnost snabdijevanje i trgovina - planirana ulaganja**	**2.304**	**2.457**	**884**	**5.645**	0,3%
IIIa	Planirana ulaganja za projekte djel. snabdij. i trg.	904	163	164	**1.231**	
IIIb	Planiranja ulaganja za IKT projekte u djel. snabdij. i trg.	1.400	2.294	720	**4.414**	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	1.060	1.074	1.089	3.223	
IV	**Kapitalna ulaganja - planirana**	**134.722**	**304.272**	**362.701**	**801.695**	46,3%
1	Vlastita sredstva - amortizacija (dio od amort. djel. proiz.)*	34.545	33.211	36.125	103.881	
2	Krediti za nove proizvodne objekte	67.063	214.015	239.963	521.041	
3	Donacije	250	1.530	10.850	12.630	
4	*Povrat postojećih kredita*	*7.418*	*14.565*	*0*	*21.982*	
V	**Zajednički projekti - planirana ulaganja**	**5.293**	**3.045**	**4.815**	**13.153**	0,8%
Va	IKT (Direkcija i zajednički projekti IKT-a)	4.307	2.090	4.260	**10.657**	
Vb	Ostala ulaganja **	986	955	555	**2.496**	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	3.964	4.019	4.083	12.066	
2	*Povrat postojećih kredita*	*145*	*85*	*84*	*314*	
VI	**Planirana dokapitalizacija ZD rudnika uglja**	**37.315**	**26.200**	**21.452**	**84.967**	4,9%
VIa	Dokapitalizacija po donesenim odlukama o dokapitalizaciji	37.315	26.200	21.452	84.967	
VII	**Planirano ulaganje u osnivanje ODS-a i dokapitalizacija ZD**	**250**	**1.000**	**0**	**1.250**	0,1%
VIIa	Osnivanje ODS-a i dokapitalizacija ostalih ZD	250	1.000	0	1.250	
	Ukupno ulaganje (I+II+III+IV+V+VI+VII)	**426.281**	**631.941**	**672.537**	**1.730.759**	100%
VIII	**Struktura ulaganja**	2026.	2027.	2028.	Ukupno	udio
1	Raspoloživa vlastita sredstva***	132.525	186.445	211.444	530.414	30,6%
2	Donacije (kapitalne investicije)	250	1.530	10.850	12.630	0,7%
3	Krediti za nove proizvodne objekte	67.063	214.015	239.963	521.041	30,1%
4	Kredit za odsumporavanje u TET i TEK	79.150	82.200	84.321	245.671	14,2%
5	Kredit za denitrifikaciju u TET i TEK	8.100	36.300	27.600	72.000	4,2%
6	Kredit za rehabilitaciju HE Salakovac	0	0	3.000	3.000	0,2%
7	Kredit za rekon. i izgr.el.distr.obj. u cilju smanjenja gubitaka el.en.	169	14.521	14.367	29.057	1,7%
8	Postojeće zalihe - vlastita sredstva distribucija	3.000	2.500	2.000	7.500	0,4%
9	Nedostajuća sredstva	136.024	94.430	78.992	309.446	17,9%
	Izvori ulaganja (SUMA VIII 1:9)	**426.281**	**631.941**	**672.537**	**1.730.759**	100%

* - 50% iznosa amortizacije iz djelatnosti proizvodnje preneseno kapitalnim investicijama. Iznos amortizacije i povrata za otplatu kredita VE Podveležje i FNE koji ulaze u pogon 100% u djelatnosti proizvodnje

** - ostala ulaganja sadrže: punionice za električna vozila, storage sisteme, razvojne projekte i imovinu, sigurnost i zaštitu te ostala ZD i PD

*** - Prema Predračunu gotovinskog toka za period 2026.-2028. iz poglavlja *Finansijski plan* ovog Plana

**** - Pregled izvora sredstava po djelatnostima/dijelovima (I 1-3, II 1-4, III 1, IV 1-4, V 1-2) su informativnog karaktera

Kao potencijalno raspoloživi nivo vlastitih sredstava za ulagačke aktivnosti uzet je procijenjeni nivo amortizacije.

Kod djelatnosti proizvodnje nivo amortizacije je uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za proizvodnju toplotne energije i tehnološke pare u termoelektranama. Od tog iznosa 50% je preneseno za kapitalne investicije. Nakon te podjele nivo amortizacije kod djelatnosti proizvodnje je dodatno uvećan za planirani trošak amortizacije novih proizvodnih objekata iz planskog perioda.

Kod djelatnosti distribucije nivo amortizacije je dodatno uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za distribuciju energije preuzete od ostalih snabdjevača.

Izvori tekućih kreditnih sredstava su međunarodne finansijske institucije (WB, EBRD, EIB, KfW). Za nove kredite izvori bi dominantno trebali da budu navedene institucije, te komercijalne banke, eventualno i razne državne izvozne agencije zavisno od načina realizacije pojedinih projekata. Za realizaciju najvećih projekata (blokovi u termoelektranama) inicijalno su planirana vlastita sredstava.

U planskom periodu predviđeno je da se oročena sredstva koriste za ulagačke aktivnosti, te za ulaganja planirana po djelatnostima i na osnovu odluka o dokapitalizaciji rudnika uglja.

Uprkos svemu navedenom, postoji značajan stepen neizvjesnosti u pogledu realizacije planirane dinamike trošenja sredstava usljed okolnosti na koje EP BiH može imati mali uticaj (dozvole, saglasnosti, procedure finansijskih institucija, odluke Vlade FBiH, odluke lokalnih zajednica, postupci javnih nabavki, žalbe, revizije, uticaj regionalnih i globalnih dešavanja). Iz tog će razloga EP BiH na osnovu kontinuiranih analiza i projekcija gotovinskih tokova pažljivo planirati dinamiku i optimizirati korištenje oročenih sredstava na kratkoročnim depozitima.

7.3 Ulaganja u djelatnosti proizvodnje

Planirana ulaganja u djelatnost proizvodnje za period 2026.-2028. godina imaju za cilj:
- Produženje životne dobi za termo blokove
- Povećanje sigurnosti i pouzdanosti proizvodnje električne energije, tehnološke pare i toplotne energije
- Ulaganja u smanjenje uticaja na okolinu
- Povećanje energetske efikasnosti i raspoloživosti
- Smanjenje proizvodnih troškova.

Planom ulaganja u proizvodnu djelatnost obuhvaćena su i ulaganja za ostale potrebe kao što su informacioni i telekomunikacioni sistemi i softveri, alati, vozila, uredska oprema i objekti, čija je namjena poboljšanje kvaliteta, efikasnosti i sigurnosti postrojenja i rada zaposlenih.

U Planu ulaganja za period 2026.-2028. godina potrebno je planirati sredstva na način:
- preostala ugovorena sredstva koja nisu realizovana do kraja 2025. godine
- sredstava po donesenim investicionim odlukama za koje je pokrenut postupak nabavke
- sredstava po donesenim investicionim odlukama za koje do kraja 2025. godine nije pokrenut postupak nabavke, s tim da je rok realizacije istih planiran u periodu 2026.-2028.g
- sredstva planirana za nova ulaganja.

Ukupna ulaganja u djelatnosti proizvodnje u periodu 2026.-2028. godina iznose 555,0 mil. KM, od kojih je vlastitih sredstava 234,3 mil. KM, koja uključuju, rekonstrukciju Bloka 7 u TE Kakanj, revitalizaciju Bloka 4 u TE Tuzla, te ulaganja u sistemske IKT projekte za djelatnost

proizvodnje kao što su ulaganja u TK opremu, modul održavanja, SDNiU, AMM/AMR, u iznosu od 2,6 mil. KM.

Osim vlastitih, dio planiranih sredstava u iznosu od 320,7 mil. KM su kreditna sredstva za potrebe realizacije projekta izgradnje postrojenja za odsumporavanje i denitrifikaciju dimnih plinova u TE Kakanj i TE Tuzla i rehabilitacije HE Salakovac. Planiran je i povrat kreditnih sredstava koja su uložena u prethodnom periodu u ukupnom iznosu od 59,0 mil. KM, što uključuje i otplatu kredita za VE Podveležje i nove FNE koje ulaze u pogon.

EP BiH je aplicirala Fondu solidarnosti Evropske unije za sredstva za sanaciju štete nastale usljed prirodne nesreće prouzrokovane poplavama i klizištima na području Općine Jablanica i Grada Konjica u iznosu od oko 14 mil. KM, te ukoliko budu odobrena navedena sredstva, ista će biti utrošena namjenski na aplicirane radove/robe/usluge. Navedeno će biti sadržano u Planu poslovanja Djelatnosti proizvodnje i Planu poslovanja HEN-a za razmatrani planski period.

Tabela 7.2 (hilj.KM)

Plan ulaganja za Djelatnost proizvodnje				
Izvori sredstava	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
Vlastita sredstva	77.533	81.046	73.107	**231.686**
Vlastita sredstva za IKT	1.445	900	290	**2.635**
Krediti (planirani)	87.250	118.500	114.921	**320.671**
Ukupno	**166.228**	**200.446**	**188.318**	**554.992**

7.4 Ulaganja u djelatnosti distribucije

Plan ulaganja u distributivnu djelatnost izrađuje se i realizuje po sljedećim podprogramima:

A. Ulaganja u distributivnu mrežu
   1. Rekonstrukcija/sanacija i izgradnja novih elektrodistributivnih objekata
      Kapitalna ulaganja – prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo
   2. Rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta
      Proširenje sistema daljinskog očitanja i upravljanja brojilima električne energije - *Automatic Meter Management* (AMM) Systems
   3. Sistemi daljinskog nadzora i upravljanja
   4. Priključenje na distributivnu mrežu novih krajnjih kupaca/proizvođača

B. Ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za podružnicu
   1. Oprema za IS i TK
   2. Alati
   3. Uredska oprema
   4. Vozila
   5. Poslovni objekti

C. Ulaganja u programe koji se realizuju kroz Sektor za IKT (SCADA i AMR/AMM sistemi i komunikacione mreže)

Planirana ulaganja u distributivnu djelatnost za period 2026.-2028. godina imaju za cilj:
- obezbjeđenje distributivnih kapaciteta za priključenje novih kupaca/ proizvođača
- dovođenja kvaliteta isporuke električne energije u okvire norme BAS EN 50160 za distributivne sisteme, odnosno u okvire BAS i IEC standarda koji tretiraju ovu oblast
- funkcionalne promjene naponskih nivoa u distributivnoj mreži koje uključuju prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo, uz postepeno ukidanje naponskog nivoa 35 kV
- zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu kvaliteta mjerenja električne energije
- tehnološko unapređenje sistema mjerenja električne energije sa ciljem obezbjeđenja značajnih i pravovremenih informacija o potrošnji energije relevantnim akterima na tržištu i njihovim sistemima, uključujući i krajnje kupce električne energije
- tehnološko unapređenje mreže, sa ciljem povećanja pouzdanosti i optimizacije funkcionisanja distributivnog sistema - automatizacija distributivne mreže
- obezbijeđenje uslova za povećanje produktivnosti rada, podizanja kvaliteta usluga koje pruža Distributer, kao i poboljšanje uslova rada zaposlenika
- zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu zaštite i uticaja na okolinu.

U skladu sa Zakonom o električnoj energiji FBiH planira se izvršiti uspostava Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica. Kod formiranja ODS-a Društvo kao ulog u novcu planira 2027. godine uložiti sredstva u iznosu od 1,0 mil. KM, što je obrazloženo u nastavku ovog Plana i dato u tabeli 7.10.

Ulaganja u djelatnosti distribucije u periodu 2026.-2028. godina planirana su u iznosu od 269,1 mil. KM. Pored vlastitih sredstava u iznosu od 240,0 mil. KM, unutar kojih su uključene i postojeće zalihe na skladištima ED podružnica u iznosu od 7,5 mil. KM, te 9,0 mil. KM za sistemske projekte iz oblasti IKT-a, kao što su modul održavanja, SCADA, SDNiU, pametnih mreža sa AMM/AMR sistemima, a koji se odnose na djelatnost distribucije, planirana su i kreditna sredstva EIB-a za povećanje energetske efikasnosti elektrodistributivnih objekata u iznosu od 29,1 mil. KM.
Također, u toku je finaliziranje kandidovanja projekta modernizacije distributivne mreže za finansiranje kreditnim sredstvima EIB-a i dijelom grant sredstvima iz EU fondova. Odobravanje kreditnih sredstava i početak realizacije ovog projekta još nije definisan, a mogao bi biti krajem planskog perioda.

Tabela 7.3 (hilj.KM)

Plan ulaganja za Djelatnost distribucije				
Izvori sredstava	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
Vlastita sredstva	74.000	74.500	75.000	**223.500**
Vlastita sredstva za IKT	3.000	3.000	3.000	**9.000**
Krediti (obezbjeđeni)	169	14.521	14.367	**29.057**
Postojeće zalihe - vlastita sredstva	3.000	2.500	2.000	**7.500**
Ukupno	**80.169**	**94.521**	**94.367**	**269.057**

Navedeni iznosi vlastitih sredstava su, uz pripadajući nivo amortizacije dobijeni i na osnovu nivoa ostvarenih prihoda po osnovu naknada za priključenje, kao i prema postojećim zalihama na skladištima ED podružnica. Prema raspoloživim podacima tokom izrade ovog Plana, a na osnovu zaključenih Ugovora o međusobnom uređenju odnosa sa korisnicima distributivne mreže i izdatim prethodnim elektroenergetskim saglasnostima (PEES), moguća je realizacija i većeg iznosa sredstava za naknadu za priključenje u odnosu na prethodne godine.

Investiciona ulaganja su planirana po podprogramima, a odabir prioritetnih projekata za ulaganje u planskom periodu 2026.-2028. izvršen je u skladu sa planiranim budžetom i kriterijima za odabir prioritetnih projekata:

- priključenje svih novih korisnika distributivne mreže na način i u rokovima utvrđenim Opštim uslovima za isporuku i snabdijevanje električnom energijom i Pravilnikom Regulatora o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje
- priprema i realizacija kapitalnih projekata za prelazak distributivne mreže 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo
- izgradnja i rekonstrukcija/sanacija elektrodistributivne mreže u cilju dovođenja isporuke električne energije u okvire norme EN 50160
- implementacija Projekta uvođenje SCADA/DMS/OMS na nivou distribucije, projekat koji se finansira sredstvima kredita i sredstvima granta njemačke razvojne banke (KfW) i dijelom iz vlastitih sredstava, prema planiranoj dinamici implementacije
- implementacija Projekta „Električna distribucija BIH (2010 - 0562) - Energetska efikasnost - rekonstrukcija i izgradnja elektrodistributivnih objekata u cilju smanjenja gubitaka električne energije“ – projekat koji se finansira dijelom iz vlastitih sredstava i dijelom iz sredstava kredita EIB, prema dinamici implementacije
- rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta (izmještanje mjernih mjesta na pristupačnu lokaciju i eliminisanje unutrašnjeg priključka)
- priprema distributivne mreže za uklapanje novih TS 110/x kV u skladu sa planom izgradnje prenosne mreže
- promjena tretmana neutralne tačke u distributivnim mrežama EP BiH
- ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu (IS i TK sistemi, alati, vozila i uredska oprema). Ovim planom ulaganja obuhvaćene su nabavke koje doprinose unapređenju kvaliteta i efikasnosti rada, kvaliteta pružanja usluga i poboljšanju radnih uslova zaposlenih u distributivnoj djelatnosti
- realizacija sistemskih IKT projekata, projekti za čiju realizaciju je nadležan Sektor za IKT
- ostala ulaganja u elektrodistributivnu mrežu treba planirati u skladu sa preostalim, raspoloživim sredstvima.

Da bi se donošenje novih investicionih odluka baziralo na kvalitetnoj investiciono-tehničkoj dokumentaciji, u svakoj planskoj godini planirana su odgovarajuća sredstva za pripremne aktivnosti (projektovanje, pribavljanje saglasnosti, rješavanje IPO i sl) za planirana ulaganja u narednim godinama.

7.5 Ulaganja u djelatnosti snabdijevanja i trgovine

U periodu 2026.-2028. godina investiciona ulaganja u djelatnosti snabdijevanja i trgovine planirana su u iznosu od oko 5,6 mil. KM. Ova ulaganja odnose se na rekonstrukcije i tipiziranje poslovnih prostora, centara za kupce, nabavku uredske i IT opreme i vozila, te za nabavku billing sistema i softvera za fiskalizaciju u djelatnosti snabdijevanja, novi CRM za snabdjevanje, nabavke novih i održavanje postojećih MS licenci. Unutar ovih ulaganja uključena su i sredstva u iznosu od 3,8 mil. KM za sistemske IKT projekte u djelatnosti snabdijevanja.

Sredstva za ulaganja u djelatnosti trgovine planiraju se putem zajedničkih projekata na nivou EP BiH, odnosno u okviru planova Sektora za IKT, u iznosu od 585 hilj. KM. Ulaganja se odnose na održavanje i nadogradnju SCADA sistema i prateće softverske i hardverske strukture u okviru Dispečerskog centra, kao i održavanje i prilagodba aplikacije *Blue Trader* za podršku procesu trgovine, odžavanje „video zid“ sistema u Dispečerskom centru, nabavka novog

aplikativnog rješenja za podršku procesu trgovine električnom energijom, obezbjeđenje dodatnih licenci. Razvoj i implementacija drugih aplikacija u funkciji informatizacije i automatizacije u procesima upravljanja i trgovine biće u većini realizovan vlastitim kadrovima. Ulaganja u djelatnosti snabdijevanja se odnose na izgradnju novih objekata te rekonstrukciju i sanaciju postojećih, kao i nabavke namještaja i ostale uredske opreme uključujući uređaje za klimatizaciju i grijanje.

U planu ulaganja djelatnosti snabdijevanja i trgovine uključena su i sredstva za projekte iz oblasti IKT-a, kao što je SOEE.

Tabela 7.4 (hilj.KM)

Plan ulaganja za Djelatnost snabdijevanja i trgovine				
Izvori sredstava	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
Vlastita sredstva	904	163	164	**1.231**
Vlastita sredstva za IKT- snabdij.	1.265	1.934	630	**3.829**
Vlastita sredstva za IKT-trgovina	135	360	90	**585**
Ukupno	**2.304**	**2.457**	**884**	**5.645**

7.6 Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva

U cilju izgradnje novih i zamjenskih proizvodnih kapaciteta u ovom planskom periodu nastavljaju se aktivnosti u okviru kapitalnih investicija. Starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa, zahtijeva dodatna sredstva za investicije u nove energetske kapacitete.

Cilj ovih ulaganja je:
- obezbijediti proizvodnju električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju kupaca
- obezbijediti kontinuitet u isporuci toplotne energije
- povećati kapacitete i obim proizvodnje na bazi obnovljivih resursa
- povećanje ukupnog instalisanog kapaciteta i rast proizvodnje
- postizanje veće efikasnosti i većeg udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije
- istraživanje rezervi i obezbjeđenje plasmana za ugalj iz vlastitih rudnika
- ispunjavanje obaveza iz Ugovora o energetskoj zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetski sektor.

Dugoročni strateški i prioritetni cilj je realizacija izgradnje novih proizvodnih pogona iz obnovljivih izvora energije. Cilj za ovaj trogodišnji period je početak gradnje 19 novih objekata i puštanje u pogon 11 proizvodnih objekata čija izgradnja je već u toku.

Od ukupno potrebnih sredstava koja su planirana do 2028. godine, oko 65,0% je predviđeno obezbijediti iz eksternih izvora. U prvoj planskoj godini planirano je uložiti oko 67,1 mil. KM kreditnih sredstava.

Tabela 7.5 (hilj.KM)

Plan ulaganja za kapitalne investicije				
Izvori sredstava	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
Vlastita sredstva	67.409	88.727	111.888	**268.024**
Krediti	67.063	214.015	239.963	**521.041**
Donacije	250	1.530	10.850	**12.630**
Ukupno	**134.722**	**304.272**	**362.701**	**801.695**

Ukupna investiciona vrijednost navedenih projekata je oko 5,0 mlrd KM, a na planski period se odnosi 801,7 mil. KM. Struktura ulaganja odražava politiku ulaganja i pokazuje investicioni portoflio u kojem su zastupljeni različiti proizvodni kapaciteti, tako da se na termo objekte odnosi 4,7%, na male HE, VE i FNE 87,9%, a na HE 7,4% od ukupnih ulaganja.

Tabela 7.6 (hilj.KM)

Plan ulaganja po vrstama elektrana				
Vrste elektrana	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
Hidrelektrane	10.000	20.000	29.100	**59.100**
Obnovljivi izvori energije	116.074	272.272	316.501	**704.847**
Termoelektrane	8.648	12.000	17.100	**37.748**
Ukupno	**134.722**	**304.272**	**362.701**	**801.695**

7.7 Ulaganja u zajedničke projekte

Planom poslovanja 2026.-2028. godina u zajedničke projekte planirana su ulaganja u ukupnom iznosu od oko 13,1 mil. KM, i to u:

a) Informaciono komunikacione tehnologije – IKT
b) Ostala ulaganja, u opće poslove, sigurnost i zaštitu, te ostala zavisna i povezana društva i imovinu.

Tabela 7.7 (hilj.KM)

Plan ulaganja za Zajedničke projekte				
Ulaganja	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
IKT	4.307	2.090	4.260	**10.657**
Opći poslovi i imovina	480	455	55	**990**
Sigurnost i zaštita	6	0	0	**6**
Razvoj	500	500	500	**1.500**
Ukupno	**5.293**	**3.045**	**4.815**	**13.153**

a) Informaciono komunikacione tehnologije – IKT

Strateški ciljevi razvoja IKT definisani su Politikom razvoja IKT:
- Obezbijediti operativnu podršku poslovnim procesima na proaktivan način uspostavljanjem korisničkih servisa koji će poboljšati performanse poslovnih procesa
- Obezbijediti IKT infrastrukturnu i servisnu osnovu za uvođenje novih servisa, a u cilju:
  - uspješnog vođenja, upravljanja i održavanja elektroenergetskog sistema
  - efikasnog provođenja svih poslovnih procesa i planiranja razvoja EE sistema
- Izgradnja IKT infrastrukture mora se realizovati u skladu sa zakonskom regulativom i propisima Regulatorne agencije za komunikacije, te politikom sigurnosti IKT sistema
- Kroz konsolidaciju tehničkog i poslovnog informacionog sistema obezbijediti integritet informacije u IKT sistemu (jedinstven unos informacije i njena višestruka upotreba)
- Razvijati mehanizme pomoću kojih će se mjeriti uticaj IKT-a na poslovanje kompanije.

U cilju uspostavljanja stabilnog i lahko upravljivog IKT sistema (infrastrukture i servisa) u funkciji kontinuiranog i efikasnog obavljanja poslovnih procesa u svim osnovnim i pomoćnim djelatnostima EP BiH, planirana su ulaganja u uvođenje novih IKT servisa, automatizaciju i informatizaciju u segmentima proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom, i udovoljavanju zahtjevima za kontinuirano širenje komunikacione infrastrukture kroz IKT investicione projekte.

Sredstva za zajedničke projekte u Direkciji Društva, kao i projekte koje nije moguće jednoznačno pridružiti samo pojedinim djelatnostima (TK mreže i objekti, licence, softveri, ...) planirana su u okviru zajedničkih projekata IKT sistema u iznosu od 10,7 mil. KM (sumarno za planski period). Sredstva namjenjena za projekte iz oblasti IKT-a za djelatnost proizvodnje (2,6 mil. KM), distribucije (9,0 mil. KM), snabdijevanja (3,8 mil. KM) i trgovine (0,6 mil. KM) uključena su u planove ulaganja tih djelatnosti.

U okviru infrastrukturnih IKT projekata najznačajnija ulaganja su predviđena kroz sljedeće:
- Informacioni sistemi
- IKT podrška osnivanju ODS-a
- IKT podrška izgradnji sistema daljinskog nadzora i upravljanja (SCADA)
- IKT podrška razvoju sistema pametnih mjerenja AMR/AMM.

Značajne aktivnosti planirane su na konsolidaciji i integraciji različitih aplikativnih rješenja u okviru informacionog sistema, u cilju obezbjeđenja većeg kvaliteta i transparentnosti podataka u informacionom sistemu u funkciji poslovnih procesa i podrške odlučivanju. Najveća ulaganja predviđena su u licenciranje različitih softverskih paketa i rješenja (Microsoft, Oracle, SAP).

b) Ostala ulaganja

Ostala ulaganja u iznosu od oko 2,5 mil. KM u posmatranom periodu, između ostalog, odnose se na nabavku motornih vozila, kancelarijski i ostali namještaj, električni strojevi, aparati, oprema, širenje mreže punionica za električna vozila, storage sisteme, razvojne projekte i imovinu, te sigurnost i zaštitu. U oblasti razvoja, nastaviće se aktivnosti na razvojno-istraživačkim projektima, ispitivanju potencijala vjetra, sunčeve energije i vodotokova. Ove aktivnosti imaju za cilj obezbjeđenje relevantnih podloga za ocjene opravdanosti izgradnje, izradu projektnih rješenja i realizaciju investicionih ulaganja u nove elektroenergetske objekte i poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije.

7.8 Ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava

a) Dokapitalizacija zavisnih društava rudnika uglja

Planom poslovanja 2026.-2028. godina planirana je dokapitalizacija zavisnih društava rudnika uglja putem ulaganja u iznosu od oko 85,0 mil. KM po odlukama o dokapitalizaciji za planski period. Pored navedenog iznosa, predviđen je nastavak ulaganja i nakon planskog perioda. Ukupan iznos i dinamika realizacije ulagačkih aktivnosti će biti u skladu sa nivoom raspoloživih sredstava EP BiH i uključuje i period nakon planskog perioda. U prethodnom periodu EP BiH je kroz dokapitalizaciju ZD rudnika uglja realizirala 367 mil. KM za ulagačke aktivnosti, a kroz avanse za nabavku uglja podržala ova zavisna društva sa oko 220 mil. KM, što je uticalo na finansijsku mogućnost budućeg investiranja, kako za svoje djelatnosti, tako i za potrebe ZD rudnika uglja.

Najznačajnija planirana ulaganja se odnose na ZD RU Kreka, što je neophodan uslov za kontinuitet rada blokova u TE Tuzla. Potrebno je posebnu pažnju posvetiti poslovanju ZD rudnika uglja, kroz poboljšavanje poslovanja rudnika na način da se izvrši dokapitalizacija i modernizacija rudnika, te prestrukturiranje u rudnicima, što će za rezultat imati povećanje produktivnosti odnosno pozitivno poslovanje ovih privrednih subjekata.

Tabela 7.8 (hilj.KM)

Plan ulaganja za zavisna društva rudnike uglja - donesene odluke o dokapitalizaciji				
Ulaganja	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno za planski period**
RU Kreka	22.054	20.700	15.952	**58.707**
RMU Đurđevik	2.067	0	0	**2.067**
RMU Kakanj	11.000	5.500	5.500	**22.000**
RMU Breza	2.194	0	0	**2.194**
Ukupno	**37.315**	**26.200**	**21.452**	**84.967**

b) Dokapitalizacija neelektroprivrednih zavisnih

Planom poslovanja 2026.-2028. godina planirana je dokapitalizacija ostalih zavisnih i povezanih društava ulaganjem vlastitih sredstava od dobiti tih društava u iznosu od 0,25 mil. KM. Planira se da u planskim godinama EP BiH kao 100%-tni vlasnik Društva Eldis Tehnika povuče dio dobiti ostvarene u 2025. godini, nakon čega bi se tim sredstvima izvršila dokapitalizacija i povećao kapital tog zavisnog društva.

Tabela 7.9 (hilj.KM)

Plan ulaganja za neelektroprivredna zavisna društva- dokapitalizacija				
Ulaganja	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno planski period**
Eldis Tehnika	250	0	0	**250**
Ukupno	**250**	**0**	**0**	**250**

7.9 Ulaganja u osnivanje ODS-a

U skladu sa Zakonom o električnoj energiji FBiH, planirana je uspostava Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica u toku planskog perioda. Ova kompanija će postati jedno od zavisnih društava u 100%-tnom vlasništvu EP BiH. Kod formiranja ODS-a Društvo kao ulog u novcu planira 2027. godine uložiti sredstva u iznosu od 1,0 mil. KM. U momentu izrade Plana poslovanja, teško je sagledati iznos koji će biti dio osnivačkog uloga ili naknadne dokapitalizacije u toku planskog perioda, ali je izvjesno da će to biti sredstva koja su već vezana za djelatnost distribucije. Sve odluke o osnivanju ODS-a i dokapitalizaciji ODS-a kao zavisnog društva će donositi Skupština Društva, te će konkretni iznosi osnivačkog uloga i dokapitalizacije zavisiti od obima i strukture pomenutih sredstava, datuma njihovog unosa u to zavisno društvo i vrijednosti koja bude uvrđena/procijenjena u skladu sa važećim propisima i zakonima.

Tabela 7.10 (hilj.KM)

Plan ulaganja za osnivanje ODS-a				
Ulaganja	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**Ukupno planski period**
Osnivanje ODS-a	0	1.000	0	**1.000**
Ukupno	**0**	**1.000**	**0**	**1.000**

8 NABAVKE

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama BiH (ZJN), Pravilnika o nabavkama i operativnih procedura u EP BiH, a na osnovu Plana poslovanja Društva, sačinjava se Plan nabavki roba, usluga i radova za 2026. godinu.

Kada je u pitanju upravljanje procesa javnih nabavki, ostvarenja novih ekonomskih i društvenih ciljeva javnih nabavki, te njihove svrsishodnosti, ključan je segment planiranje nabavki. Plan nabavki je prema ZJN propisan kao jedan od prvih uslova za pokretanje postupka i obavezno se objavljuje na portalu Agencije za javne nabavke, najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana usvajanja Plana poslovanja, u formi i na način kako je definisano u sistemu“e-Nabavke“. Nabavke koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama objavljuju se na web portalu EP BiH, na obrascu iz interne aplikacije „Realizacija plana nabavki“.

Posmatrano sa aspekta javnih nabavki proces planiranja predstavlja sintezu dva sistema planiranja: sistema finansijskog planiranja i sistema planiranja nabavki (i ne samo javnih nabavki, već svih nabavki u Društvu). Planiranje nabavki prema ZJN je obaveza koja zahtijeva da se proces nabavke posmatra u jednoj široj slici, uzimajući u obzir svoje potrebe na godišnjem nivou, raspoloživa finasijska sredstva, vrijeme trajanja ugovora o javnoj nabavci, vrijeme potrebno da se provede odgovarajući postupak za neophodne robe/usluge/radove, te blagovremeno pokretanje istog. Na početku lanca nabavke nalazi se identifikovanje potreba za određenim robama/uslugama/radovima, na osnovu istraživanja tržišta procijenjuje se vrijednost nabavke, a na osnovu čega se priprema *Plan nabavki* i vrši obezbjeđenje finansijskih sredstava za realizaciju istih, kao osnovni postulat ZJN, a to je efikasno trošenje javnih sredstava. Utvrđivanje i procjena potreba je bitna faza planiranja javnih nabavki jer odgovara na sljedeća pitanja: šta se nabavlja, zašto se nabavlja, koji su ključni faktori uspjeha, koji se ishodi žele postići, trebamo li nabaviti taj rad / robu / uslugu, itd.

Plan nabavki roba, usluga i radova za 2026. godinu će biti usklađen sa finansijskim i ulagačkim dijelom trogodišnjeg Plana poslovanja EP BiH za period 2026.- 2028. godina i zasnovan na usaglašenim specifikacijama predmeta nabavki dostavljenim od strane podružnica. Planom nabavki za 2026. godinu u EP BiH će biti definisani predmeti nabavke, procijenjena vrijednost nabavke, postupak nabavke, izvori finansiranja i dinamika nabavke.
Dinamika i aktivnosti na pripremi i donošenju Plana nabavki EP BiH za 2026. godinu su uslovljene sljedećim aktivnostima:

- donošenjem Plana poslovanja za period 2026.-2028. godinu
- definisanjem specifikacija roba, usluga i radova
- usaglašavanjem jedinstvenih specifikacija za nabavku roba, radova i usluga na nivou resornih sektora za pojedine djelatnosti u Direkciji Društva
- usaglašavanjem količina roba, obima usluga i radova sa finansijskim sredstvima iz Plana poslovanja za period 2026.-2028. godina.

Planira se slijedeća dinamika nabavki po prioritetima, i to:

- nabavke energenata u funkciji ostvarenja elektroenergetskog bilansa
- nabavke u funkciji planiranih remonta
- nabavke u funkciji realizacije priključaka distributivnih kupaca
- nabavke za potrebe zavisnih društva rudnika uglja prema Odluci o dokapitalizaciji
- ugovaranje uklanjanja opasnih otpadnih materijala
- nabavke ostalih usluga i radova

- ostale redovne nabavke u cilju održavanja pogonske spremnosti i redovnog poslovanja i
- hitne nabavke koje nisu planirane, a koje se realizuju u cilju otklanjanja posljedica havarija i drugih vanrednih situacija.

Izbor postupka nabavke koji pravilno odražava veličinu, prirodu i složenost ugovora od ključnog je značaja, u smislu efikasnosti. Nezavisno od tehničko-tehnoloških i ekonomskih specifičnosti u kojima posluje EP BiH, većina nabavki planira se realizovati po otvorenom i ograničenom postupku javnih nabavki, putem javnih tendera, kao redovnom i osnovnom postupku nabavki definisanim ZJN BiH, dok se za nabavke manje vrijednosti koristi konkuretski zahtjev za dostavu ponuda i direktni sporazum.

Planirani postupci nabavke u EP BiH će biti usklađeni sa ZJN BiH i predstavljaju obavezni postupak za sve podružnice i Direkciju, jer su sagledani kao cjelina predmeta nabavke na nivou Društva. Definisanje postupaka nabavke ima poseban značaj sa aspekta primjene zakonskih propisa i čini osnov za dinamiziranje procesa nabavki tokom 2026. godine.

U septembru 2024. godine izmjenjena je dopunjena procedura P 84/04 „*Izrada i usvajanje Plana nabavke i izvještavanje o relizaciji*“. U predmetnoj proceduri je detaljno definisan način na koji se vrši izrada Plana nabavki, u prilogu procedure je tipski obrazac koji se popunjava i za centralizirane i za decentralizirane nabavke.

Potrebno je da Društvo nabavku sirovina i materijala uskladi sa stvarnim potrebama, definiše optimalne zalihe, te izvrši kontrolu postojećih zaliha kako bi se nabavka materijala, rezervnih dijelova, elektromaterijala, brojila, sitnog inventara, demontiranog materijala i slično svela na minimum u planskom periodu. U tom smislu je neophodno slijediti *Politiku upravljanja zalihama*. Popravljanjem prakse upravljanja zalihama mogu se postići značajni finansijski efekti.

Plan nabavke Direkcije Društva sadržavat će nabavke standardiziranih roba, radova i usluga, za sve podružnice EP BiH, kao i nabavke po investicionim odlukama i Odlukom o dokapitalizaciji rudnika uglja, koje je usvojila Uprava Društva i Nadzorni odbor, dok će planovi nabavke podružnica sadržavati pojedinačne ili zbirne nabavke za jednu ili više Podružnica (ED Podružnice), sa naznačenim postupkom nabavke.

U tom smislu Plan nabavki je podijeljen na:
- centralizirane nabavke koje se realizuju u Direkciji Društva i
- decentralizirane nabavke koje se realizuju u podružnicama Društva.

Faktori koji su nas opredjelili za kombinaciju centralizirane/decentralizirane nabavke su: efikasnost kroz kontrolu troškova, izbjegavanje protekcionizma/favorizovanja, strateške nabavke, hitne situacije itd. Nosioci procesa nabavke trebaju posjedovati informacije, znanje i vještine kako bi procijenili mogućnost kombinovanja ili razdvajanja predmeta nabavki, što podrazumjeva da takva planiranja trebaju uključiti i istraživanja tržišta nabavke u skladu sa zahtjevima, složenošću i okolnostima.
Neblagovremeno i neadekvatno planiranje i istraživanje tržišta nesumnjivo će ugroziti javnu nabavku, te ne mogu biti razlog za izbjegavanje primjene transparentnih postupaka javnih nabavki.

U Direkciji EP BiH, koja vrši funkciju potpore zavisnim društvima rudnicima uglja biće realizirane nabavke za potrebe rudnika uglja, a prema Listi nabavki koja čini prilog Odluke o dokapitalizaciji rudnika uglja.

9 PROVOĐENJE PLANA

Nakon usvajanja Plana poslovanja Društva, u svrhu njegovog provođenja, planove elektroprivrednih djelatnosti donose nadležni izvršni direktori uz saglasnost Generalnog direktora, a za Direkciju Društva plan donosi Generalni direktor na prijedlog Izvršnog direktora za ekonomske poslove i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja Plana poslovanja Društva na Skupštini.

Izvšni direktori djelatnosti prijedloge planova djelatnosti i podružnica prije usvajanja dostavljaju na provjeru Izvršnom direktoru za ekonomske poslove, koji u roku tri radna dana dostavlja mišljenje o usklađenosti sa planom poslovanja Društva. Usvojeni Plan poslovanja za djelatnosti dostavlja se (svako iz svoje nadležnosti) Izvršnom direktoru za ekonomske poslove.

Nakon usvajanja planova EP djelatnosti, planove podružnica donose direktori podružnica, uz saglasnost nadležnih izvršnih direktora, i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja plana EP djelatnosti. Usvojen Plan poslovanja podružnice Direktor podružnice dostavlja nadležnim izvršnim direktorima, te Izvršnom direktoru za ekonomske poslove.

Nosioci izrade i donosioci planova EP djelatnosti i planova podružnica dužni su osigurati potpunu usaglašenost ovih planova sa Planom poslovanja Društva.

Nakon usvajanja Plana poslovanja EP BiH na nadležnom organu, isti predstavlja obavezujući dokument svih zaposlenih.

U narednom planskom periodu u cilju provođenja Plana u potpunosti, vršiće se praćenje i izvještavanje Plana putem:

- izvještaja, analiza i informacija o realizaciji planova poslovanja,
- izvještaja o poslovanju koji se podnose polugodišnje i godišnje,
- kvartalnih i mjesečnih izvještaja, analiza i informacija kojim se obuhvataju pojedini segmenti Plana.

Investicione odluke donositi u skladu sa realnim mogućnostima, te otkloniti spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja. Poduzeti sve aktivnosti da se Planom postavljeni zadaci ostvare.

Trošenje sredstava uskladiti sa planiranim, vodeći računa o Programu mjera štednje na nivou EP BiH br. U-01-36616-1/24-117/20. od 16.10.2024. godine, te Programu mjera za otklanjanje uzroka gubitka u poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo br. NO-34173/25-76./3.1. od 30.09.2025. godine, u cilju svođenja troškova i rashoda u zadate planirane okvire, kao i utrošak sredstava svesti u realne okvire imajući u vidu tržišnu i finansijsku situaciju, konkurenciju i socijalno okruženje u kojem posluje Društvo.

PRILOZI

1. Plan prihoda, troškova i rashoda EP BiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2026. godinu (u hilj. KM).

2. Plan prihoda, troškova i rashoda EP BiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2027. godinu (u hilj. KM).

3. Plan prihoda, troškova i rashoda EP BiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2028. godinu (u hilj. KM).

- UKUPNO EP BiH - po djelatnostima **Prilog 1** **Trogodišnji Plan poslovanja 2026 - 2028. godina - Plan za 2026. godinu**

PLAN PRIHODA, TROŠKOVA I RASHODA ZA 2026. GODINU

- PO PLANSKIM STAVKAMA -

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDIJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	*Prihod od električne energije i pom. usluga*	0	3.100	1.106.063	139.382	0	1.248.545
6.1./02	*Prihod od sporednih i nus proizvoda*	25.902	0	0	0	0	25.902
6.1./03	*Prihod od prodaje materijala i usluga*	2.809	35.085	1.587	0	102	39.583
6.1./04	*Prihodi od finansiranja*	126	118	1.976	0	4.336	6.555
6.1./05	*Ostali prihodi*	4.215	6.372	515	0	3.629	14.732
	UKUPNI PRIHODI	**33.052**	**44.676**	**1.110.141**	**139.382**	**8.067**	**1.335.317**
6.1./08	*Materijal za proizvodnju el. energije*	414.227	0	0	0	0	414.227
6.1./09	*Materijal za održavanje*	11.287	9.126	55	2	63	20.534
6.1./10	*Ostali troškovi materijala*	2.473	3.894	115	9	171	6.662
6.1./11	*Prevoz uglja*	39.965	0	0	0	0	39.965
6.1./12	*Usluge održavanja*	24.504	9.023	1.197	90	1.917	36.731
6.1./13	*Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga*	481	25.461	12.086	219.336	0	257.363
6.1./14	*Premije osiguranja*	1.766	693	33	10	513	3.015
6.1./15	*Drugi troškovi usluga*	573	2.995	12.038	44	1.734	17.385
6.1./16	*Amortizacija*	76.726	70.427	249	45	2.478	149.925
6.1./17	*Troškovi mrežarina i naknade za NOS*	413	53.886	5.625	0	0	59.923
6.1./18	*Plate i naknade plata*	68.771	83.852	10.751	1.426	16.546	181.346
6.1./19	*Drugi troškovi rada*	13.897	18.025	1.729	182	2.648	36.482
6.1./20	*Vodoprivredne naknade*	25.311	262	33	4	51	25.661
6.1./21	*Razne dažbine, naknade i članarine*	13.286	2.893	1.068	108	1.736	19.091
6.1./22	*Drugi troškovi poslovanja*	5.251	5.537	535	256	2.578	14.156
6.1./23	*Finansijski troškovi i rashodi*	1.167	1.916	17	16	3.649	6.766
6.1./24	*Drugi rashodi*	1.341	3.845	2.548	2	20.940	28.675
6.1./25	*Troškovi rezervisanja*	3.503	3.090	46	44	10.512	17.195
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	**704.941**	**294.927**	**48.125**	**221.574**	**65.535**	**1.335.102**
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						**215**

- UKUPNO EP BIH - po djelatnostima **Prilog 2** **Trogodišnji Plan poslovanja 2026 - 2028. godina - Plan za 2027. godinu**

PLAN PRIHODA, TROŠKOVA I RASHODA ZA 2027. GODINU

- PO PLANSKIM STAVKAMA -

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDIJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	*Prihod od električne energije i pom. usluga*	0	3.175	1.157.129	127.287	0	1.287.591
6.1./02	*Prihod od sporednih i nus proizvoda*	26.072	0	0	0	0	26.072
6.1./03	*Prihod od prodaje materijala i usluga*	2.841	35.867	1.611	0	102	40.421
6.1./04	*Prihodi od finansiranja*	51	118	2.024	0	1.978	4.170
6.1./05	*Ostali prihodi*	2.454	6.288	541	0	3.629	12.911
	UKUPNI PRIHODI	**31.417**	**45.449**	**1.161.304**	**127.287**	**5.709**	**1.371.166**
6.1./08	*Materijal za proizvodnju el. energije*	426.774	0	0	0	0	426.774
6.1./09	*Materijal za održavanje*	11.970	9.320	82	2	62	21.436
6.1./10	*Ostali troškovi materijala*	2.765	4.155	119	9	169	7.217
6.1./11	*Prevoz uglja*	41.498	0	0	0	0	41.498
6.1./12	*Usluge održavanja*	25.035	8.920	1.001	57	2.268	37.280
6.1./13	*Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga*	504	27.158	12.094	185.378	0	225.135
6.1./14	*Premije osiguranja*	1.770	699	32	10	513	3.024
6.1./15	*Drugi troškovi usluga*	541	2.893	12.254	46	2.556	18.291
6.1./16	*Amortizacija*	75.022	70.761	239	45	2.478	148.545
6.1./17	*Troškovi mrežarina i naknade za NOS*	426	54.827	5.625	0	0	60.877
6.1./18	*Plate i naknade plata*	64.912	96.105	10.663	1.122	12.954	185.755
6.1./19	*Drugi troškovi rada*	13.838	20.291	2.129	227	3.163	39.649
6.1./20	*Vodoprivredne naknade*	25.390	299	33	3	40	25.765
6.1./21	*Razne dažbine, naknade i članarine*	13.715	2.932	1.043	106	1.703	19.499
6.1./22	*Drugi troškovi poslovanja*	5.255	5.639	520	235	5.552	17.200
6.1./23	*Finansijski troškovi i rashodi*	1.027	1.855	17	16	6.579	9.494
6.1./24	*Drugi rashodi*	1.286	3.844	2.544	7	37.341	45.022
6.1./25	*Troškovi rezervisanja*	3.183	3.006	46	44	14.512	20.790
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	**714.909**	**312.703**	**48.442**	**187.308**	**89.891**	**1.353.252**
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						**17.914**

- UKUPNO EP BIH - po djelatnostima **Prilog 3** **Trogodišnji plan poslovanja 2026-2028; Plan za 2028. godinu**

PLAN PRIHODA, TROŠKOVA I RASHODA ZA 2028. GODINU

- PO PLANSKIM STAVKAMA -

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDIJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	*Prihod od električne energije i pom. usluga*	0	3.574	1.170.867	139.218	0	1.313.659
6.1./02	*Prihod od sporednih i nus proizvoda*	25.715	0	0	0	0	25.715
6.1./03	*Prihod od prodaje materijala i usluga*	2.878	36.686	1.635	0	102	41.301
6.1./04	*Prihodi od finansiranja*	63	118	1.971	0	3.551	5.702
6.1./05	*Ostali prihodi*	4.453	6.193	546	0	3.629	14.820
	UKUPNI PRIHODI	**33.109**	**46.571**	**1.175.019**	**139.218**	**7.282**	**1.401.198**
6.1./08	*Materijal za proizvodnju el. energije*	406.561	0	0	0	0	406.561
6.1./09	*Materijal za održavanje*	11.051	9.303	74	2	62	20.492
6.1./10	*Ostali troškovi materijala*	2.649	3.918	127	10	175	6.880
6.1./11	*Prevoz uglja*	39.784	0	0	0	0	39.784
6.1./12	*Usluge održavanja*	22.365	9.218	1.006	57	2.268	34.913
6.1./13	*Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga*	528	28.879	12.102	215.731	0	257.241
6.1./14	*Premije osiguranja*	1.773	705	49	12	535	3.074
6.1./15	*Drugi troškovi usluga*	544	2.849	12.156	46	2.844	18.438
6.1./16	*Amortizacija*	86.989	69.691	242	45	2.478	159.444
6.1./17	*Troškovi mrežarina i naknade za NOS*	418	55.635	5.625	0	0	61.678
6.1./18	*Plate i naknade plata*	66.148	97.935	10.866	1.144	13.201	189.294
6.1./19	*Drugi troškovi rada*	13.811	20.296	1.998	227	3.163	39.495
6.1./20	*Vodoprivredne naknade*	25.439	301	33	4	41	25.817
6.1./21	*Razne dažbine, naknade i članarine*	13.495	2.940	1.037	106	1.705	19.283
6.1./22	*Drugi troškovi poslovanja*	5.248	5.581	954	178	4.770	16.732
6.1./23	*Finansijski troškovi i rashodi*	874	1.814	97	9	5.779	8.573
6.1./24	*Drugi rashodi*	1.320	3.844	2.546	7	44.011	51.728
6.1./25	*Troškovi rezervisanja*	3.181	2.667	261	24	17.313	23.447
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	**702.179**	**315.576**	**49.173**	**217.600**	**98.346**	**1.382.874**
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						**18.324**